

દૈનિક મુંબઈ સમાચાર

R.M.I. No. GUJ GUJ /2019/58486

મુંબઈથી પ્રસિદ્ધ થતું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૮૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૫ ■ Volume 69 ■ Issue 51 ■ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨
ફાલ્ગુન સુદ -૧૪ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ 2 March 2026, Monday ■ REGD.No. MCS/058/2018-20

સોમવાર, ૨ માર્ચ ૨૦૨૬, (૧૦ પાનાં) કિંમત ₹ ૧૦.૦૦

ધર્મતેજ પૂર્તિ પ ૬ ૭

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

ઈરાનના સર્વોચ્ચ વડા ખામેનેઈનું હુમલામાં મોત

તહેરાન: અમેરિકા અને ઈઝરાયલના હુમલામાં ઈરાનના સર્વોચ્ચ વડા આયાતુલ્લાહ અલી ખામેનેઈનું માર્ચ ૨૦ વર્ષ પહેલાં કરાયેલું હતું. આ ઉપરાંત, ખામેનેઈની પુત્રી, દોહિત્રી, જમાઈ અને પુત્રવધૂ પણ માર્યા ગયા હોવાનું કહેવાય છે.

ઈરાનના પ્રસારમાધ્યમે પણ ખામેનેઈના મૃત્યુના અહેવાલને સમર્થન આપ્યું હતું. ૮૬ વર્ષના ખામેનેઈના મૃત્યુ સાથે જ ઈરાનના શાસનના ભાવિ અંગે પ્રશ્નો ઊભી રહ્યા છે.

૩૦૦૦થી વધુ ગુજરાતી ફસાયા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: ઈરાન અને ઈઝરાયલ વચ્ચે વકરી રહેલા યુદ્ધને કારણે હાલ મધ્ય પૂર્વના દેશોની સ્થિતિ વણસી પડી છે, ત્યારે તેના પરિણામે આંતરરાષ્ટ્રીય હવાઈ સેવાઓ ખોરવાઈ છે, જેની સીધી અસર મધ્ય પૂર્વમાં આવેલા અન્ય દેશના મુસાફરો પર પડી રહી છે. ભારતીય એરલાઈન્સે પણ ઘણી આંતરરાષ્ટ્રીય ફ્લાઈટ્સ ૨૮ માર્ચ સુધી મુલતવી રાખી છે, જેથી પ્રવાસીઓની અવરજવર ખોરવાઈ ગઈ છે. મળતી વિગતો (જુઓ પાનું ૨) ►►

મુંબઈ, દિલ્હી એરપોર્ટથી અનેક ફ્લાઈટ રદ

નવી દિલ્હી: અમેરિકા અને ઈઝરાયલ સંયુક્ત રીતે ઈરાન પર હુમલો કર્યા પછી પગલે વિસ્તારમાં હવાઈસીમાઓ બંધ કરી દેવામાં આવ્યા બાદ વિમાનસેવા ખોરવાઈ જતાં રવિવારે મુંબઈ અને દિલ્હી એરપોર્ટ પર ૨૨૫ જેટલી આંતરરાષ્ટ્રીય ફ્લાઈટ્સ રદ કરવામાં આવી હતી. ૨૨૫માંથી ૧૨૫ ફ્લાઈટ મુંબઈ એરપોર્ટ પર અને ૧૦૦ ફ્લાઈટ દિલ્હી એરપોર્ટ પર રદ કરવામાં આવી હતી. સુત્રોના જણાવ્યા અનુસાર દિલ્હી (જુઓ પાનું ૨) ►►

દુબઈ અને અબુધાબી એરપોર્ટ પર હુમલો

દુબઈ: ઈરાન દ્વારા રવિવારે દુબઈ અને અબુધાબી પર કરવામાં આવેલા મિસાઈલ હુમલામાં દુબઈ એરપોર્ટ અને દુબઈ અલ અરબ હોટેલને નુકસાન થયું હોવાના અહેવાલ છે. આ હુમલામાં એકનું મોત થયું હતું અને અન્ય ૧૧ જણ ઘાયલ થયા હતા. આ બાબત આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રવાસીઓ અને પર્યટકો સામે સુરક્ષાનું જોખમ વધારે છે. હુમલાનો સમય મહત્વનો (જુઓ પાનું ૨) ►►

ભારત ગુરુવારે મુંબઈમાં ઈંગ્લેન્ડ સામે સેમિ ફાઈનલમાં ટકરાશે

કોલકાતા: વર્લ્ડ નંબર-૧ અને ડિક્લેરિંગ ચેમ્પિયન ભારતે ઈંગ્લેન્ડના વેસ્ટ ઈન્ડિઝને ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં ક્વાર્ટર ફાઇનલ સમાન સુપર-એક્ટ મેચમાં પાંચ વિકેટે હરાવીને સેમિ ફાઇનલમાં પ્રવેશ કર્યો હતો જેમાં ગુરુવાર, પાંચમી માર્ચે વાનખેડે સ્ટેડિયમમાં ભારતનો ઈંગ્લેન્ડ સામે મુકાબલો થશે. એ પહેલાં, પ્રથમ સેમિ ફાઇનલ બુધવાર, ચોથી માર્ચે

કોલકાતામાં સાઉથ આફ્રિકા અને ન્યૂ ઝીલેન્ડ વચ્ચે રમાશે. ફાઇનલ આઠમી માર્ચે મોટા ભાગે અમદાવાદમાં રમાવાની છે. સંજુ સેમસન (૮૭ આણનમ, ૫૦ બોલ, ચાર સિક્સર, બાર ફોર) આ મેચનો સુપરહીરો હતો અને તેના આ આણનમ સમગ્ર કરીઅરની શ્રેષ્ઠ ઈનિંગ્સમાં ગણાશે.

ભારતે ૧૯૬૬ રનનો લક્ષ્યાંક ૧૯.૨ ઓવરમાં ૫/૧૯૯ના સ્કોર સાથે મેળવી લીધો હતો. સેમસન પરા સમયે ટીમને કામ લાગ્યો છે. તેણે શરૂઆતથી જ સંયમ અને સમજૂતી સાથે અને સહજતાથી બેટિંગ કરી હતી. બોલર્સની લાઇન અને લેન્થ બરાબર રાખીને તેણે જોખમ ઠંડાવ્યા વિના સ્કોરિંગ શોટ માર્યા હતા અને એક પછી એક પાર્ટનર સાથે ભાગીદારી કરીને ભારતને જિતાડ્યું હતું. એમાં ખાસ કરીને સૂર્યકુમાર સાથે તેની ૫૮ રનની

પાર્ટનરશિપ થઈ હતી. સેમસને સદી ફટકારવાની લાલચ રાખવાને બદલે ટીમને જિતાડવા પર જ બધું ધ્યાન કેન્દ્રીત કર્યું હતું અને છેલ્લે વિનિંગ સિક્સર તથા ફોર ફટકારી હતી. સેમસનની તુલનામાં હવે અભિષેક શર્મા તથા ઇશાન કિશન ઝાંખા પડી ગયા છે અને ટીમ માટે જાણે બોજ બની ગયા છે. સેમિ ફાઇનલની ટીમમાંથી અભિષેક-ઇશાન, આ બેમાંથી એકનું પતું કપાવાની

સંભાવના નકારી ન શકાય. રવિવારે અભિષેકે માંડ ૧૦ રન, ઇશાને પણ ૧૦ રન કર્યા હતા અને કેપ્ટન સૂર્યકુમાર યાદવે ૧૮ રન, તિલક વર્માએ ૨૭ રન તથા હાર્દિકે ૧૭ રનનું યોદ્ધાન આપ્યું હતું. શિવમ દુબે (આઠ આણનમ, ચાર બોલ, બે ફોર) સેમસન સાથે છેક સુધી ફીટ પર હતો. હોલ્ડર અને શમરે બે-બે વિકેટ લીધી હતી. એ પહેલાં, બેટિંગ મળ્યા બાદ વેસ્ટ

ઇન્ડિઝે ૨૦ ઓવરમાં ચાર વિકેટ ૧૯૫ રન બનાવ્યા હતા. અભિષેક અને તિલકે આસાન કેચ છોડ્યા હતા. ભારતની ખરાબ ફીલ્ડિંગ વચ્ચે પાંચ કેરિબિયન બેટ્સમેનોએ પૂરીસથી વધુ રન કર્યા હતા જેમાં રોસ્ટન ચેઝના ૪૦ રન હાઇઅસ્ટ હતા. ચેઝ ૧૪ રન હતો ત્યારે અભિષેકે તેનો કેચ છોડ્યો હતો અને પછી ચેઝ છેક ૪૦ રન પર આઉટ થયો હતો. રોવેન પોવેલ (૩૪ આણનમ, ૧૯

બોલ, બે સિક્સર, ત્રણ ફોર) અને જેસન હોલ્ડર (૩૭ આણનમ, બાવીસ બોલ, ત્રણ સિક્સર, બે ફોર) વચ્ચે પાંચમી વિકેટ માટે ૭૬ રનની અતૂટ ભાગીદારી થઈ હતી. ચોથી વિકેટ વખતે સ્કોર ૧૧૯ રન હતો અને તેમણે ટોટલ ૧૯૫ સુધી પહોંચાડ્યું હતું. બુમરાહને બે વિકેટ તથા હાર્દિકે અને વરુણને એક-એક વિકેટ મળી હતી. ■

પાકિસ્તાનમાં ભારે હિંસા, અમેરિકી દૂતાવાસ પર હુમલાનો પ્રયાસ, ૨૦નાં મોત

કરાચી: ઈરાનના સર્વોચ્ચ નેતા આયાતુલ્લાહ અલી ખામેનેઈની હત્યા બાદ પાકિસ્તાનનાં કરાચી શહેરમાં તણાવ વધ્યો હતો. રવિવારે માઈ કોલાચી રોડ પર અમેરિકાના દૂતાવાસ પાસે એક વિરોધ પ્રદર્શન હિંસક બન્યું હતું. સ્થાનિક મીડિયા અહેવાલો અનુસાર, ગુસ્સે ભરાયેલા ટોળાએ દૂતાવાસની બહાર આગ લગાવી હતી. પાકિસ્તાની અધિકારીઓએ અત્યાર સુધીમાં ૨૦ લોકોનાં મોત અને કેટલાક લોકોની ઈજાઓ થયાની પુષ્ટી કરી હતી. ઘાયલોને નજીકની હોસ્પિટલોમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા છે. જોકે, મૃત્યુઆંક વધી શકે છે.

તેનાત અમેરિકન મરીન સૈનિકોએ વળતો જવાબ આપ્યો. પ્રારંભિક માહિતી અનુસાર, અમેરિકન કમાન્ડો ફાયરિંગમાં ઘણા પ્રદર્શનકારીઓ ઘાયલ થયા હતા. કરાચી પોલીસ ચીફ સર્જન સુમૈયા સૈયદે જણાવ્યું કે પ્રદર્શનકારીઓ અને પોલીસ વચ્ચેની અથડામણ બાદ મૃતકોના મૃતદેહને કરાચી સિવિલ હોસ્પિટલમાં લાવવામાં આવ્યા હતા. અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર, વિરોધીઓ વિખેરાઈ ગયા તે પહેલાં તેઓ ફક્ત દૂતાવાસ કમ્પાઉન્ડના બાહ્ય વિસ્તાર સુધી પહોંચી શક્યા હતા.

નોંધનીય છે કે શનિવારે અમેરિકા અને ઈઝરાયલના સંયુક્ત હવાઈ હુમલામાં ઈરાનના સર્વોચ્ચ નેતા આયાતુલ્લાહ અલી ખામેનેઈની હત્યા બાદ આ હિંસા ફાટી નીકળી હતી. ડો. સુમૈયા સૈયદે જણાવ્યું હતું કે અત્યાર સુધીમાં ૨૦ મૃતદેહો સિવિલ હોસ્પિટલમાં લાવવામાં આવ્યા છે અને કેટલાકને ગોળી વાગ્યાના નિશાન છે. ઈરાન પર ચાલી રહેલા ઈઝરાયલી અને અમેરિકાના હુમલામાં ઈરાનના સર્વોચ્ચ નેતાના મૃત્યુની પુષ્ટી થતાં જ વિરોધીઓ અમેરિકાના દૂતાવાસ તરફ જતા રસ્તા પર એકઠા થવા લાગ્યા હતા. સૈયદે જણાવ્યું હતું કે હોસ્પિટલના ટ્રોમા સેન્ટરમાં લગભગ ૩૦ ઘાયલોની સારવાર ચાલી રહી છે. ઘાયલોમાં ચાર પોલીસકર્મીઓનો સમાવેશ થાય છે.

મુંબઈ સમાચાર

મુંબઈ સમાચારની ઑફિસ તા. ૨-૩-૨૦૨૬, સોમવારે હોળી નિમિત્તે બંધ રહેવાની હોવાથી તા. ૩-૩-૨૦૨૬, મંગળવારે અખબાર પ્રસિદ્ધ નહિ થાય, તેની વાચકો અને અન્ય લોકોએ નોંધ લેવી. -વ્યવસ્થાપક.

સીબીએસઈની સાત દેશમાંની પરીક્ષા મોફૂફ

નવી દિલ્હી: મધ્ય પૂર્વમાં સતત બૉમ્બારો ચાલી રહ્યો છે. અમેરિકા અને ઈઝરાયલ સાથે મળીને ઈરાન પર બૉમ્બ વરસાવી રહ્યા છે તો તેહરાન તરફથી પણ જવાબી હુમલા થઈ રહ્યા છે. આ લશ્કરી સંઘર્ષની અસર હવે વિદ્યાર્થીઓને પણ થઈ રહી છે. સીબીએસઈ બોર્ડની પરીક્ષાઓ ચાલી રહી છે. હવે સીબીએસઈએ મધ્ય પૂર્વમાં ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ બોર્ડની (જુઓ પાનું ૨) ►►

ભારતમાં શિયાઓ દ્વારા અમેરિકા વિરોધી દેખાવ જુએસટીની આવક વધીને ₹ ૧.૮૩ લાખ કરોડ થઈ

નવી દિલ્હી: ઈરાનના સર્વોચ્ચ નેતા આયાતુલ્લાહ અલી ખામેનેઈનું અમેરિકા અને ઈઝરાયલના સંયુક્ત હુમલામાં મૃત્યુ થતાં ભારતમાં કાશ્મીર, કર્ણાટક, દિલ્હી, પંજાબ, રાજસ્થાન સહિતના અનેક રાજ્યમાંના શિયા મુસલમાનોએ અમેરિકા વિરોધી દેખાવ કર્યા હતા. અજમેરમાં શિયાઓએ ત્રણ દિવસનો શોક જાહેર કર્યો હતો. અમેરિકા-ઈઝરાયલના સંયુક્ત હવાઈ હુમલામાં ઈરાનના સર્વોચ્ચ નેતા આયાતુલ્લાહ અલી ખામેનેઈના મૃત્યુ બાદ દિલ્હીમાં વિરોધ પ્રદર્શન થઈ રહ્યો છે. ઈરાનની સરકારી મીડિયાએ તેમના મૃત્યુની પુષ્ટી કરતા કહ્યું હતું કે શનિવારે તેહરાનમાં તેમની ઑફિસ પર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. ખામેનેઈના મોત બાદ નવી દિલ્હીના જામિયા નગર વિસ્તારમાં મોટી સંખ્યામાં લોકો રસ્તા પર ઉતરી આવ્યા હતા.

મોહમ્મદ ઉસ્માન રહેમાની લુધિયાનવીના નેતૃત્વમાં ખામેનેઈની હત્યાના વિરોધમાં લુધિયાણામાં વિરોધ પ્રદર્શન યોજાયું હતું. તેમણે ભારત સરકાર પાસેથી પણ માંગ કરી હતી કે સર્વોચ્ચ નેતા માટે એક અહવાલિયાનો રાષ્ટ્રીય શોક જાહેર કરવામાં આવે. ઐતિહાસિક ફિલ્ડ ગંજ મસ્જિદની બહાર મોટી સંખ્યામાં મુસ્લિમો એકઠા થયા હતા જેમાં મહિલાઓ પણ સામેલ હતી. પ્રદર્શનકારીઓએ ઈઝરાયલના વડાપ્રધાન બેન્જામિન નેતન્યાહુના પૂતળા બાળ્યા હતા. નોંધનીય છે કે ઈરાને ખામેનેઈના મોત બાદ ૪૦ દિવસનો રાષ્ટ્રીય શોક કરી અને સાત દિવસની જાહેર રજા જાહેર કરી છે. આ ઘટનાથી ઈરાનમાં શોક અને અશાંતિનું વાતાવરણ સર્જાયું છે. દરમિયાન ઓલ ઈન્ડિયા શિયા કોંગ્રેસે દિલ્હીના જંતર મંતર પર (જુઓ પાનું ૨) ►►

જુએસટીની આવક વધીને ₹ ૧.૮૩ લાખ કરોડ થઈ

નવી દિલ્હી: આયાતને કારણે આવકમાં થયેલા વધારાને પગલે ફેબ્રુઆરીમાં જુએસટીની કુલ આવક ૮.૧ ટકા વધીને ₹. ૧.૮૩ લાખ કરોડ થઈ હતી. જુએસટીની કુલ સ્થાનિક આવક ૫.૩ ટકા વધીને ₹. ૧.૩૬ લાખ કરોડ થઈ હતી તે આયાતને કારણે જુએસટીની કુલ આવક ૧૭.૨ ટકા વધીને ₹. ૪૭.૮૩૭ કરોડ પર પહોંચી હતી. જુએસટીના રિફંડની રકમનો આંક ૧૦.૨ ટકા વધીને ₹. ૨.૨,૫૯૫ કરોડ થયો હતો. વરસોવરસ નેટ જુએસટી કલેકશનનો આંક ૭.૯ ટકા વધીને ₹. ૧.૬૧ લાખ કરોડ પર પહોંચ્યો હતો. સેસની કુલ આવકનો આંક ૧.૩,૪૮૧ કરોડથી ઘટીને ₹. ૫,૦૬૩ કરોડ થયો હતો. (એજન્સી) ■

બાસમતી ચોખાની નિકાસને માઠી અસર

નવી દિલ્હી : અખાત દેશોમાંના યુદ્ધની માઠી અસર ભારતના બાસમતી ચોખાની નિકાસને પણ થઈ છે. ભારતના કુલ બાસમતી ચોખાના નિકાસના લગભગ ૨૫ ટકા ઈરાનમાં કરે છે. બીજા ૨૦ ટકા ઈરાકમાં નિકાસ

કરાય છે. આ વેપાર ૨૦ લાખ ટનથી વધુ બાસમતી ચોખાનો છે. ગયા વર્ષે જ ભારતે ૧.૨ અબજ ડોલરના બાસમતી ચોખા ઈરાનને નિકાસ કર્યા હતા. પ્રાદેશિક સંઘર્ષને કારણે ઈરાકમાં (જુઓ પાનું ૨) ►►

કમર્શિયલ રાંધણગેસ મોંઘો થયો

નવી દિલ્હી: પહેલી માર્ચથી કમર્શિયલ એલપીજી ગેસના ૧૯ કિલોનો સિલિન્ડર ૨૮ રૂપિયા મોંઘો થયો હતો. જોકે ઘરેલુ એલપીજીના ભાવમાં કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી. હાલમાં મોર્કેટિંગ કંપની દર મહિને રાંધણગેસના ભાવની સમીક્ષા કરે છે. કમર્શિયલ એલપીજી સિલિન્ડરના ભાવ

પહેલી માર્ચથી અમલમાં આવ્યા હતા. ડેટા પ્રમાણે પહેલી જાન્યુઆરીથી કમર્શિયલ એલપીજી ગેસના ભાવ ૧૮૮ રૂપિયા વધારવામાં આવ્યા છે. કમર્શિયલ ગેસના ભાવ સતત ત્રીજા મહિને વધારવામાં આવ્યા હતા. જોકે લોકોને રાહત આપવા ઘરેલુ એલપીજીના ભાવ યથાવત રાખવામાં

આવ્યા છે. છેલ્લે ૧૯ કિલોના સિલિન્ડરના ભાવમાં ૨૮ રૂપિયાનો વધારો કરવામાં આવ્યો છે. ગયા મહિને કમર્શિયલ એલપીજી ગેસના ભાવમાં ૪૯ રૂપિયાનો વધારો કરવામાં આવ્યો હતો. દેશની રાજધાની દિલ્હીમાં પહેલી જાન્યુઆરીથી કમર્શિયલ એલપીજી (જુઓ પાનું ૨) ►►

પાક-અફઘાનિસ્તાનની લડાઈમાં બાવનનાં મોત

નવી દિલ્હી: પાકિસ્તાન અને અફઘાનિસ્તાન વચ્ચે સતત ચોથા દિવસે યુદ્ધ ચાલુ રહ્યું હતું. પાક સુરક્ષા દળોએ ઓપરેશન ગાજલ લિલ હક અંતગત અત્યાર સુધીમાં ૩૫૦થી વધુ તાલિબાની લડાઈઓને મોતને ઘાટ ઉતાર્યા હોવાનો પાકિસ્તાને દાવો કર્યો

છે. આ દરમિયાન તાલિબાન સરકારે જણાવ્યું કે ૨૨ ફેબ્રુઆરીથી ખોસ્ત, પકિસ્તા, નંગરહાર, પકિસ્તા, કંદહાર અને કુનાર પ્રાંતોમાં પાકિસ્તાની લશ્કરી હુમલામાં મહિલાઓ અને બાળકો સહિત બાવન નાગરિકો મૃત્યુ પામ્યા (જુઓ પાનું ૨) ►►

ઈરાની સેનાનું હેલિકોપ્ટર કેશ: ચારનાં મોત

નવી દિલ્હી: ઈરાનમાં અમેરિકા અને ઈઝરાયલ સાથે ચાલી રહેલા લશ્કરી સંઘર્ષ દરમિયાન એક ભયંકર દુર્ઘટના ઘટી હતી. ઈરાનના ઇસ્ફહાન પ્રાંતના દોરચેહ શહેરમાં મંગળવારે એક લશ્કરી હેલિકોપ્ટર ફળ-શાકભાજી બજારમાં દુર્ઘટનાગ્રસ્ત થયું હતું, જેમાં ચાર લોકોનાં ઘટનાસ્થળે જ મોત નીપજ્યા હતા. આ માહિતી સરકારી ટીવીના અહેવાલમાં સામે આવી હતી. અત્રે એ ઉલ્લેખનીય છે કે આ ઘટના એવા સમયે બની છે જ્યારે દેશ પહેલાથી જ યુદ્ધ અને તણાવપૂર્ણ પરિસ્થિતિઓનો સામનો કરી રહ્યો છે. હાલ સ્થાનિક વહીવટીતંત્ર રાહત અને બચાવ કામગીરીમાં રોકાયેલું છે. તેમ જ અકસ્માતના કારણની તપાસ હાથ ધરવામાં આવી છે.

સરકારી ટેલિવિઝનના અહેવાલ અનુસાર હેલિકોપ્ટરનો કાટમાળ સીધો જ બજારમાં આવેલી દુકાનો પર પડ્યો હતો. જેના કારણે અરાજકતા ફેલાઈ હતી. આ દુર્ઘટનાને પગલે બજારમાં આગ ફાટી નીકળી હતી. આ દુર્ઘટનામાં ચાર લોકોનાં મોતની પુષ્ટિ થઈ છે, જેમાં વિમાનના ચાલક ઢગના સભ્યોનો પણ સમાવેશ થાય છે. આ વિસ્તાર ઈરાનના ઇસ્ફહાન પ્રાંતના દોરચેહ શહેરનો ભાગ છે, જે (જુઓ પાનું ૨) ►►

કોંગ્રેસે પુડુચેરીને એક પરિવારનું ‘એટીએમ’ બનાવ્યું છે: મોદી

પુડુચેરી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ રવિવારે કોંગ્રેસની ટીકા કરતા કહ્યું હતું કે કોંગ્રેસના શાસનમાં આ કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં રાજકીય અસ્થિરતા અને ભ્રષ્ટાચાર હતો અને આ પ્રદેશ દિલ્હીના એક કુટુંબ માટે એટીએમ બની ગયો હતો.

ફરી સત્તામાં આવવા માંગે છે. શું પુડુચેરીએ કરપ્શન અને ગુનાના જૂના યુગમાં ફરી જતું જોઈએ. મને નથી લાગતું કે પુડુચેરીના લોકોને આ જોઈએ છે. (એજન્સી) ■

મદુરાઈમાં ₹ ૪,૪૦૦ કરોડના પ્રોજેક્ટસનું ઉદ્ઘાટન

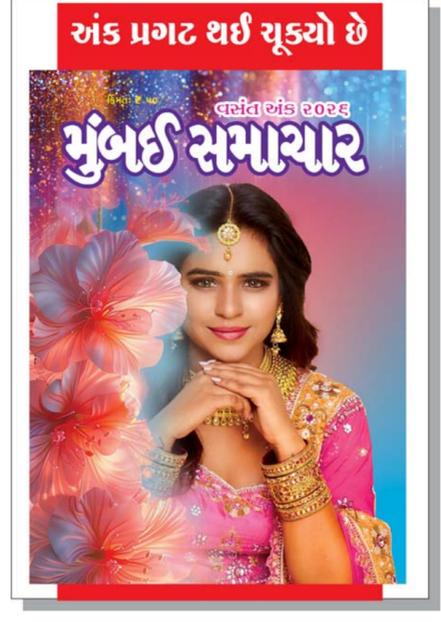
મદુરાઈ : વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ રવિવારે ૪,૪૦૦ કરોડ રૂપિયાના ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પ્રોજેક્ટ લોન્ચ કર્યા હતા અને નેશનલ હાઈવેના મરકાનામાથી પુડુચેરીના સેકશન અને પરામકુડિયાથી રામનાથપુરમ સેકશનને ચાર લેનનો કરવાના પ્રોજેક્ટનો શિલાન્યાસ કર્યો હતો મોદીએ નવા વિકસાવવામાં આવેલા આઠ રેલવે સ્ટેશનનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું અને દેશને ચેન્નઈ ઈંગમરની ચોથી લાઈન સમર્પિત કરી હતી. (એજન્સી) ■

જમ્મુ-કાશ્મીરમાં ભૂકંપ

જમ્મુ: જમ્મુ અને કાશ્મીરના પર્વતીય રોડા જિલ્લામાં રવિવારે મોટી રાત્રે ૪.૨ની તીવ્રતાવાળો ભૂકંપ આવ્યો હતો. અધિકારીઓએ કહ્યું હતું કે નુકસાનના કોઈ અહેવાલ મળ્યા નથી. હવમાન ખાતાએ માહિતી આપી હતી કે ભૂકંપ રાત્રે ૧.૨૫ કલાકે આવ્યો હતો. ભૂકંપનું કેન્દ્ર ઉત્તરમાં ૩૩.૦૮ ડિગ્રી અક્ષાંશ અને પૂર્વમાં ૭૬.૧૭ ડિગ્રી રેખાંશે પૂર્વવીની સપાટીના પાંચ કિલોમીટર અંદર હતું. (એજન્સી) ■

૧૫ નક્સલીનું આત્મસમર્પણ

મહાસમુંદ: છત્તીસગઢના મહાસમુંદ જિલ્લામાં રપેશિયલ ઝોનલ કમિટી-સ્તરના સાન્ય વિકાસ સહિત ૧૫ નક્સલીઓએ સુરક્ષા કર્મચારીઓ સમક્ષ આત્મસમર્પણ કર્યું હતું. આ માહિતી નાયબ મુખ્ય પ્રધાન વિજય શર્માએ આપી હતી. પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર આત્મસમર્પણ કરનારા કેડરમાં નવ મહિલાઓનો પણ સમાવેશ થાય છે. આ કેડરો માઓવાદીઓના બલાંગીર-બરગઢ-મહાસમુંદ વિભાગના હતા અને છત્તીસગઢ-ઓડિશા સરહદ પર સક્રિય હતા. ગૃહ મંત્રાલય (જુઓ પાનું ૨) ►►

એકસ્ટ્રા અફેર

ભરત ભારઝાજ
feedback@bombaysamachar.com

ખામેનેઈ અમેરિકા માટે વિલન હશે, ભારત માટે નહોતા

અમેરિકા અને ઈઝરાયલે કરેલા હુમલામાં સુપ્રીમ લીડર આધાતુલ્લાહ અલી ખામેનેઈનું મોત થતાં આખી દુનિયામાં સ્તબ્ધતા છે. દુનિયાભરના શિયા મુસ્લિમોના સર્વોચ્ચ નેતા મનાતા ૮૬ વર્ષના હતા પણ કંઈકે હતા ને અમેરિકા-ઈઝરાયલ સામેના જંગમાં ઈરાનનું નેતૃત્વ કરતા હતા. ખામેનેઈનો આ રીતે અકાળે અંત આવશે તેની કોઈને કલ્પના પણ નહોતી.

ખામેનેઈને પણ ઈઝરાયલ આ રીતે ઘરમાં ઘૂસીને ઠોકી દેશે એવો અંદાજ નહીં હોય તેથી નિરાંતે પોતાની સલાવાર ઓફિસમાં બેસીને ખામેનેઈ લશ્કરી કમાન્ડરો સાથે મીટિંગ જ કરી રહ્યા હતા. એ વખતે તેમને ખબર નહીં હોય કે, આ મીટિંગ પંતે એ પહેલાં સીધા ઉપર પહોંચી જવાનું છે. એ તો અમેરિકા અને ઈઝરાયલના હુમલાનો કર્ક રીતે જવાબ આપવો તેની વ્યૂહરચનામાં વ્યસ્ત હતા પણ ઈઝરાયલે અચાનક સીધો હુમલો કરીને તેમને ઉઘતા ઝડપી લીધા.

ઈઝરાયલે ઈરાનમાં ઘૂસીને ખામેનેઈને મારીને ફરી એક વાર પોતાની ધાકનો પરચો આપ્યો છે. આપણે ન્યા ભારત ઘર મેં ઘૂસકર મારતા હૈ એવા ફડકા મારીએ છીએ પણ ખરેખર ઘરમાં ઘૂસીને મારવું આને કહેવાય. ખામેનેઈ બંકર જેવા તેમના ઓફિસ કોમ્પ્લેક્સમાં આખા પરિવાર સાથે રહેતા હતા. આ બંકરને ઈઝરાયલ કે અમેરિકા કશું કરી નહીં શકે એવું મનાતું હતું પણ ઈઝરાયલે ખામેનેઈ જ્યાં બેઠા હતા ત્યાં જ ઉપરાછાપરી ૩૦ મિસાઈલ છોડીને ખામેનેઈને ભૂતકાળ બનાવી દીધા. ઈઝરાયલના હુમલામાં ખામેનેઈની પુત્રી-જમાઈ, પુત્રવધૂ અને પૌત્રી સહિત મોટા ભાગનો પરિવાર પણ મરણ્યો છે. કોમ્પ્લેક્સમાં હાજર ૪૦ કમાન્ડરો પણ માર્યા ગયા છે. ઈઝરાયલ અને અમેરિકા કેવા ખતરનાક છે તેનો અંદાજ આ વાત પરથી જ આવી જાય.

ખામેનેઈના મોતથી આઘાતમાં સરી પડેલા દુનિયાભરના શિયા મુસ્લિમો રસ્તા પર ઊતરીને દેખાવો કરીને આક્રોશ ઠાલવી રહ્યા છે. ભારતમાં પણ કેટલાક શહેરોમાં દેખાવો થયા છે. પાકિસ્તાનમાં તો લોકોએ યુએસ એમ્બેસી પર હુમલો કરી દીધો. અમેરિકાએ ખામેનેઈના ચાહકોના હુમલાનો જવાબ ગોળીઓથી આપીને ૧૦નાં દીમ ઢાળી દીધાં તેથી પાકિસ્તાનમાં પણ તણાવ થઈ ગયો છે.

ઈરાનમાં અત્યારે મિશ્ર માહોલ છે. ઈરાનની સરકાર ખામેનેઈના મોતનો બદલો લેવાની કરમો ખાઈ રહી છે જ્યારે વિદેશીઓ જશ્ન મનાવી રહ્યા છે. અલબત્ત આ જશ્ન સોશ્યલ મીડિયા પર જ છે કેમ કે ખામેનેઈના મોત પછી પણ ઈરાન હજુય શિયા

કટ્ટરવાદીઓના હાથમાં જ છે તેથી જશ્ન મનાવનારાએ પોતાની લાગણીઓને કાબૂમાં રાખવી પડે. બાકી તેમને પણ ખામેનેઈને કંપની આપવા ઉપર પહોંચાડી દેવાય.

ઈઝરાયલ અને અમેરિકાની સાથે સાથે સાઉદી અરબિયા સહિતના સુન્નીઓના દેશો પણ ખુશ છે. વિશ્વમાં શિયા મુસ્લિમોને પોતાના ગુલામ બનાવવાની સુન્નીઓની મહત્ત્વાકાંક્ષા આડે ઈરાન સૌથી મોટો અવરોધ છે તેથી આરબ દેશોની ખુશી સમજી શકાય એવી છે. અમેરિકા અને ઈઝરાયલ પણ ખામેનેઈને સૌથી મોટો દુશ્મન માનતાં તેથી એ પણ ખુશ થાય જ. અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે તો ટૂથ સોશ્યલ પર લખ્યું છે કે, ઇતિહાસના સૌથી કૂર વ્યક્તિઓમાંથી એક ખામેનેઈ માર્યા ગયો છે. ખામેનેઈના મોતથી ઈરાનની જનતાની સાથે-સાથે અમેરિકા અને દુનિયાભરના દેશોને પણ ન્યાય મળ્યો છે.

ટ્રમ્પનું નિવેદન અમેરિકાનાં બેવડાં ધોરણોનો નાદાર નમૂનો છે. ઈરાને ઈઝરાયલને પરેશાન કરવા હિઝબોલાહ અને હુતી જેવાં શિયા આતંકવાદી સંગઠનોને પોષ્યાં એ સાચી વાત છે. આ ઇરાક, સીરિયા, લેબનોન અને યમન જેવા દેશોમાં સત્તા કબજે કરવા ભારે ખૂનામરકી કરી છે. ઈઝરાયલમાં પણ ઈરાને આતંકવાદ ફેલાવ્યો છે તેથી ખામેનેઈ શાંતિના દૂત નહોતા એ વાત સાચી પણ ઈરાન જેવા ધંધા તો પાકિસ્તાન પણ કરે છે છતાં અમેરિકા પાકિસ્તાનને પંપાળે છે. અમેરિકાએ પોતે આખી દુનિયાની મેથી મારનારા અલ કાયદા અને તાલિબાન જેવાં સંગઠનોને પેદા કરીને આતંકવાદને પોષ્યો છે પણ અમેરિકા કદી પાકિસ્તાનની કે પોતાની વાત નથી કરતું. બીજાં કરે એ છિનાળું ને પોતે કરે એ લીલા એ આનું નામ.

ખામેનેઈ અમેરિકા અને ઈઝરાયલ સહિતના તેના સાથી દેશો માટે વિલન હશે પણ ભારત માટે વિલન નહોતા. જમ્મુ અને કાશ્મીર સહિતના મુદ્દે ઈરાન પાકિસ્તાનના પડખે ઊભું રહેતું પણ એ તો આપણે અત્યારે જેમની દોસ્તીની દુહાઈઓ આપીએ છીએ એવા યુએઈ, સાઉદી અરબિયા, કતાર સહિતના દેશો પણ કરતા જ હતા એ જોતાં ખાલી ખામેનેઈને વિલન ના ગણી શકાય.

ઈરાનમાં થયેલી ઈસ્લામિક ક્રાંતિને ભારતે માન્યતા નહોતી આખી પણ પછી ભારત અને ઈરાનના સંબંધો અત્યંત મજબૂત બન્યા. ખોમેનેઈના સમયમાં તેની શરૂઆત થઈ અને ખામેનેઈ ઈરાનના સર્વોચ્ચ નેતા બન્યા પછી આ સંબંધો વધારે ગાઢ

બન્યા. એક સમયે ઈરાન ભારતના ટોપ થ્રી ક્લૂ ઓઈલ સપ્લાયર્સમાંથી એક હતું. ભારતની કુલ ક્લૂ ઓઈલ આયાતમાં ઈરાનનો હિસ્સો લગભગ ૧૭ ટકાની આસપાસ હતી.

ભારત ઈરાનનું સૌથી મોટું ક્લૂ ખરીદદાર હતું તેનો બદલો ઈરાન પણ ઉદારતાથી વાળતું હતું. ઓએનજીસી સહિતની ભારતીય સરકારી ઓઈલ કંપનીઓને ઈરાનમાં ક્લૂ અને ગેસના કોન્ટ્રાક્ટ મોટા પ્રમાણમાં મળતા હતા. ૨૦૦૮માં ભારતે પાંચ અબજ ડોલરનું રોકાણ ઈરાનનાં ગેસ ક્ષેત્રમાં કરેલું તો પરથી જ બંને દેશોના ગાઢ સંબંધોનો ખ્યાલ આવે. ઈરાનમાં ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પ્રોજેક્ટ્સના કોન્ટ્રાક્ટ પણ ભારતીય કંપનીઓને મળતા હતા. ઈરાને પોતાનું સૌથી મહત્ત્વનું ચાહકોના બંદર વિકસાવવાનો કોન્ટ્રાક્ટ પણ ભારતને આપ્યો હતો તેના પરથી જ ઈરાન માટે ભારત કેટલું મહત્ત્વનું હતું એ સાબિત થાય છે.

ભારતે ૨૦૦૮માં અમેરિકા સાથે પરમાણુ કરાર કર્યો પછી અમેરિકાએ ઈરાન સાથેના સંબંધો કાપી નાખવા ભારત પર દબાણ શરૂ કર્યું. ભારતના શાસકો અમેરિકા સામે ઝીંક ના ઝીલી શક્યા તેથી ધીરે ધીરે ઈરાન પાસેથી કૂઠની ખરીદી અને બીજા આર્થિક વ્યવહારો બંધ કરવા પડ્યા. બાકી ખામેનેઈએ તો ભારત પોતાની પાસેથી કૂઠની ખરીદી કરે તેની ચુકવણી ભારતીય રૂપિયામાં કરવાની અને કૂઠના બદલામાં ભારત આપે એટલું અનાજ લેવાની વ્યવસ્થા પણ કરી આપેલી. ભારત અને ઈરાન વચ્ચેના આ વ્યવહારમાં ભારતના બેઉ હાથમાં લાડુ હતા કેમ કે ભારતની નિકાસ પણ વધતી હતી અને કૂઠની ખરીદી માટે મોંઘું વિદેશી ડોલરોમા પણ નહોતું ખર્ચવું પડતું. અમેરિકાથી ભારતનો આ ફાયદો જોયો ના ગયો તેથી ધોંચપરોણા કરીને બધું બંધ કરાવી દીધું.

ઈરાન પણ ભારતના વલણથી નિરાશ થઈને ચીન તરફ ઢળવા મોડેલું પણ હણાહણ ભારતવિરોધી વલણ નહોતું લીધું. છેલ્લે તો ચાબહાર બંદરનું સંચાલન કરવા માટે કરાર કરીને ઈરાને ભારત તરફ તેને ખાર નથી એ સાબિત કરેલું જ પણ આપણામાં અમેરિકાની ઝેસીતેસી કરીને ઈરાન સાથે ખુદેઆમ સંબંધો રાખવાની ત્રેવડ નથી તેથી સંબંધો સ્થગિત થઈ ગયા.

ખામેનેઈના મોત પછી ઈરાનમાં શું થશે એ ખબર નથી પણ અમેરિકા ઈરાનના કૂટ પર કબજો કરવા મથશે તેમાં બેમત નથી. સામે ખામેનેઈના ચેલકા પણ જલદી હથિયાર હેડાં મૂકવાના ખૂસમાં નથી એ જોતાં જોરદાર જંગ થશે એ નક્કી છે.

પહેલા પાનાનું ચાલુ

દિવસ	મુંબઈ, દિલ્હી	સીબીએસઈની	બાસમતી ચોખાની
------	---------------	-----------	---------------

દિવસ
ઈરાનીઓ ઉજવણી કરી રહ્યા હતા. લોકોએ 'ઉંચ ટુ ઇસ્લામિક રિપબ્લિક ઍન્ડ લોંગ લીવ શાહ'ના નારા લગાવ્યા હતા. સોશ્યલ મીડિયા પરની પોસ્ટમાં ટ્રમ્પે લખ્યું હતું કે ખામેનેઈ માનવ ઈતિહાસનો સૌથી દુષ્ટ માણસ હતા તેને તેનું મૃત્યુ થયું છે. આ માત્ર ઈરાનના લોકો માટે જ નહીં, પરંતુ લોહી તરસ્યા ખામેનેઈ અને તેની ગેંગના સભ્યો દ્વારા જેની જેની હત્યા કરવામાં આવી હતી તે મહાન અમેરિકનો સહિત વિવિધ દેશના લોકોને સળેલો ન્યાય છે. અખાતના દેશો અને સમગ્ર વિશ્વમાં શાંતિ સ્થાપવાનું અમારું લક્ષ્ય સિદ્ધ ન થાય અને જરૂર જણાશે ત્યાં સુધી ઈરાન પર બોમ્બરોનો અને હવાઈહુમલાઓ ચાલુ જ રહેશે.

મુંબઈ, દિલ્હી
અંરેપોર્ટ પર ૬૦ ઈન્ટરનેશનલ ડિપાર્ચર અને ૪૦ અરાઈવલ ફ્લાઈટ રફ કરવામાં આવી હતી. અખાત વિસ્તારમાં આકાર લઈ રહેલી રાજકીય પરિસ્થિતિને કારણે પશ્ચિમના દેશોની વિમાનસેવા પણ ખોરવાઈ ગઈ છે. અમેરિકા અને ઈઝરાયલ તેનાં સમયપત્રકમાં ફેરફાર કરવામાં આવે એવી શક્યતા છે. દિલ્હી ઈન્ટરનેશનલ અંરેપોર્ટ ડિ. (ડીઆઈએએલ) દિલ્હીમાં ઈંદિરા ગાંધી ઈન્ટરનેશનલ અંરેપોર્ટનું સંચાલન કરે છે. સૂચનો જણાવ્યા અનુસાર રવિવારે બપોરે ૨:૩૦ વાગ્યા સુધીમાં મુંબઈ ઈન્ટરનેશનલ અંરેપોર્ટ પર કુલ ૧૨૫ ઈન્ટરનેશનલ ફ્લાઈટ રફ કરવામાં આવી હતી જેમાં ૬૭ ડિપાર્ચર અને ૫૮ અરાઈવલ ફ્લાઈટનો સમાવેશ થતો હતો. આગાઉ નાગરિકી ઉકૂચના ખાલાને રવિવારે કહ્યું હતું કે રવિવારે ડોમેસ્ટિક કેરિયર દ્વારા ૪૪૪ ઈન્ટરનેશનલ ફ્લાઈટ રફ કરવામાં આવે એવો અંદાજ છે. (એનસી) ■

સીબીએસઈની
પરીક્ષાઓ સ્થગિત કરવાનો નિર્ણય લીધો છે. રવિવાર એટલે કે ૧ માર્ચના રોજ બપોરે સીબીએસઈએ સોશિયલ મીડિયા પોસ્ટમાં મધ્ય પૂર્વ અંગે એક મોટું અપોટ આપ્યું હતું. સીબીએસઈએ સદા દેશોની તેની શાળાઓના આચાર્યોને પત્ર લખીને જાણ કરી હતી કે આવૃત્તીકાલે એટલે કે ૨ માર્ચે યોજનારી બોર્ડની પરીક્ષાઓ સ્થગિત કરવામાં આવી રહી છે. અત્રે એ નોંધવું છે કે સીબીએસઈએ મધ્ય પૂર્વની શાળાઓ માટે આ નિર્દેશ જારી કર્યો છે. જેમાં બહરૈન, ઈરાન, કુવૈત, ઓમાન, કતર, સાઉદી અરબિયા અને યુએઈનો સમાવેશ થાય છે. ૨ માર્ચ, ૨૦૨૬ના રોજ યોજનારી ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ બોર્ડની પરીક્ષાઓ સ્થગિત રહેશે. મધ્ય પૂર્વ ક્ષેત્રના વિદ્યાર્થીઓ માટે આગામી તારીખ ટૂંક સમયમાં જાહેર કરવામાં આવશે. બોર્ડ વધુમાં જણાવ્યું કે તે ૩ માર્ચે પરિસ્થિતિની સમીક્ષા કરશે અને ૫ માર્ચથી યોજનારી પરીક્ષાઓ અંગે નિર્ણય લેશે. (એનસી) ■

બાસમતી ચોખાની
નિકાસ પણ પ્રભાવિત થવાની શક્યતા છે. ઈરાનમાં અનિશ્ચિતતા મધ્ય એશિયામાં પણ ચોખાની નિકાસને અસર કરી શકે છે. મધ્ય પૂર્વમાં ઈરાન અને ઈઝરાયલ વચ્ચે વધી રહેલા તણાવ વૈશ્વિક ચિંતાઓ વધારી છે. ઈરાન સામે લશ્કરી કાર્યવાહીના કારણે પરિસ્થિતિ ભારત માટે તણાવપૂર્ણ બની ગઈ છે. ઈરાન અને ઈઝરાયલ વચ્ચેના યુદ્ધની માત્ર તેલ જ નહીં, પરંતુ ભારતના વેપાર પર પણ ખતરો છે. એક અહેવાલ મુજબ, ઈરાનથી ભારત આવતા બાસમતી ચોખા, ચા, મસાલા, તાજાં ફળો, શાકભાજી અને એન્જિનિયરિંગ સામાનની સપ્લાય પર અસર થઈ શકે છે. ઈરાન પર ઈઝરાયલ-અમેરિકાના હુમલા પછી અર્થીલના ભાવમાં વધારો થઈ શકે છે. તેલના ભાવ વધી શકે છે જેની અસર શરંબજાર પર પડશે. સૂચનો જણાવ્યા અનુસાર, જો હોર્મુઝ સ્ટ્રેટ બંધ થાય છે તો ભારત અન્ય વિકલ્પો પર વિચાર કરી શકે છે. ઈરાન અને ઈઝરાયલ વચ્ચેના યુદ્ધથી માત્ર તેલ જ નહીં, પરંતુ ભારતના વેપાર પર પણ ખતરો છે. એક અહેવાલ મુજબ, ઈરાનથી ભારત આવતા બાસમતી ચોખા, ચા, મસાલા, તાજાં ફળો, શાકભાજી અને એન્જિનિયરિંગ સામાનની સપ્લાય પર અસર થઈ શકે છે.

૩૦૦૦ થી
અનુસાર, આ સંઘર્ષની અસર ગુજરાતથી પ્રવાસે ગયેલા યાત્રિકો પર પડી છે. હાલ મિડલ ઈસ્ટમાં અંદાજે ૩૦૦૦ જેટલા ગુજરાતી પ્રવાસી ફસાયા હોવાના અહેવાલ છે. દુબઈ અને અબુધાબીમાં હજારો ગુજરાતીઓ વેકેશન માણવા રોકાયા હોવાના અહેવાલો પ્રાપ્ત થયા હતા, જ્યારે રમજાન માસ નિમિત્તે ઉમરાહ કરવા ગયેલા અંદાજે ૭૦૦થી ૮૦૦ ગુજરાતી મક્કા-મદીનામાં ફસાઈ ગયા હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. બીજી તરફ અમદાવાદના ૫૫ જેટલા યાત્રિકોએ ફ્લાઈટ્સ રદ થવાને કારણે અંરેપોર્ટથી હોટેલ પરત ફરવું પડ્યું છે અને તેઓ હવે આર્થિક મુશ્કેલી તેમ જ અનિશ્ચિતતાનો સામનો કરી રહ્યા છે. ટ્રાવેલ ઓપરેટરોના જણાવ્યા મુજબ, અત્યારે તમામ પ્રવાસીઓ સુરક્ષિત છે અને તેઓ ઈન્ડિયન એમ્બેસીના સંપર્કમાં રહીને પરત ફરવાની રાહ જોઈ રહ્યા છે. આ અંગે અમદાવાદના જમાલપુર-ખાડિયા વિસ્તારના ધારાસભ્ય ઉમરાન ખોડાવાલાએ સોશ્યલ મીડિયા દ્વારા માહિતી આપી હતી કે, તેમના મતક્ષેત્રના અને અમદાવાદના અનેક નાગરિકો હાલ સાઉદી અરબિયાના અંરેપોર્ટ પર ફસાયેલા છે. મધ્ય-પૂર્વમાં સજીવેલી અશાંતિ અને ફ્લાઈટ્સ રદ થવાને કારણે મુસાફરો મુશ્કેલીમાં મુકાયા છે, જેના કારણે તેમના પરિવારોમાં પણ ચિંતાનું મોજું ફરી વળ્યું છે. તેમણે આ મામલે ભારત સરકાર અને વિદેશ પ્રધાન એસ. જયશંકરને તાત્કાલિક હસ્તક્ષેપ કરવા વિનંતી કરી હતી. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, દરેક ભારતીય નાગરિકની સુરક્ષા આપણી પ્રાથમિકતા હોવી જોઈએ. ■

દુબઈ અને અબુધાબી
છે કેમ કે તેને કારણે મહત્ત્વની પરિવહન સેવા અને મિલકતોને નુકસાન થયું હોવાથી પ્રાદેશિક ગતિવિધિઓ અને આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ ખોરવાઈ ગઈ છે જેને લીધે આ બાબતો પર નિર્ભર પંડોશી દેશો સાથેના રાજદ્વારી સંબંધો સામે પણ જોખમ ઊભું થયું છે. દુબઈ પર કરવામાં આવેલા હવાઈ અને મિસાઈલ હુમલાને કારણે અખાતના દેશોમાં ગભરાટ ફેલાઈ ગયો છે અને ઈરાનમાં સરકારવિરોધી પ્રદર્શન વધુ ઉગ્ર બની રહ્યું છે. ગાઝાને સહાયને મામલે સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘે તાકીદે આપેલી ચેતવણીએ માનવતા અને સુરક્ષાને મામલે ઘેરી કટોકટી ઊભી કરી છે. દોહામાં આગના મોળાઓ અને પલાયન થઈ રહેલા લોકોના સોશ્યલ મીડિયા પર ફરી રહેલા વીડિયોએ નાગરિકોમાં ગભરાટ ફેલાવ્યો છે. કતારના સંરક્ષા પ્રધાને કહ્યું હતું કે આ વિસ્તારમાં અમેરિકાના સૌથી મોટા અલ ઉદેઈદ અંરેબેઝને નિશાન બનાવી છોડવામાં આવેલી અનેક મિસાઈલને અમે આંતરી લીધી હતી. (એનસી) ■

પાકિસ્તાનમાં
પણ કર્યો. જોકે એક ટીવી ચેનલે દાવો કર્યો કે પોલીસે તેમના પર ગોળીબાર પણ કર્યો હતો. પ્રદર્શનકારીઓ અમેરિકાના કોન્સ્યુલેટમાં ઘૂસવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા હતા ત્યારે પોલીસે તેમના પર ગોળીબાર કર્યો હતો. સિંધના ગુડમંત્રી ઝિયાઉલ હસન લંગરે કરાચીના એડિશનલ આઈજી પાસેથી તાત્કાલિક વિગતો માગી છે, ભારપૂર્વક જણાવ્યું છે કે કોઈને પણ કાયદો પોતાના હાથમાં લેવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. તેમણે સંવેદનશીલ સ્થળો પર સુરક્ષા વધારવાની વાત કરી હતી. વિરોધ પ્રદર્શન દરમિયાન ટ્રાફિકને અડચણ ના થાય તે માટે વૈકલ્પિક માર્ગો નક્કી કરવા જોઈએ. કાયદાકીય એજન્સીઓ સંપૂર્ણપણે સતર્ક છે અને પરિસ્થિતિ પર નજીકથી નજર રાખી રહી છે. (એનસી) ■

પાક-અફઘાનિસ્તાનની
છે. જ્યારે ૬૬ લોકો ઘાયલ થયા છે. તાલિબાન સરકારના નાયબ પ્રવક્તાના જણાવ્યા અનુસાર ઘણાં ઘરો પણ નાશ પામ્યાં છે. મીડિયા અહેવાલ મુજબ અત્યાર સુધીમાં આ હુમલાઓમાં બાવન નાગરિકો મૃત્યુ પામ્યા છે. જેમાં મોટાભાગના મહિલાઓ અને બાળકોનો સમાવેશ થાય છે. જ્યારે ૬૬ લોકો ઘાયલ થયા છે. આઠ ઘરો સંપૂર્ણપણે નાશ પામ્યાં છે. જ્યારે અન્ય ૧૪ ઘરોને આંશિક નુકસાન થયું હોવાનું નાયબ પ્રવક્તા હમદુલ્લાહ ફિતરતે જણાવ્યું હતું. (એનસી) ■

કર્મશીયલ
સિલિન્ડરના ભાવમાં ૧૮૮ રૂપિયો વધારો કરવામાં આવ્યો છે. નવી દિલ્હીમાં કર્મશીયલ એલપીજી સિલિન્ડર (૧૯ કિલોના)નો ભાવ હવે ૧૭૬૮.૫૦ રૂપિયા થયો છે. આનો ભાવ કોલકાતામાં ૧૮૭૫.૫ રૂપિયા, મુંબઈમાં ૧૭૨૦.૫૦ રૂપિયા અને ચેન્નઈમાં ૧૯૨૮ રૂપિયા છે. (એનસી) ■

દિવસ
રાજધાનીથી ૩૩૦ કિમી દૂર આવેલો છે. અમેરિકા અને ઈઝરાયલ દ્વારા ઈરાન પર કરવામાં આવેલા સંયુક્ત હુમલાઓથી શરૂ થયેલું યુદ્ધ હવે કતાર, યુએઈ, સાઉદી અરબિયા અને કુવૈત સુધી ફેલાયું છે. હાલ સમગ્ર મધ્ય પૂર્વ યુદ્ધની અસર હેઠળ છે. ગલ્ફ કોઓપરેશન કાઉન્સિલ (જીસીસી)નો સમગ્ર પ્રદેશ મિલાઇલોના હુમલાનો સામનો કરી રહ્યો છે. ઈઝરાયલના ઓપરેશન રોહિંગ લાઇન અને અમેરિકાના એપિક ફ્રન્ટીર ઓપરેશને સાથે મળીને મધ્ય પૂર્વને એવા સંઘર્ષમાં ધકેલ્યું છે, જે હાલ વકરી રહ્યું હોય તેવું લાગે છે. ■

૧૫ નકસલીઓનું
સંભાળતા શર્માએ રાયપુરમાં પત્રકારોને જણાવ્યું કે આજનું પુનર્વસન ખૂબ જ મહત્ત્વપૂર્ણ છે. બલાંઝીર-બરગઢ-મહાસમુંદ વિભાગના ૧૫ નકસલીઓએ આત્મસમર્પણ કર્યું છે. આ વિભાગમાં માત્ર ૧૫ સભ્યો બાકી હતા અને તે બધાએ હવે હથિયાર મૂકી દીધાં છે. આત્મસમર્પણ કરનારાઓમાં સ્પેશિયલ ઝોનલ કમિટી-લેવલનો સભ્ય વિકાસ પણ હતો. તે માઓવાદી સંગઠનના વેસ્ટ સબ-ઝોનલ વિંગના સેક્રેટરી તરીકે કામ કરી રહ્યો હતો. આત્મસમર્પણ કરનારા કેડરમાં છ પુરુષો અને નવ મહિલાઓ છે. શર્માએ જણાવ્યું કે બધાએ ત્રણ એકે-૪ ૦ રાઇફલ, બે સેલ્ફ-લોડિંગ રાઇફલ (એસએલઆર), બે આઇએનએસએસ રાઇફલ અને ત્રણ ૩૦૩ રાઇફલ સહિત હથિયારોના જથ્થા સાથે આત્મસમર્પણ કર્યું હતું. (એનસી) ■

ભારતમાં
ખામેનેઈના મૃત્યુના વિરોધમાં વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું હતું. આ કાર્યક્રમો શિયા સમુદાયમાં હુમલાની નિંદા કરવા અને શોક વ્યક્ત કરવા માટે આયોજિત કરવામાં આવ્યા હતા. જ્યારે દેશના અન્ય ભાગો, જેમ કે લખનૌ અને શ્રીનગરમાં વિરોધ પ્રદર્શનો અને શોક પ્રદર્શનો કરવામાં આવ્યા હતા. પ્રદર્શનો દરમિયાન લોકોએ ઈઝરાયલ અને અમેરિકાની વિરોધમાં નારા લગાવ્યા હતા. ઘણા લોકોએ પ્લેકાર્ડ અને બેનરો પકડ્યા હતા. પ્રદર્શનકારીઓએ જણાવ્યું હતું કે તેઓ ઈરાન સાથે એકતા દર્શાવવા માટે રસ્તાઓ પર ઉતર્યા છે. જામિયા નગર અને આસપાસના વિસ્તારોમાં પ્રદર્શનોમાં ભાગ લેનારા કેટલાક લોકોએ જણાવ્યું હતું કે આ ફક્ત એક દેશનો મામલો નથી, પરંતુ સમગ્ર રાષ્ટ્ર અને ન્યાયનો પ્રશ્ન છે. તેઓએ જણાવ્યું હતું કે તેઓ કોઈ હિંસા રચતા નથી, પરંતુ શાંતિપૂર્ણ રીતે પોતાનો વિરોધ નોંધાવી રહ્યા છે. કેટલાક સ્થાનિક રહેવાસીઓએ એવી પણ ચિંતા વ્યક્ત કરી હતી કે આંતરરાષ્ટ્રીય સમુદાયે ખાતરી કરવી જોઈએ કે સ્થાનિક વાતાવરણ વધુ ખરાબ ન થાય. પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને જામિયા નગર અને આસપાસના વિસ્તારોમાં પોલીસ દળો તૈનાત કરવામાં આવ્યા હતા. પોલીસ અધિકારીઓએ જનતાને શાંતિ જાળવવા અને કાયદો પોતાના હાથમાં લેવાથી દૂર રહેવા અપીલ કરી હતી. કોઈ મોટી અથડામણ કે હિંસાના કોઈ અહેવાલ નથી અને પરિસ્થિતિ નિયંત્રણમાં હોવાનું કહેવાય છે. વહીવટીતંત્રે સ્પષ્ટતા કરી છે કે તે સમગ્ર પરિસ્થિતિ પર નજર રાખી રહ્યું છે અને કોઈપણ અફવાઓ સામે સલાહ આપવામાં આવી છે. ■

આજનું પંચાંગ

પંડિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાળા
ઉત્તરાયણ - સૌર વસંતઋતુ, સોમવાર, તા. ૨-૩-૨૦૨૬,
વ્રતની પૂનમ, હુતાશની પૂર્ણિમા, હોલિકાદહન
● ભારતીય દિ્ગાંક ૧૧, માઠે ફાલ્ગુન, શકે ૧૮૪૭
● વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨, શા. શકે ૧૮૪૭, ફાલ્ગુન સુદ-૧૪
● જૈન વીર સંવત ૨૫૫૨, માઠે ફાલ્ગુન, તિથિ સુદ -૧૪
● પારસી શહેનશાહી રોજ ૨૦મો બહેરામ, માઠે ૭મો મેહેર, સને ૧૩૮૫
● પારસી કદમી રોજ ૨૦મો બહેરામ, માઠે ૮મો આવાં, સને ૧૩૮૫
● પારસી ફસલી રોજ ૧૭મો સરોશ, માઠે ૧૨મો સ્પેનદાર્મદ, સને ૧૩૮૪
● મુસ્લિમ રોજ ૧૨મો, માઠે ૮મો રમજાન, સને ૧૪૪૭
● મીસરી રોજ ૧૪મો, માઠે ૮મો રમજાન, સને ૧૪૪૭
● નક્ષત્ર આસ્તેષા સવારે ક. ૦૭-૫૧ સુદી, પછી મધ્યા
● ચંદ્ર કર્કમાં સવારે ક. ૦૭-૫૧ સુદી, પછી સિંહમાં
● ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: કર્ક (ક, ઇ), સિંહ (મ, ટ)
● સૂર્યોદય: મુંબઈ ક. ૦૬ મિ. ૪૨, અમદાવાદ ક. ૦૭ મિ. ૦૨, સ્ટા.ટા.,
● સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ક. ૧૮ મિ. ૪૨, અમદાવાદ ક. ૧૮ મિ. ૪૧, સ્ટા. ટા.
● મુંબઈ સમુક્ષમાં ભરતી ઓટ ●ફ્ર
● ભરતી: સવારે ક. ૧૧-૨૪, રાત્રે ક. ૨૩-૫૬
● ઓટ: સાંજે ક. ૧૭-૩૩, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૬-૧૪ (તા. ૩)
● વ્રત પર્વાઈ: વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨, 'પિંગલ' નામ સંવત્સર, શાલિવાહન શક સંવત ૧૮૪૭, 'વિશ્વાવયુ' નામ સંવત્સર, ફાલ્ગુન - શુક્લ ચતુર્દશી. વ્રતની પૂનમ, હુતાશની પૂર્ણિમા, હોલિકાદહન, માધી માસમ (દક્ષિણ ભારત), ભદ્રા સાંજે ક. ૧૭-૨૫ થી ક. ૧૭-૨૭.
● શુભાશુભ દિ્નશુદ્ધિ: શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે.
● મુહૂર્ત વિશેષ: શ્રી સત્યનારાયણ દેવતાનું પૂજન, શ્રી વિષ્ણુ-લક્ષ્મી પૂજા, શ્રી સુકત-પુરુસુકત, શ્રીગણેશ અથર્વશીર્ષમ અભિષેક, તુલસીપૂજા, શ્રી વિષ્ણુ સહસ્ર નામ સ્તોત્ર પાઠ વાંચન, આસ્તેષા જન્મનક્ષત્ર શાંતિ પૂજા, માલ વૈષ્ણવ, ખેતીવાડી, નિત્ય થતાં ઘર-ખેતર જમીન, મકાનની લેવડદેવડ, સર્વપૂજા વિશેષરૂપે ચંદ્ર-બુદ્ધ ગ્રહેવતાનું પૂજન.
● આયમન: ચંદ્ર-હર્ષલ ચતુષ્કોણ અયોક્કસ સ્વભાવના, ચંદ્ર-મંગળ પ્રતિયુતિ કજિયાખોર
● ખગોળ જ્યોતિષ: ચંદ્ર-હર્ષલ ચતુષ્કોણ, ચંદ્ર-મંગળ પ્રતિયુતિ, ચંદ્ર-મધ્યા ચુતિ
ગ્રહગોચર: સૂર્ય-કુંભ, મંગળ-કુંભ, વક્રી બુધ-કુંભ (બુધ અસ્ત) વક્રી શુક્ર-મિથુન, શુક્ર-મીન, (શુક્ર પશ્ચિમમાં દેખાશે) માર્ગ શનિ-મીન, રાહુ-કુંભ, કેતુ-સિંહ, માર્ગાં હર્ષલ-વૃષભ, માર્ગાં નેપ્ચ્યુન-મીન, માર્ગાં પ્લુટો-મકર.

ફૂડનો ઉછાળો બજારને પછાડશે

મુંબઈ: શેરબજાર આર્ટિફિશિઅલ ઇન્ટેલિજન્સના વાવાઝોડાના સંકટ સામે ઝઝમી રહ્યું હતું, ત્યાં અમેરિકાએ ઇઝરાયલ સાથે મળીને ઇરાન પર કરેલા અણધાર્યા હુમલાએ શેરબજારના માહોલને ખખડાવી નાંખ્યું છે. એઆઇ સંકટ પણ અમેરિકાથી આવ્યું અને યુદ્ધ પણ એ જ દેશ તરફથી આવ્યું છે. આમ અત્યારે તે અમેરિકા જ શેરબજાર માટે મોટું નકારાત્મક પરિભળ છે એમ કહી શકાય. આજે સોમવારે જ્યારે બજાર ખુલશે, ત્યારે નિકેટી અને સેન્સેક્સ બંને માટે ચોક્કસપણે મોટું ગેપ-ડાઉન ઓપનિંગ હશે.

ટાર્ગેટનો માને છે કે નિકેટી માટે ૨૫,૦૦૦ પોઇન્ટની સપાટી નિર્ણાયક છે, જો બેન્ચમાર્ક આ સપાટી તોશો તો તેમાં વધુ ૩૦૦થી ૪૦૦ પોઇન્ટનો કડાકો આવી શકે છે. અખાતી દોશોના યુદ્ધને કારણે ભંડોમિનટલ્સ તો આમ પણ ખખડી ગયા છે. હકીકતમાં, બજારને બે પ્રકારના સમાચાર પ્રવાહો સાથે તાલમેલ બેસાડવો પડશે. પ્રથમ, અલબત્ત, મધ્ય પૂર્વમાં ચાલી રહેલ યુદ્ધ અને બીજું એ હકીકત છે કે યુરોપ અને યુએસમાં ખાનગી કેડિટ માર્કેટ સાથે મુશ્કેલીનો એક નવો રાઉન્ડ શરૂ થયો છે. ૨૦ ફેબ્રુઆરીએ નિકેટી ૧.૨૫ ટકા ઘટીને ૨૫.૧૭૮.૬૫ પર સ્થિર

થયા પછી ભારતીય શેરબજારો સપનાહને અંતે નાજુક ટોન સાથે સ્થિર થયા મથઈ રહ્યા હતા ત્યાં આ યુદ્ધને કારણે મંદીવાળા હાવી થઇ જાય એવો માહોલ રચાયો છે.

નિકેટીમાં સપનાહના અંતે ઇરાન પર યુએસ-ઇઝરાયલ દ્વારા કરવામાં આવેલા હુમલાઓ સાથે વધુ તીવ્ર વેચાણ દબાણની શક્યતા છે. ઇઝરાયલી અને અમેરિકાના ખાડી વિસ્તારમાં લશ્ચાકો સામે ઇરાન દ્વારા કરવામાં આવેલા મિસાઇલ હુમલાએ ગ્લોબલ ઇંધણ બજારમાં નાટ્યાત્મક ઊથલપાથલ મચાવી છે. આઇટી અને રેટ-સંવેદનશીલ શેરોમાં સતત વેચવાલી, વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારોના અસંગત પ્રવાહ અને તાજેતરની લશ્કરી કાર્યવાહી પહેલાં પણ મધ્ય પૂર્વના તણાવ અંગે વધતી ચિંતાઓની પૃષ્ઠભૂમિ સામે શેરબજારમાં પાછલા સપનાહે ઘટાડો નોંધાયો હતો. હવે યુદ્ધની તીવ્રતાના વધારા સાથે ફૂડ તેલના ભાવના ઉછાળા અને ડોલર સામે રૂપિયાનું અવમૂલ્યન ખેલ વધુ બગાડશે. ફૂડ ઓઇલ પહેલાથી જ ઘણા મહિનાના ઉચ્ચ સ્તરે ટ્રેડ થઈ રહ્યું છે અને હોર્મુઝ સ્ટ્રેટ જોખમમાં છે, બેન્ચમાર્ક ઇન્ડેક્સ હવે ભૂ-રાજકીય અનિશ્ચિતતા, કુગાવાના ભય અને

જોખમ ટાળવાના મજબૂત મિશ્રણનો સામનો કરી રહ્યો છે, જે તેને ૨૫,૦૦૦ મનોવૈજ્ઞાનિક સ્તર અને તેનાથી આગળ ધકેલી શકે છે. બજાર વિશ્લેષકો હવે મૂલ્યાંકન કરી રહ્યા છે કે ફૂડનો આંચકો ભારતીય ઇકોનોમીને કેટલો ગંભીર ફટકો મારે!

ટેકનિકલ એનાલિસ્ટ જણાવે છે કે કરેક્શન પહેલેથી જ સેટ થઇ ગયું છે. પાછલા શુક્રવારે નિકેટીએ ૨૫,૪૦૦ સપોર્ટ છોડી દીધો અને ૨૫.૧૦૦ ગેપ ઓરિયા તરફ આગળ વધ્યો. આગામી સત્રોમાં પ્રમાણમાં મજબૂત શેરો, ખાસ કરીને બેંકિંગ, ટેલી રીતે વર્તે છે તે જોવું મહત્વપૂર્ણ રહેશે, કારણ કે તે નક્કી કરી શકે છે કે બજાર રિબાઉન્ડ જોશે કે ઘટાડાને લંબાવશે. ફેબ્રુઆરી દરમિયાન, બજેટ અને ત્રીજા ફેબ્રુઆરીએ ભારત-યુએસ વેપાર સોદાની જાહેરાત જેવી ખૂબ જ અસરકારક ઘટનાઓ વચ્ચે અત્યંત ભારે અફવાહિસ્ટાન અને પાકિસ્તાન તથા રશિયા અને યુક્રેન વચ્ચે યુદ્ધનો માહોલ વિસ્ફોટક બનવાથી વિવિધ આર્થિક બજારો પર તેના તાત્કાલિક પ્રત્યાઘાતો જોવા મળ્યા હતા. સોનાચાંદી તથા ફૂડટેલના ભાવમાં તેજના ઉછાળા હતા, જ્યારે બીજા તરફ ફોરેક્સ માર્કેટમાં રૂપિયો નબળો પડતાં ડોલરના ભાવ વધી રૂ.૮૧.૧ની સપાટી પાર કરી ગયો હતો. અમેરિકા અને ઇઝરાયલે ઇરાન કપર કરેલા હુમલા અને ઇરાને વળતા પ્રહારમાં અખાતી દેશો પર કરેલા હુમલાને કારણે સોનું અને ચાંદીના ભાવમાં વધુ ઉછાળા જ્યારે શેરબજાર અને ક્રિપ્ટો કરન્સીના સફ્ટમાં જોરદાર કડાકાની શક્યતા જણાઇ રહી છે.

ઇરાન પર અમેરિકા અને ઇઝરાયલના સંયુક્ત સૈન્ય ઓપરેશન બાદ વિશ્વભરના આર્થિક બજારોમાં ભૂંડપ જેવી સ્થિતિ સર્જાઈ છે. આ માત્ર બે દેશો વચ્ચેનું યુદ્ધ વાસ્તવમાં ગ્લોબલ સપ્લાય ચેઇન અને એનર્જી સેક્ટર માટે મોટું સંકટ સાબિત થઈ શકે છે. નિષ્ણાતોના મતે સોમવારેબીજી માર્ચે જ્યારે બજાર ખુલશે ત્યારે ભારતીય શેરબજાર સહિત ગ્લોબલ માર્કેટમાં મોટો કડાકો જોવા મળી શકે છે.

સૌથી મોટો ભય અને શક્યતા ફૂડ ઓઇલના ભાવનો ઉછાળો છે. ઇરાન પ્રતિબંધો છતાં દૈનિક ૩.૩ મિલિયન બેરલ ફૂડ ઓઇલનું ઉત્પાદન કરે છે, જેનો ૮૦ ટકા હિસ્સો ચીન જાય છે.

નેપાળી સોચાતેલની આચાત ૧૦ ગણી વધી

મુંબઈ: નેપાળની ભારતમાં સોચાબીન તેલની ૨૦૨૫માં નિકાસ દસ ગણી વધીને રેકોર્ડ ટોચે પહોંચી છે. આ બમ્પર ઉછાળા પાછળ ભારતનું ડ્યુટી-ફ્રી માર્કેટ છે જેનો ફાયદો નેપાળે ભરપૂર ઉઠાવ્યો છે. સોચાતેલની બમ્પર નિકાસના જોરે નેપાળની ભારતમાં કુલ નિકાસ પણ બમણી થઈ ગઈ છે. સોચાતેલની નિકાસ ૧૦ ગણી વધતા નેપાળની ભારત સાથેની વેપાર બાધ ઓછી થઈ છે પરંતુ સરહદી વિસ્તારોમાં ખાદ્ય આયાત ડ્યુટી ચૂકવતા ભારતીય રિક્ષાઇનરોને સસ્તા સપ્લાય સામે સ્પર્ધા કરવાનું મુશ્કેલ બન્યું છે. સોચાતેલની ૧

અબજ ડોલરથી વધુની નિકાસને કારણે નેપાળને ૨૦૨૫માં ભારતમાં તેની કુલ માલસામાનની નિકાસ એક વર્ષ પહેલા કરતા બમણી કરીને ૨ અબજ ડોલર કરવામાં મદદ મળી હતી. ભારતના વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રાલય દ્વારા સંકલિત ડેટા અનુસાર ભારતે ૨૦૨૫માં નેપાળથી રેકોર્ડ ૬૯૪.૧૫૩ મેટ્રિક ટન સોચાતેલની આયાત કરી, જે એક વર્ષ પહેલા ૬૫.૧૩૮ ટન હતી. વિશ્વના સૌથી મોટા વનસ્પતિ તેલ આયાતકારે સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૪માં રિક્ષાઇન્ડ સોચાતેલ પર આચાત ડ્યુટી વધારીને ૩૫.૭૫ ટકા કરી, જે અગાઉ ૧૩.૭૫ ટકા હતી.

સરકાર ચીનથી થતા રોકાણ પરના ધોરણો હળવા બનાવશે!

નવી દિલ્હી: કેન્દ્રીય વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ પ્રધાન પિયુષ ગોયલે મંગળવારે જણાવ્યું હતું કે ભારત ચીનથી ઉદ્ભવતા રોકાણો પરના ધોરણોને સરળ બનાવવા માટે ગણતરીપૂર્વકનો અને કમસરનો અભિગમ અપનાવી શકે છે. ચીનમાંથી વિદેશી સીધા રોકાણ (એફડીઆઇ) ચોક્કસપણે પ્રતિબંધિત નથી, પરંતુ તે મંજૂરી પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. તેમણે કહ્યું કે, હાલમાં સરકારનો અભિગમ મંજૂરી પ્રક્રિયાને ઝડપી બનાવવાનો છે. ઉદ્યોગ સાથે વિચાર વિમર્શ કરીને શું કરવાની જરૂર છે તે અમે જોઈશું. તે એક માપકિત પ્રતિભાવ હોઈ શકે છે. તે કમસરનો અભિગમ હોઈ શકે છે. અમારો તાત્કાલિક પ્રયાસ લોકો માટે ટેકનોલોજી સાથે જોડાવાનું સરળ બનાવવાનો છે અને અમારી મૂલ્ય-સાંકળ જોડાણને વિસ્તૃત કરવામાં મદદ કરવાનો છે.

યુદ્ધને કારણે સર્જનારી ઊથલપાથલ વચ્ચે રોકાણકારોએ શું કરવું?

મુંબઈ: ઇરાન પર અમેરિકા પ્રેરિત હુમલા અને મહાયુદ્ધના માહોલને કારણે શેરબજાર ફરી અક વખત અનિશ્ચિત હવામાનમાં સપડાઇ ગયું છે. અફડાતફડી અને ઊથલપાથલ જાણે નિયમ બની ગયા છે. આ પરિસ્થિતિમાં જો એક જ સેગમેન્ટ, જેમ કે લાર્જ કેપ અથવા સ્મોલ કેપમાં રોકાણ કર્યું હોય, તો માર્કેટ સાઇકલ બદલાતા રોકાણકારો મુંઝાઇ શકે છે.

આવી પરિસ્થિતિમાં ફ્લેક્સીબલ કેટેગરીના ફંડમાં કરેલું રોકાણ ઉપયોગી બની શકે છે, એમ બજારના સાધનો જણાવે છે. ફ્લેક્સીબલ અભિગમ રોકાણકારોને એક શ્રેણીમાં બંધી રાખવાને બદલે લાર્જ, મિડ અને સ્મોલ કેપ ફંડનીઓમાં ભાગ લેવાની મંજૂરી આપે છે. સરળ શબ્દોમાં આ કેટેગરી રોકાણકારોને મૂક્યા અને તકના આધારે રોકાણ બદલવાની સ્વતંત્રતા આપે છે.

સુરક્ષિત મોટી ફંડનીઓ પોર્ટફોલિયોમાં સ્થિરતા લાવે

છે, તેમની બેલેન્સ શીટ મજબૂત હોય છે અને મુશ્કેલ સમયને વધુ સારી રીતે સંભાળી શકે છે. મધ્યમ કદની ફંડનીઓ વૃદ્ધિ અને સ્થિતિસ્થાપકતાનું સંતુલન આપે છે. નાની ફંડનીઓ વધુ અસ્થિર હોય છે, પરંતુ ક્યારેક અર્થતંત્ર વિસ્તરી રહ્યું હોય ત્યારે મજબૂત વૃદ્ધિ આપી શકે છે.

ફ્લેક્સીકેપ રોકાણનો મુખ્ય ફાયદો એ છે કે તે તમને એક જ શ્રેણી પસંદ કરવાની ફરજ પાડતું નથી. તે એક ફ્લેક્સિબલ ટિકિટ સાથે મુસાફરી કરવા જેવું છે, જ્યાં આગળનો રસ્તો અવરોધિત હોય અથવા ભીડ હોય તો ટ્રે બદલી શકાય છે, એમ કહેતા નાલંદા સિક્યોરિટીસના ડિરેક્ટર કેતન દેકિયાએ જણાવ્યું હતું કે, આ કેટેગરી રોકાણકારો માટે સતત સમય આપવાની જરૂરિયાતને પણ ઘટાડી શકે છે. લાર્જ-કેપ્સ કે સ્મોલ-કેપ્સમાં રોકાણ કરવાનો આ યોગ્ય સમય છે કે કેમ તેની ચિંતા કરવાને બદલે, ફ્લેક્સીકેપ અભિગમ વધુ મિશ્રિત એક્સપોઝર પુરુ પાડે છે.

ઇરાન પર અમેરિકા અને ઇઝરાયલના સંયુક્ત સૈન્ય ઓપરેશન બાદ વિશ્વભરના આર્થિક બજારોમાં ભૂંડપ જેવી સ્થિતિ સર્જાઈ છે. આ માત્ર બે દેશો વચ્ચેનું યુદ્ધ વાસ્તવમાં ગ્લોબલ સપ્લાય ચેઇન અને એનર્જી સેક્ટર માટે મોટું સંકટ સાબિત થઈ શકે છે. નિષ્ણાતોના મતે સોમવારેબીજી માર્ચે જ્યારે બજાર ખુલશે ત્યારે ભારતીય શેરબજાર સહિત ગ્લોબલ માર્કેટમાં મોટો કડાકો જોવા મળી શકે છે.

સૌથી મોટો ભય અને શક્યતા ફૂડ ઓઇલના ભાવનો ઉછાળો છે. ઇરાન પ્રતિબંધો છતાં દૈનિક ૩.૩ મિલિયન બેરલ ફૂડ ઓઇલનું ઉત્પાદન કરે છે, જેનો ૮૦ ટકા હિસ્સો ચીન જાય છે.

ગુજરાત

ગાંધીનગર ખાતે ‘ગુજરાત સેમિકનેક્ટ કોન્ફરન્સ ૨૦૨૬’નો મુખ્ય પ્રધાનના હસ્તે ભવ્ય પ્રારંભ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્ર પટેલે ગુજરાત સેમિકનેક્ટ કોન્ફરન્સ ૨૦૨૬નો ગાંધીનગરમાં પ્રારંભ કરાવતા જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાત પોલિસી સ્ટેબિલિટી, ટ્રાન્સપરન્સી, ઇઝ ઓફ ડુઈંગ બિઝનેસ તથા ડેવલપમેન્ટ માટેની પોલિટીકલ વિલ સાથે સેમિકન્ફરન્સ અને વિષ મેન્યુફેક્ચરિંગમાં ફાસ્ટ મૂવર બની રહ્યું છે અને દેશના પ્રોથ એન્જિન ગુજરાતને ટેક એન્જિન બનાવવાનો સ્પષ્ટ સંકેત આ કોન્ફરન્સ આપે છે.

આ સંદર્ભમાં તેમણે કહ્યું હતું કે, ભારત વડા પ્રધાન નરેન્દ્રભાઈ મોદીની વિઝનરી લીડરશીપમાં હવે હાઈવેરના ક્ષેત્રમાં પોતાની આગવી ઓળખ સશક્ત કરી રહ્યું છે અને ઇન્ડિયા ઇઝ રેડી, ઇન્ડિયા ઇઝ

હોળી નિમિત્તે સુરત સ્ટેશન પર ભીડ: વતન જનારા શ્રમિકો માટે રેલવેની ખાસ વ્યવસ્થા

સુરત: ગુજરાતના ડાયમંડ સિટી સુરતમાં હોળી-ધુળેટીના પર્વને હવે ગણતરીના દિવસો બાકી છે, ત્યારે રોજગારી માટે સુરતમાં વસેલા શ્રમિકો વતનમાં હોળી ઉજવવા માટે ઉધના રેલવે સ્ટેશન પર ખૂબ મોટી સંખ્યામાં ઉમટ્યા હતા.

ખાસ કરીને ઉત્તર પ્રદેશ અને બિહાર તરફ જતા મુસાફરોની ભારે ભીડને ધ્યાનમાં રાખીને પશ્ચિમ રેલવે દ્વારા ઉધના સ્ટેશન પર વિશેષ વ્યવસ્થાઓ કરવામાં આવી હતી. મુંબઈ સેન્ટ્રલના ડીઆરએમ પંકજ સિંહે જાતે સ્ટેશનની મુલાકાત લઈ વ્યવસ્થાઓનું નિરીક્ષણ કર્યું હતું અને મુસાફરો સાથે સંવાદ કરી તેમનો પ્રતિસાદ મેળવ્યો હતો. આ વર્ષે મુસાફરોની સુવિધા માટે

‘અંત્યોદય એક્સપ્રેસ’ અને આધુનિક ‘અમૃત ભારત’ જેવી ટ્રેનોમાં ભારે ધસારો જોવા મળ્યો હતો. સંપૂર્ણ જનરલ કોચ ધરાવતી અંત્યોદય ટ્રેનમાં પણ મુલાકાતી પણ જગ્યા નહોતી, છતાં રેલવે સુરક્ષા દળ અને જીઆરપીના જવાનોએ મુસાફરોને શાંતિપૂર્ણ રીતે ટ્રેનમાં બેસાડવા ભારે જહેમત ઉઠાવી હતી. વહીવટીતંત્ર દ્વારા ઉધના સ્ટેશન પર હોલિડેઝ ઓરિયા તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેથી ભીડનું યોગ્ય સંચાલન થઈ શકે અને મુસાફરો સુરક્ષિત રીતે મુસાફરી કરી શકે.

રેલવે પ્રધાસન દ્વારા માનવીય અભિગમ અપનાવીને હોલિડેઝ ઓરિયામાં પ્રતીક્ષા કરી રહેલા મુસાફરોને પીવાના પાણીની બોટલોનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું.

ગુજરાતના તાપમાનમાં ૩-૫ ડિગ્રીનો વધારો થવાની આગાહી, સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છમાં ગરમી વધશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: ગુજરાતમાં દિવસે ગરમી અને વાદળછાયા વાતાવરણ બાદ આગામી દિવસોમાં ગરમીનો પારો વધવાની આગાહી કરવામાં આવી છે. હવામાન વિભાગના જણાવ્યા અનુસાર, આગામી ચાર દિવસ દરમિયાન ગુજરાત રાજ્યમાં મહત્તમ તાપમાનમાં ૩-૫ ડિગ્રી સેલ્સિયસનો ક્રમિક વધારો થવાની સંભાવના છે. આગાહી અનુસાર, ત્યારબાદ તાપમાનમાં કોઈ મોટો ફેરફાર જોવા મળશે નહીં. તેવી જ રીતે, લઘુત્તમ તાપમાનમાં પણ આગામી ૩ દિવસમાં ૨-૩ ડિગ્રી સેલ્સિયસનો વધારો થઈ શકે છે. અમદાવાદમાં મહત્તમ તાપમાન ૩૫ ડિગ્રી સેલ્સિયસ અને ન્યૂનતમ તાપમાન ૨૨ ડિગ્રી સેલ્સિયસ રહેવાની ધારણા છે. રાજ્યના દરિયાકાંઠાના વિસ્તારો માટે ખાસ ચેતવણી જારી કરવામાં આવી હતી. ૪ થી ૭ માર્ચ દરમિયાન ગુજરાતના દરિયાકાંઠાના વિસ્તારો અને સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છમાં ગરમ અને ભેજવાળા હવામાનને કારણે અસ્વસ્થતા અનુભવાય તેવી શક્યતા છે. જોકે, સમગ્ર રાજ્યમાં આગામી સાત દિવસ સુધી હવામાન મુખ્યત્વે સૂકું રહેશે અને વરસાદની કોઈ શક્યતા નથી. ગુજરાતમાં આ વર્ષે ઉનાળાની વહેલી શરૂઆત થતાં માર્ચ મહિનામાં જ તાપમાન ૪૦ ડિગ્રી સુધી પહોંચવાની શક્યતા છે, જેમાં ખાસ કરીને સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છમાં વધુ ગરમી રહેશે. અમદાવાદ અને ગાંધીનગર સહિત રાજ્યભરમાં આગામી પાંચ દિવસ ઉકળટભર્યું વાતાવરણ રહેવાની આગાહી કરવામાં આવી છે. હિરેવેવના જોખમને ધ્યાનમાં રાખીને ભખોરના સમયે ઘરની બહાર નીકળવાનું ટાળવું હિતાવહ છે, કારણ કે તાપમાનમાં સતત વધારો થઈ રહ્યો છે.

રાજ્યમાં મેમરી મોડ્યુલ ફેસિલિટી, પાવરચિપ ઉત્પાદન કરવા મુખ્ય પ્રધાનનું ઉદ્યોગપતિઓને આહ્વાન

અમદાવાદ: મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્ર પટેલે ‘ગુજરાત સેમિકનેક્ટ કોન્ફરન્સ ૨૦૨૬’નો ભવ્ય પ્રારંભ ગાંધીનગરમાં કરાવ્યો હતો. ઇઝ-ટેક થિપ નિર્માતાઓ અને સ્થાનિક ઉદ્યોગ વચ્ચે વ્યૂહાત્મક સહયોગને પ્રોત્સાહન આપવા ‘ગુજરાત ઇન્ડિયાઝ ગેટવે ટુ સિલિકોન’ થીમ સાથે રાજ્ય સરકારના સાયન્સ અને ટેકનોલોજી વિભાગના ઉપક્રમે આ દ્વિદિવસીય કોન્ફરન્સ યોજાઈ છે.

આ કોન્ફરન્સમાં સહભાગી થવા આવેલા વિવિધ ઉદ્યોગ અગ્રણીઓની ભૂખેન્દ્ર પટેલ સાથે યોજાયેલી વન ટુ વન બેઠકમાં તેમણે સેમિકોન સેક્ટરમાં આરટી સેન્ટર, મેમરી મોડ્યુલ ફેસિલિટી, પાવરચિપ ઉત્પાદન અને

સ્પેશિયાલિટી કેમિકલ ફેસિલિટીઝ શરૂ કરવા માટેના ફળદાયી ચર્ચા-વિચારણા કરી હતી. મુખ્ય પ્રધાને ગુજરાતમાં ધોલેરા અને સાણંદ સહિત સેમિકન્ફરન્સ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર માટેની સુદૃઢ અભિયાનોને સરકારના પ્રોબ્લેમસોલ્વિંગ અભિયાનોનું વિસ્તૃત ભૂમિકા આપી હતી. મુખ્ય પ્રધાને ટીપક નાઈટ્રોના એમડી શ્રી મેઘવ મહેતા, મલેશિયા સ્થિત હોતાથી ઈલેક્ટ્રોનિક્સના ચેરમેન દાતો શેરી લી હંગ લૂંગ, સુધિ-આરએએચએમ સેમિકોનના એમડી મોકેટો તેરાડા અને સ્થાપક અશોક મહેતા, હોરિબા ઇન્ડિયાના રાજીવ ગોતમ તથા એવલાઈડ મટિરિયલ્સના સીઓઓ રાધિકા વિશ્વનાથન આ વન ટુ વન બેઠક અંતર્ગત મળ્યા હતાં.

સુરતના વરાછા ઓવરબ્રિજ પર ગમખ્વાર અકસ્માત, પિતા-પુત્ર અને ભત્રીજાનું મોત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: સુરતના વરાછા વિસ્તારમાં શનિવારે મોટી રાત્રે ગમખ્વાર અકસ્માતમાં એક જ પરિવારના ત્રણ લોકોનાં કમકમાટીભર્યાં મોત થયાં હતાં. શહેરના હોરાબાગથી કામરેજ તરફ જતાં ઓવરબ્રિજ પર રોડ વચ્ચે ઊભેલા ટ્રેક્ટર પાછળ બાઈક અથડાતા આ કસ્ટોર દુર્ઘટના સર્જાઈ હતી.

આ ભીષણ અકસ્માત અંગે મળતી માહિતી પ્રમાણે, ૨૮મી ફેબ્રુઆરીની રાત્રે શૈલેશભાઈ માણીયા પોતાની પત્ની કૃપાબેન, પુત્ર મન અને ભત્રીજા

મંત્ર સાથે બાઈક પર ઉમિયાધામ રોડ પર આવેલા સોના એપાર્ટમેન્ટથી ઘરે જઈ રહ્યાં હતાં. વરાછા ઓવરબ્રિજ પર એક બંધ ટ્રેક્ટર સાથે બાઈક અથડાતા પરિવારના ચારેય સભ્યો લોહીલુહાણ હાલતમાં રોડ પર ફેંકાયા હતા. ગંભીર રીતે ઇજાગ્રસ્ત મન બંને બાઈકોને હોસ્પિટલ ખસેડવામાં આવ્યા હતા, જ્યાં તબીબોએ તેમને મૃત જાહેર કર્યાં હતા. ટૂંકી સારવાર બાદ શૈલેશભાઈ માણીયાએ પણ દમ તોડ્યો હતો. શૈલેશભાઈના પત્ની કૃપાબેનની હાલત ગંભીર હોવાનું જણાવવા મર્યું હતું.

ગુજરાત યુનિ.માં રજિસ્ટરથી લઈને ૧૩૦ જગ્યાની ભરતી પ્રક્રિયામાં ગેરરીતિનો કોંગ્રેસનો આરોપ

અમદાવાદ: રાજ્યની સૌથી જુની યુનિવર્સિટીમાં ભરતી પ્રક્રિયામાં મોટાપાયે ગોલમાલ, ગેરરીતિ અને લાગવગનો ગંભીર આરોપ ગુજરાત કોંગ્રેસે લગાવ્યો હતો. ગુજરાત યુનિવર્સિટીના સત્તાધિશોના મળિયાત અને ગોલમાલને કારણે દુર્ઘટ, અબુધાબી, ભરેલી અને એન.એસ.યુ.આઈ.ના પુર્વ રાષ્ટ્રીય સંયોજક ભાવિક સોલંકીએ જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાત યુનિવર્સિટી દ્વારા આંબેડે ૩ વર્ષ પહેલા જાહેર કરેલી ભરતી પ્રક્રિયા લાંબા વિવાદ બાદ નવેસરથી ડિસેમ્બર - ૨૦૨૫માં રજિસ્ટરથી લઈને ૩૬ પ્રકારના વિવિધ પદો માટે ૧૩૦ જગ્યાઓ અંગે જાહેર કરેલ ભરતી પ્રક્રિયા સામે મોટાપાયે વિવાદ થાય અને લાગતા વળગતાને આમોદી જ ‘ગોલ્ડલી’ દેવાના હોય તે રીતે કાર્યવાહી ચાલી રહી હોય તેવી માહિતી ગુજરાત યુનિવર્સિટીની સત્તાવાર વેબસાઈટ પરથી સ્પષ્ટ જાહેર થાય છે, ત્યારે મહત્વના પદો પર એક પદ પર ચોક્કસ એક જ ઉમેદવારને માન્ય કરીને ભરતી પ્રક્રિયા માત્ર દેખાવ પૂરતી હોય તેવી વ્યવસ્થા કોઈપણ સમજી શકે તેમ છે. ગુજરાત યુનિવર્સિટીના સત્તાધિશોને સમગ્ર રાજ્યમાંથી મહત્વના પદો માટે કોઈ લાયકાતવાળો ઉમેદવાર મળતો નથી કે પછી ગોલ્ડવાળાં મુશ્કેલી હોય તવું જણાય છે.

મિડલ ઇસ્ટમાં ફસાયેલા ગુજરાતીઓ માટે કોંગ્રેસ સાંસદ શક્તિસિંહ ગોહિલની સરકાર પાસે માગ

અમદાવાદ: ઇરાન અને ઇઝરાયલ વચ્ચે વકરી રહેલા યુદ્ધને કારણે મિડલ ઇસ્ટના વિવિધ દેશોમાં ફસાયેલા ગુજરાતીઓની સુરક્ષાના મુદ્દે રાજ્યસભાના સાંસદ શક્તિસિંહ ગોહિલે ચિંતા વ્યક્ત કરતા જણાવ્યું હતું કે, ગ્રેન અને મિસાઈલ હુમલાને કારણે દુર્ઘટ, અબુધાબી, ભરેલી અને કુવૈત જેવા દેશોમાં અનેક ગુજરાતીઓ અટવાયા છે. તેમણે નડિયાદના પિતેશભાઈ પટેલ અને હીનાબેન પટેલના પરિવારના હિસ્સાનો ઉલ્લેખ કરી જણાવ્યું હતું કે, અમેરિકા જઈ રહેલા ઘણા પ્રવાસીઓ કુવૈત જેવા દેશોમાં ફસાયા છે, તો બીજા તરફ ઉમરહા ફરવા ગયેલા અનેક યાત્રિકો સાઉદી અરેબિયાના એરપોર્ટ પર લાચાર સ્થિતિમાં હોવાના વીડિયો પણ સામે આવ્યા હતા. શક્તિસિંહ ગોહિલે આકાર શબ્દોમાં રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારની ટીકા કરતા કહ્યું હતું કે, ખાડી દેશોમાં હુમલાની ઘટનાઓ બાદ પણ હજુ સુધી વડા પ્રધાન કે મુખ્ય પ્રધાન તરફથી ગુજરાતીઓની સુરક્ષા અંગે એક પણ નિવેદન આવ્યું નથી. તેમણે વડા પ્રધાન અને વિદેશ મંત્રીને ઈમેલ કરીને તાત્કાલિક હસ્તક્ષેપ કરવાની માગ કરી હતી. સાંસદે માગ કરી હતી કે, જે ગુજરાતીઓ પરત ફરવા માગતા હોય તેમના માટે સરકાર વિનામૂલ્યે વ્યવસ્થા કરે અને જ્યાં સુધી તેમને પરત ન લાવી શકાય ત્યાં સુધી ભારતીય એમ્બેસી દ્વારા તેમના રહેવા તથા જમવાની યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવામાં આવે.

સંસ્થા સમાચાર

વાત કેવી રીતે કરવી એના કોઈ કલાસ હોતા નથી : ધીરગુરુદેવ

શ્રી ઘાટકોપર સ્થાનકવાસી જૈન મોટા સંઘ ખાતે પૂ. શ્રી ધીરગુરુદેવ તથા મહાસતીજી વૃંદની નિશ્રામાં મા સ્વામી પૂ. જય-વિજયાજી મ. સ. આશીવાદિત બીનાબેન અજયભાઈ શેઠ-આનંદમંગલ હોલ ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે વૈયાવચ્ચના ત્રણ રૂમનો લાભ જયોત્સ્ના મહેશ દોશી, ઇન્દિરાબેન શશીકાંત મહેતા અને હીનાબેન રમેશભાઈ કામાણી પરિવારે લીધેલ. જીવદયા યાગવાનો લાભ ઇન્દિરાબેન શશીકાંત ઉદાણી તથા પાર્થ હિતેશભાઈ જસાણીએ લીધેલ. વિહટ નામકરણમાં પાડલ ઉર્વિશ વોરા લાભાર્થી બન્યાં હતાં. ઉનાળુ છાસ વિતરણ યોજનામાં દાતાઓ સહભાગી બન્યા હતા. માનદ્ આક્રિટકટ પાલિક

કાંતિલાલ શાહનું સંઘ કમિટિએ મોમેન્ટોથી સન્માન કરેલ. તકતી અનાવરણ વિધિનો લાભ હસ્તિતાબેન હિતેશભાઈ જસાણીએ લીધેલ. ૨૪ તીર્થંકર નામાવલી દાતાનું અભિવાદન કરવામાં આવેલ. તા. ૮/૩ને રવિવારે પવણ સંઘમાં વીતરાગ વૈયાવચ્ચ ભવન ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે શતાબ્દિક ઉપાશ્રય નિર્માણ પ્રણેતા પૂ. શ્રી ધીરગુરુદેવ નિશ્રાપ્રદાન કરશે. આ પ્રસંગે પૂ. નરેશમુનિ મ. સા., પૂ. નિરંજન મુનિ મ. સા., પૂ. આગમમુનિ મ. સા. આદિ તથા મહાસતીજી વૃંદ પધારશે. સ્વાગત અને ઋણ સ્વીકાર મુકેશભાઈ કામાર તથા દર્શકભાઈ રૂપાણીએ કરેલ.

અલીબાગમાં ગોળી મારી હત્યા કરવાના કેસમાં આરોપીને જનમટીપ

મુંબઈ: અલીબાગમાં ગોળીબાર કરી યુવકની હત્યા અને તેના મિત્રને ગંભીર ઇજા પહોંચાડવાના ૨૦૧૯ના કેસમાં સેશન્સ કોર્ટે એક આરોપીને જનમટીપની સજા ફટકારી હતી, જ્યારે તેના સાથીને પુરાવાના અભાવે નિર્દોષ છોડી મૂક્યો હતો. પોલીસના જણાવ્યા મુજબ સેશન્સ કોર્ટે આરોપી સમીર ઉર્ફે લાલદેવ ચવ્ડાણને હત્યાની કલમ હેઠળ આજીવન કારાવાસ અને પચીસ હજાર રૂપિયાનો દંડ, હત્યાના પ્રયાસ બદલ ૧૦ વર્ષની સખત કેદ અને પચીસ હજાર રૂપિયાનો દંડ તેમ જ આર્મ્સ એક્ટ હેઠળ બે વર્ષની જેલ અને ૧૦ હજાર રૂપિયાના દંડની સજા સંભળાવી હતી. અલીબાગ પોલીસના જણાવ્યા

મુજબ ઘટના ૩૧ માર્ચ, ૨૦૧૯ની રાતે નવ વાગ્યાની આસપાસ અલીબાગના કુરુળ પરિસરમાં દત્ત ટેકડી ખાતે બની હતી. આરોપી રાજેન્દ્ર મગર અને તેના ભાઈ વચ્ચે વડીલોપાર્જિત મિલકતને લઈ વિવાદ હતો. આ વિવાદમાં બંને ભાઈ વચ્ચે વેરભાવ જન્મ્યો હતો. ઘટનાની રાતે રાજેન્દ્રનો ભાઈ તેના મિત્રો સાગર પાટીલ અને ગૌરવ ભગત સાથે ઊભો હતો ત્યારે રાજેન્દ્ર મગર તેના સાથી નીલેશ વાઘમારે અને સમીર ચવ્ડાણ સાથે ત્યાં આવ્યો હતો. તે સમયે સમીરે પરિસ્તોભમાંથી સાગર પાટીલ અને ગૌરવ ભગત પર ગોળીબાર કર્યો હતો. આ ઘટનામાં સાગરનું મૃત્યુ થયું હતું, જ્યારે ગૌરવ ગંભીર રીતે ઘવાયો હતો.

નવમા પાનાનું ચાલુ નાગપુરમાં

હતો, જેને કારણે રહેવાસીઓ ઘટનાસ્થળે દોડી આવ્યા હતા. ફેક્ટરીની દીવાલ તૂટી પડવા સાથે આગ લાગી હોવાથી ધુમાડાના ગોટગોટા દુર દુર સુધી નજરે પડતા હતા. બનાવની જાણ થતાં નાગપુર ગ્રામીણ પોલીસના કળમેચર પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારીઓ, ફાયર બ્રિગેડના જવાનો, નેશનલ ડિઝાસ્ટર રિસ્પોન્સ ફોર્સ (એનડીઆરએફ), સ્ટેટ ડિઝાસ્ટર રિસ્પોન્સ ફોર્સ (એસડીઆરએફ), પેટ્રોલિયમ એન્ડ એક્સપ્લોઝિવ સેફ્ટી ઓર્ગનાઈઝેશન (પીઈએસઓ) તેમ જ ડિફેન્સ ઈન્ફર્મેશન સિસ્ટમ ફોર સિક્યુરિટી (ડીઆઈએસએસ)ના જવાનો ઘટનાસ્થળે પહોંચી ગયા હતા. જખમીઓને સારવાર માટે નાગપુરની હોસ્પિટલમાં દાખલ કરાયા હતા. જિલ્લા કલેક્ટર વિપિન ઈટનકર અને પોલીસ સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ હર્ષ પોદાર પણ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યા હતા. એસબીએલ એનજી લિમિટેડના પ્રતિનિધિએ જણાવ્યું હતું કે કંપનીના ડિટોનેટર પેકિંગ યુનિટમાં સવારે ૭થી ૭.૧૫ દરમિયાન આ ઘટના બની હતી. કંપનીના પેકિંગ સ્થળે ઘટના બની હતી અને ત્યાં કોઈ ઉત્પાદનનું કાર્ય સક્રિય નહોતું. વિસ્ફોટના ચોક્કસ કારણની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે. સંબંધિત સત્તાવાળાઓને અમે પૂરો સહકાર આપીશું, એવું કંપની દ્વારા એક નિવેદનમાં જણાવાયું હતું. આંતરિક તપાસ શરૂ કરી દેવામાં આવી છે અને તપાસમાં જે કારણમીમાંસા થશે એના આધારે યોગ્ય સુધારાત્મક અને પ્રતિબંધાત્મક પગલાં લેવામાં આવશે, એવું નિવેદનમાં જણાવાયું હતું. કંપનીએ જણાવ્યું હતું કે તેમની પ્રાથમિકતા અસરગ્રસ્ત કર્મચારીઓ અને તેમના પરિવારને તમામ જરૂરી સહાય કરવાની છે. સ્થાનિક અધિકારીઓ સાથે સંકલન કરી કંપની દ્વારા તાત્કાલિક નાણાકીય મદદ પૂરી પાડવામાં આવી રહી છે અને જખમીઓની સારવારનો ખર્ચ પણ ઉઠાવવામાં આવી રહ્યો છે, એવું તેમણે ઉમેર્યું હતું. નાગપુર જિલ્લાના કાટોલમાં અમારી કંપનીમાં બનેલી અઘાતજનક ઘટનાથી અમે ખૂબ જ દુઃખી છીએ અને જીવ ગુમાવનારાઓના પરિવારો પ્રત્યે અમારી હૃદયપૂર્વકની સંવેદના વ્યક્ત કરીએ છીએ, એવું કંપનીએ જણાવ્યું હતું.

મૃતકોના પરિવારજનોને કેન્દ્ર-રાજ્ય સરકાર તરફથી વળતર મળવાનું આશા કરી રહી છે. કાટોલ તાલુકાના રાઉલગાંવમાં યુનિટમાં થયેલા શક્તિશાળી વિસ્ફોટમાં ઓછામાં ઓછા ૧૭ લોકો માર્યા ગયા અને ૧૮ અન્ય ઘાયલ થયા. એકસ પર એક પોસ્ટમાં, પીએમ મોદીએ કહ્યું હતું કે આ ઘટના ખૂબ જ દુઃખદ છે. 'મૃતકોના પરિવારજનો પ્રત્યે મારી સંવેદના. હું ઘાયલોના ઝડપી સ્વસ્થ થવા માટે પ્રાર્થના કરું છું. સ્થાનિક વહીવટીતંત્ર અસરગ્રસ્તોને મદદ કરી રહ્યું છે,' એમ તેમણે કહ્યું હતું. મોદીએ કહ્યું કે પ્રધાનમંત્રી રાષ્ટ્રીય રાહત ભંડોળ (પીએમએનઆરએફ) તરફથી દરેક મૃતકોના નજીકના સંબંધીઓને બે લાખ રૂપિયાની સહાય આપવામાં આવશે, જ્યારે ઘાયલોને ૫૦,૦૦૦ રૂપિયા આપવામાં આવશે. મુખ્ય પ્રધાનના કાર્યાલયના એક્સ એકાઉન્ટ પર એક પોસ્ટમાં, ફડાણવીસે કહ્યું હતું કે મહારાષ્ટ્ર સરકાર વિસ્ફોટમાં મૃત્યુ પામેલા લોકોના વારસદારોને પાંચ લાખ રૂપિયાની નાણાકીય સહાય પૂરી પાડશે. વધુમાં, સંબંધિત કંપની તેમના પરિવારોને પણ નાણાકીય સહાય પૂરી પાડશે, એમ તેમણે ઉમેર્યું.

‘હું ભાંગી પડી છું’: મૃતક મંગેશ્રીની માતા આટલું જ બોલીને રડી પડી

નાગપુર: કાટોલની ફેક્ટરીમાં થયેલા ઘડાકામાં જીવ ગુમાવનારી યુવતીની માતા ‘હું ભાંગી પડી છું’ એટલું જ બોલી રડી પડી હતી. દીકરીના મૃતદેહને ઓળખી કાઢવા ડીએનએ ટેસ્ટની પ્રક્રિયા તેણે ભારે હૃદયે પૂરી કરી હતી. નાગપુરની ફેક્ટરીમાં કામ કરતી કાંતા ચાણો માટે રવિવારની સવાર રોજ પ્રમાણે જ શરૂ થઈ હતી, પરંતુ થોડા જ કલાકમાં એની દુનિયા જાણે વેર-વિખેર થઈ ગઈ હતી. ફેક્ટરીના પેકિંગ યુનિટમાં ઘડાકો થયો ત્યારે કાંતાની ૨૬ વર્ષની દીકરી મંગેશ્રી ચેસકર ત્યાં જ કામ કરી રહી હતી, જ્યારે કાંતા બીજા યુનિટમાં કામ કરતી હતી.

સુધાર્દના બ્રિજ ડિપાર્ટમેન્ટ માટે ૯,૬૫૦ કરોડ રૂપિયાની જોગવાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબઈ મહાનગરપાલિકાનું ગયા અઠવાડિયે રજૂ કરવામાં આવેલા નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ના બજેટમાં બ્રિજ ડિપાર્ટમેન્ટ માટે સૌથી વધુ રકમનું ભંડોળ ફાળવવામાં આવ્યું છે. મુંબઈમાં હાલ મોટા પ્રમાણમાં જૂના જર્જરીત થઈ ગયેલા બ્રિજને તોડીને તેનું પુન:બાંધકામ સહિત ટ્રાફિકની વધતી સમસ્યાને માત આપવા નવા બ્રિજ બાંધવાની સાથે જ વસોવા-દહિસર લિંક રોડ, દહિસર-ભાવંદર ગોરેગામ-મુલુંડ લિંક રોડનું પણ ઝડપથી આગ વધારવામાં આવ્યું છે. આ ઉપરાંત મલ્ટિ-મોડેલ ટનલ લિંક રોડ જેવા પ્રોજેક્ટ હાથ ધરવામાં આવ્યા છે. આ પ્રોજેક્ટ માટે પાલિકાના બજેટમાં ૯,૬૫૦ કરોડ રૂપિયા ફાળવવામાં આવ્યા છે. પાલિકાના

બજેટમાં બ્રિજ ડિપાર્ટમેન્ટ માટે મોટું ભંડોળ ફાળવવામાં આવ્યું છે પણ તેમાંથી મોટાભાગનો હિસ્સો મુંબઈ કોસ્ટલ રોડ (ઉત્તર) પ્રોજેક્ટને ભંડોળ આપવામાં જશે, જે વસોવાથી દહિસરને જોડવાનો છે. તેમ જ આગળ ભાવંદર લિંક રોડને જોડશે. એ સિવાય પૂર્વ અને પશ્ચિમ ઉપનગરને જોડનારો વધુ એક કનેક્ટર ગોરેગામ-મુલુંડ લિંક રોડનું પણ ઝડપથી આગ વધારવામાં આવ્યું છે. આ ઉપરાંત મલ્ટિ-મોડેલ ટનલ લિંક રોડ જેવા પ્રોજેક્ટ હાથ ધરવામાં આવ્યા છે. આ પ્રોજેક્ટ માટે પાલિકાના બજેટમાં ૯,૬૫૦ કરોડ રૂપિયા ફાળવવામાં આવ્યા છે. પાલિકાના

હિન્દુ મરાઠી પારસી મરાઠી

લુહાર સુથાર મૂળગામ પાંચ તલાવડા હાલ મીરાસી સ્વર્ગવાસી બટકભાઈ મેથલભાઈ મકવાણા (ઉ.વ. ૭૯) ૨૮-૨-૨૬ શનિવારના શ્રીજી ચરણ પાખ્યા છે તે મંગળાબેનના પતિ તથા હરિભાઈ જીવરાજભાઈ મકવાણાના કક્કા તથા દિલીપભાઈ, મહેશભાઈ તથા રેખાબેન રમેશભાઈ રાહડાના પિત્રાશ્રી તથા દામનગરવાળા ત્રિભોવનભાઈ નારણદાસ પરમારના જમાઈ. તેમની પ્રાર્થનાસભા તા. ૨/૩/૨૬ સોમવારના સાંજે ૫ થી ૭ કલાક નીચેના સરનામે રાખેલ છે. લુહાર સુથાર વેલફેર સેન્ટર આંબા માતાજી મંદિરની બાજુમાં, કાર્ડર રોડ નંબર ત્રણ, બોરીવલી ઇસ્ટ જુહાપુરી ડશ શ્રીમાળી વણિક માળીયા હાટીના નિવાસી હાલ ઘાટકોપર ગં.સ્વ. ઉર્મિલા કિશોરચંદ્ર જુહાપુરી (ઉ.વ. ૭૩) તે સ્વ. કિશોરચંદ્ર હરકિશનદાસ જુહાપુરીના પત્ની. તે દીપા ભાવિન પારેખ, હિતેશ અને તુષારના માતૃશ્રી તે મંદરડા નિવાસી સ્વ. ગુલાબબેન ગોરવનદાસ ઘોડાણાણીની સુપુત્રી. તે બીના રમેશ જુહાણીની જેઠાણી. તે સ્વ. કંચનમણી અરુણચંદ્ર અગોદરા, તરૂલા શાશીકાંત મજિદિયા, કલ્પના કિરીટ દોશીના ભાભી તે તા. ૨૮-૨-૨૬ શનિવારના રોજ શ્રીજીચરણ પાખ્યા છે. તેમની પ્રાર્થનાસભા તા. ૫-૩-૨૬ ગુરુવારના સાંજે ૩:૩૦ થી ૫:૩૦ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, ડાઉ ફીટ રોડ, ગારોડિયા નગર, ઘાટકોપર (પૂર્વ) માં રાખવામાં આવેલ છે.

નવગામ વિશા કિશાવાળ બાલીસણા નિવાસી, હાલ કાંદિવલી, ગં.સ્વ. રસીલાબેન બાલકૃષ્ણ ભેમચંદ શાહ, (ઉ.વ. ૭૩) શનિવાર, તા. ૨૮.૨.૨૬ ના શ્રીજીચરણ પામેલ છે. સ્વ. જશોદાબેન ગોરવનદાસ નાથાલાલ શાહ ગોઝારીયાના દિકરી. તે જાતિબેન ચેતનકુમાર મોદી, ભાવેશબેન અલ્પેશકુમાર શાહના માતા. ચેતનકુમાર જીતેન્દ્રભાઈ મોદી, અલ્પેશકુમાર હર્ષદભાઈ શાહના સાસુ. કિજલ દેવલકુમાર મોદી, કિશા, દર્શિલ, દર્શિના નાની. નીતાબેન નવીનભાઈ શાહના બેન. લોકિક વ્યવહાર બંધ છે.

શિહોર સંપ્રદાય ઔદિશ્ય અભિયાસો બ્રાહ્મણ હોઈઈડ નિવાસી હાલ વિરાર ગં.સ્વ. ચંદ્રિકાબેન અધેકા (ઉ.વ. ૮૫) તે અ.ની. ચંદ્રશંકર નામજીભાઈ બેકાના ધર્મપત્ની. તે યોગેશભાઈ તેમજ દીપકભાઈ તથા મીનાશીબેન અનિલકુમાર ભટ્ટ, ઉપાબેન યોગેશકુમાર દવે, તેમજ રેખાબેન હિરોયશંકર પંચાના માતૃશ્રી. તે મહેશ્વરી તથા માયાના સાસુ. તે રાધિકા રિશી, સિદ્ધ, નિરાલી, શિવાંગના દાદી. તે અ.ની.દેવકુંવરબેન ભવાનીશંકર જોષી મોટા દીકરી તે પ્રવિણચંદ્ર તથા અ.ની. નરહરિપ્રસાદ તથા જગદીશભાઈ જોષી તે ગ.સ્વ.સ્માબહેન જે. જાની તેમજ અ.ની.વસંતબહેન એમ દેસાઈ તથા દમયંતીબહેન કે ભટ્ટ તે સંખ્યાઓ શ્રી પદમબહેનના મોટા બહેન ૨૮/૨/૨૬ને શનિવારે અક્ષર નિવાસી થયેલ છે બંને પક્ષ તરફની પ્રાર્થનાસભા તા. ૨/૩/૨૬ને સોમવારે ૪ થી ૬. કે. અમૃતભાગ જોષી હોસ્પિટલની નીચે રેલ્વે સ્ટેશનની સામે વિરાટ વેસ્ટ.

હાલાલ ભાટીયા ગં.સ્વ. ભાનુમતી નેગાંબી (ઉ.વ. ૯૧) તે સ્વ. હીરજી ગોરવનદાસ આશારની પુત્રી. તે સ્વ. બિપીન જીવણદાસ નેગાંબી ધર્મપત્ની. નરેન્દ્ર, મિનેશ, સૌ. પૂનમ ઉદય. સૌ. કલ્પના પરેશ, સૌ. સ્વાતિ સંતોષના માતૃશ્રી. તે રેનુ, હેમાની સાસુજી. તે જુલિકા, સ્વ. ટીયા, અ. સૌ. ખુશુ, રાહુલની નાની તા. ૨૭-૨-૨૬ના શ્રીજીચરણ પામેલ છે. પ્રાર્થનાસભા સોમવાર, તા. ૨-૩-૨૬ના સાંજે ૫ થી ૬.૩૦. કે. ભાટિયા ભાગીરથી હોલ, દાદી શેક અભિયાની હેન, મુંબઈ-૨. લોકિક વ્યવહાર બંધ છે.

શિહોર સંપ્રદાય ઔદિશ્ય અભિયાસો બ્રાહ્મણ હોઈઈડ નિવાસી હાલ વિરાર ગં.સ્વ. ચંદ્રિકાબેન અધેકા (ઉ.વ. ૮૫) તે અ.ની. ચંદ્રશંકર નામજીભાઈ બેકાના ધર્મપત્ની. તે યોગેશભાઈ તેમજ દીપકભાઈ તથા મીનાશીબેન અનિલકુમાર ભટ્ટ, ઉપાબેન યોગેશકુમાર દવે, તેમજ રેખાબેન હિરોયશંકર પંચાના માતૃશ્રી. તે મહેશ્વરી તથા માયાના સાસુ. તે રાધિકા રિશી, સિદ્ધ, નિરાલી, શિવાંગના દાદી. તે અ.ની.દેવકુંવરબેન ભવાનીશંકર જોષી મોટા દીકરી તે પ્રવિણચંદ્ર તથા અ.ની. નરહરિપ્રસાદ તથા જગદીશભાઈ જોષી તે ગ.સ્વ.સ્માબહેન જે. જાની તેમજ અ.ની.વસંતબહેન એમ દેસાઈ તથા દમયંતીબહેન કે ભટ્ટ તે સંખ્યાઓ શ્રી પદમબહેનના મોટા બહેન ૨૮/૨/૨૬ને શનિવારે અક્ષર નિવાસી થયેલ છે બંને પક્ષ તરફની પ્રાર્થનાસભા તા. ૨/૩/૨૬ને સોમવારે ૪ થી ૬. કે. અમૃતભાગ જોષી હોસ્પિટલની નીચે રેલ્વે સ્ટેશનની સામે વિરાટ વેસ્ટ.

હાલાલ ભાટીયા ગં.સ્વ. ભાનુમતી નેગાંબી (ઉ.વ. ૯૧) તે સ્વ. હીરજી ગોરવનદાસ આશારની પુત્રી. તે સ્વ. બિપીન જીવણદાસ નેગાંબી ધર્મપત્ની. નરેન્દ્ર, મિનેશ, સૌ. પૂનમ ઉદય. સૌ. કલ્પના પરેશ, સૌ. સ્વાતિ સંતોષના માતૃશ્રી. તે રેનુ, હેમાની સાસુજી. તે જુલિકા, સ્વ. ટીયા, અ. સૌ. ખુશુ, રાહુલની નાની તા. ૨૭-૨-૨૬ના શ્રીજીચરણ પામેલ છે. પ્રાર્થનાસભા સોમવાર, તા. ૨-૩-૨૬ના સાંજે ૫ થી ૬.૩૦. કે. ભાટિયા ભાગીરથી હોલ, દાદી શેક અભિયાની હેન, મુંબઈ-૨. લોકિક વ્યવહાર બંધ છે.

શિહોર સંપ્રદાય ઔદિશ્ય અભિયાસો બ્રાહ્મણ હોઈઈડ નિવાસી હાલ વિરાર ગં.સ્વ. ચંદ્રિકાબેન અધેકા (ઉ.વ. ૮૫) તે અ.ની. ચંદ્રશંકર નામજીભાઈ બેકાના ધર્મપત્ની. તે યોગેશભાઈ તેમજ દીપકભાઈ તથા મીનાશીબેન અનિલકુમાર ભટ્ટ, ઉપાબેન યોગેશકુમાર દવે, તેમજ રેખાબેન હિરોયશંકર પંચાના માતૃશ્રી. તે મહેશ્વરી તથા માયાના સાસુ. તે રાધિકા રિશી, સિદ્ધ, નિરાલી, શિવાંગના દાદી. તે અ.ની.દેવકુંવરબેન ભવાનીશંકર જોષી મોટા દીકરી તે પ્રવિણચંદ્ર તથા અ.ની. નરહરિપ્રસાદ તથા જગદીશભાઈ જોષી તે ગ.સ્વ.સ્માબહેન જે. જાની તેમજ અ.ની.વસંતબહેન એમ દેસાઈ તથા દમયંતીબહેન કે ભટ્ટ તે સંખ્યાઓ શ્રી પદમબહેનના મોટા બહેન ૨૮/૨/૨૬ને શનિવારે અક્ષર નિવાસી થયેલ છે બંને પક્ષ તરફની પ્રાર્થનાસભા તા. ૨/૩/૨૬ને સોમવારે ૪ થી ૬. કે. અમૃતભાગ જોષી હોસ્પિટલની નીચે રેલ્વે સ્ટેશનની સામે વિરાટ વેસ્ટ.

હાલાલ ભાટીયા ગં.સ્વ. ભાનુમતી નેગાંબી (ઉ.વ. ૯૧) તે સ્વ. હીરજી ગોરવનદાસ આશારની પુત્રી. તે સ્વ. બિપીન જીવણદાસ નેગાંબી ધર્મપત્ની. નરેન્દ્ર, મિનેશ, સૌ. પૂનમ ઉદય. સૌ. કલ્પના પરેશ, સૌ. સ્વાતિ સંતોષના માતૃશ્રી. તે રેનુ, હેમાની સાસુજી. તે જુલિકા, સ્વ. ટીયા, અ. સૌ. ખુશુ, રાહુલની નાની તા. ૨૭-૨-૨૬ના શ્રીજીચરણ પામેલ છે. પ્રાર્થનાસભા સોમવાર, તા. ૨-૩-૨૬ના સાંજે ૫ થી ૬.૩૦. કે. ભાટિયા ભાગીરથી હોલ, દાદી શેક અભિયાની હેન, મુંબઈ-૨. લોકિક વ્યવહાર બંધ છે.

શિહોર સંપ્રદાય ઔદિશ્ય અભિયાસો બ્રાહ્મણ હોઈઈડ નિવાસી હાલ વિરાર ગં.સ્વ. ચંદ્રિકાબેન અધેકા (ઉ.વ. ૮૫) તે અ.ની. ચંદ્રશંકર નામજીભાઈ બેકાના ધર્મપત્ની. તે યોગેશભાઈ તેમજ દીપકભાઈ તથા મીનાશીબેન અનિલકુમાર ભટ્ટ, ઉપાબેન યોગેશકુમાર દવે, તેમજ રેખાબેન હિરોયશંકર પંચાના માતૃશ્રી. તે મહેશ્વરી તથા માયાના સાસુ. તે રાધિકા રિશી, સિદ્ધ, નિરાલી, શિવાંગના દાદી. તે અ.ની.દેવકુંવરબેન ભવાનીશંકર જોષી મોટા દીકરી તે પ્રવિણચંદ્ર તથા અ.ની. નરહરિપ્રસાદ તથા જગદીશભાઈ જોષી તે ગ.સ્વ.સ્માબહેન જે. જાની તેમજ અ.ની.વસંતબહેન એમ દેસાઈ તથા દમયંતીબહેન કે ભટ્ટ તે સંખ્યાઓ શ્રી પદમબહેનના મોટા બહેન ૨૮/૨/૨૬ને શનિવારે અક્ષર નિવાસી થયેલ છે બંને પક્ષ તરફની પ્રાર્થનાસભા તા. ૨/૩/૨૬ને સોમવારે ૪ થી ૬. કે. અમૃતભાગ જોષી હોસ્પિટલની નીચે રેલ્વે સ્ટેશનની સામે વિરાટ વેસ્ટ.

હાલાલ ભાટીયા ગં.સ્વ. ભાનુમતી નેગાંબી (ઉ.વ. ૯૧) તે સ્વ. હીરજી ગોરવનદાસ આશારની પુત્રી. તે સ્વ. બિપીન જીવણદાસ નેગાંબી ધર્મપત્ની. નરેન્દ્ર, મિનેશ, સૌ. પૂનમ ઉદય. સૌ. કલ્પના પરેશ, સૌ. સ્વાતિ સંતોષના માતૃશ્રી. તે રેનુ, હેમાની સાસુજી. તે જુલિકા, સ્વ. ટીયા, અ. સૌ. ખુશુ, રાહુલની નાની તા. ૨૭-૨-૨૬ના શ્રીજીચરણ પામેલ છે. પ્રાર્થનાસભા સોમવાર, તા. ૨-૩-૨૬ના સાંજે ૫ થી ૬.૩૦. કે. ભાટિયા ભાગીરથી હોલ, દાદી શેક અભિયાની હેન, મુંબઈ-૨. લોકિક વ્યવહાર બંધ છે.

શિહોર સંપ્રદાય ઔદિશ્ય અભિયાસો બ્રાહ્મણ હોઈઈડ નિવાસી હાલ વિરાર ગં.સ્વ. ચંદ્રિકાબેન અધેકા (ઉ.વ. ૮૫) તે અ.ની. ચંદ્રશંકર નામજીભાઈ બેકાના ધર્મપત્ની. તે યોગેશભાઈ તેમજ દીપકભાઈ તથા મીનાશીબેન અનિલકુમાર ભટ્ટ, ઉપાબેન યોગેશકુમાર દવે, તેમજ રેખાબેન હિરોયશંકર પંચાના માતૃશ્રી. તે મહેશ્વરી તથા માયાના સાસુ. તે રાધિકા રિશી, સિદ્ધ, નિરાલી, શિવાંગના દાદી. તે અ.ની.દેવકુંવરબેન ભવાનીશંકર જોષી મોટા દીકરી તે પ્રવિણચંદ્ર તથા અ.ની. નરહરિપ્રસાદ તથા જગદીશભાઈ જોષી તે ગ.સ્વ.સ્માબહેન જે. જાની તેમજ અ.ની.વસંતબહેન એમ દેસાઈ તથા દમયંતીબહેન કે ભટ્ટ તે સંખ્યાઓ શ્રી પદમબહેનના મોટા બહેન ૨૮/૨/૨૬ને શનિવારે અક્ષર નિવાસી થયેલ છે બંને પક્ષ તરફની પ્રાર્થનાસભા તા. ૨/૩/૨૬ને સોમવારે ૪ થી ૬. કે. અમૃતભાગ જોષી હોસ્પિટલની નીચે રેલ્વે સ્ટેશનની સામે વિરાટ વેસ્ટ.

હાલાલ ભાટીયા ગં.સ્વ. ભાનુમતી નેગાંબી (ઉ.વ. ૯૧) તે સ્વ. હીરજી ગોરવનદાસ આશારની પુત્રી. તે સ્વ. બિપીન જીવણદાસ નેગાંબી ધર્મપત્ની. નરેન્દ્ર, મિનેશ, સૌ. પૂનમ ઉદય. સૌ. કલ્પના પરેશ, સૌ. સ્વાતિ સંતોષના માતૃશ્રી. તે રેનુ, હેમાની સાસુજી. તે જુલિકા, સ્વ. ટીયા, અ. સૌ. ખુશુ, રાહુલની નાની તા. ૨૭-૨-૨૬ના શ્રીજીચરણ પામેલ છે. પ્રાર્થનાસભા સોમવાર, તા. ૨-૩-૨૬ના સાંજે ૫ થી ૬.૩૦. કે. ભાટિયા ભાગીરથી હોલ, દાદી શેક અભિયાની હેન, મુંબઈ-૨. લોકિક વ્યવહાર બંધ છે.

શિહોર સંપ્રદાય ઔદિશ્ય અભિયાસો બ્રાહ્મણ હોઈઈડ નિવાસી હાલ વિરાર ગં.સ્વ. ચંદ્રિકાબેન અધેકા (ઉ.વ. ૮૫) તે અ.ની. ચંદ્રશંકર નામજીભાઈ બેકાના ધર્મપત્ની. તે યોગેશભાઈ તેમજ દીપકભાઈ તથા મીનાશીબેન અનિલકુમાર ભટ્ટ, ઉપાબેન યોગેશકુમાર દવે, તેમજ રેખાબેન હિરોયશંકર પંચાના માતૃશ્રી. તે મહેશ્વરી તથા માયાના સાસુ. તે રાધિકા રિશી, સિદ્ધ, નિરાલી, શિવાંગના દાદી. તે અ.ની.દેવકુંવરબેન ભવાનીશંકર જોષી મોટા દીકરી તે પ્રવિણચંદ્ર તથા અ.ની. નરહરિપ્રસાદ તથા જગદીશભાઈ જોષી તે ગ.સ્વ.સ્માબહેન જે. જાની તેમજ અ.ની.વસંતબહેન એમ દેસાઈ તથા દમયંતીબહેન કે ભટ્ટ તે સંખ્યાઓ શ્રી પદમબહેનના મોટા બહેન ૨૮/૨/૨૬ને શનિવારે અક્ષર નિવાસી થયેલ છે બંને પક્ષ તરફની પ્રાર્થનાસભા તા. ૨/૩/૨૬ને સોમવારે ૪ થી ૬. કે. અમૃતભાગ જોષી હોસ્પિટલની નીચે રેલ્વે સ્ટેશનની સામે વિરાટ વેસ્ટ.

હાલાલ ભાટીયા ગં.સ્વ. ભાનુમતી નેગાંબી (ઉ.વ. ૯૧) તે સ્વ. હીરજી ગોરવનદાસ આશારની પુત્રી. તે સ્વ. બિપીન જીવણદાસ નેગાંબી ધર્મપત્ની. નરેન્દ્ર, મિનેશ, સૌ. પૂનમ ઉદય. સૌ. કલ્પના પરેશ, સૌ. સ્વાતિ સંતોષના માતૃશ્રી. તે રેનુ, હેમાની સાસુજી. તે જુલિકા, સ્વ. ટીયા, અ. સૌ. ખુશુ, રાહુલની નાની તા. ૨૭-૨-૨૬ના શ્રીજીચરણ પામેલ છે. પ્રાર્થનાસભા સોમવાર, તા. ૨-૩-૨૬ના સાંજે ૫ થી ૬.૩૦. કે. ભાટિયા ભાગીરથી હોલ, દાદી શેક અભિયાની હેન, મુંબઈ-૨. લોકિક વ્યવહાર બંધ છે.

મરાઠી ખબર માટેની સૂચના	મૃત્યુનોઈ સાંજે ૭-૩૦ સુધી જ સ્વીકારવામાં આવશે	(૧) મરનારનું નામ (૨) તારીખ (૩) ઉંમર (૪) ક્યાં ગુજરી ગયા છે એ જગ્યા (૫) માતાનું નામ (૬) પિતાનું નામ (૭) ગમે તે ત્રણ સગાઈ (૮) પ્રાર્થનાસભા સ્થળ, તારીખ, સમય. મૃત્યુનોઈ આપનારે ઉપર જણાવ્યા મુજબની વિગતો જ પોતાના હેટરહેડ પર લખીને આપવાની રહેશે. સગાઈરૂપે લખાયેલાં વધારાના નામોની ઠાણૂપ થાય તો એ માટે કોઈ સંવાદને સ્થાન આપવું નહીં. (૫૦ શબ્દોથી વધારે નહીં). - વ્યવસ્થાપક
------------------------	---	---

ચિંતન

હેમુ ભીખુ
feedback@bombay
samachar.com

સહસ્રનામ તત્ત્વ

સનાતની સાહિત્યમાં બે ભિન્ન ભિન્ન પ્રસંગે એક જ તારણનો ઉલ્લેખ થાય છે. બંને પ્રસંગમાં શ્રીરામ રામ રામેતિ રમે રામે મનોડરમે, સહસ્રનામ તત્ત્વ રામનામ વરાનને શ્લોકનું મહાત્મ્ય સમજાવવામાં આવ્યું છે. અહીં સમજવાની વાત એ છે કે પ્રસંગ મહત્ત્વનો નથી, પ્રસંગની ઘટના મહત્ત્વની નથી, પ્રસંગના સારનું મહત્ત્વ છે. સનાતનની તત્ત્વદર્શનમાં પ્રસંગ તો એક આકસ્મિક ઘટના હોય છે, તેમાં ક્યાંક વધઘટ હોઈ શકે, પરંતુ અંતે જે 'સત્ત્વ' સ્થાપિત કરવાનો પ્રયત્ન થાય છે તે અદ્ભુત છે - તે મહત્ત્વનો છે.

એક પ્રસંગ આ પ્રમાણેનો છે. માતા પાર્વતી પ્રતિદિન વિષ્ણુ સહસ્રનામનો પાઠ કરતાં હતાં. તેમનાં નિયમ મુજબ આ પાઠ સંપૂર્ણ થાય પછી જ તેઓની દ્રષ્ટિ કોટુંબિક જવાબદારી પ્રત્યે જતી. કોઈ એક સમયે મહાદેવ શંભોને ભોજનની ઈચ્છા થઈ અથવા તેમને ભોજનની જરૂરિયાત જણાઈ. તે વખતે માતા પાર્વતીનો પાઠ હજુ પણ ચાલુ હતો. સ્વાભાવિક છે કે ઈશ્વરને પ્રતીક્ષા કરવી પડી હોય. આનું કારણ પૂછતાં માતા પાર્વતી જણાવે છે કે તેઓ વિષ્ણુ સહસ્રનામનો પાઠ કરતાં હતાં. તે વખતે, જરૂરિયાત જણાય ત્યારે, આ પાઠ તેનાં ઇળ વિશે બાંધછોડ કર્યા વિના, સમગ્ર પાઠને ટૂંકમાં કેવી રીતે કરી શકાય તે મહાદેવે જણાવ્યું. આ માટે તેમણે માતા પાર્વતીને આ શ્લોક સમગ્ર વિષ્ણુ સહસ્રનામ 'તુલ્ય' છે તેમ સમજાવ્યું. એક અન્ય પ્રસંગ પ્રમાણે માતા પાર્વતી જ્યારે શિષ્ય ભાવે ભક્તિની ચરમસીમા સમાન પાઠ વિશે મહાદેવને પૂછે છે ત્યારે મહાદેવ સમગ્ર વિષ્ણુ સહસ્રનામનો ઉલ્લેખ કરે છે. એક હજાર નામ યાદ કરવા અને બોલવાના વિકલ્પ તરીકે માતા જ ગદ'બા પૂછે છે ત્યારે મહાદેવ તેમને આ શ્લોક જણાવે છે.

અહીં પ્રસંગ મહત્ત્વનો નથી, સંદેશો મહત્ત્વનો છે. શ્રીરામ રામ રામેતિ રમે રામે મનોડરમે, સહસ્રનામ તત્ત્વ રામનામ વરાનને માત્ર એક શ્લોક છે પણ તેનાથી પ્રાપ્ત થતું ઇળ વિષ્ણુ ભગવાનના સહસ્રનામના ઉચ્ચારણ સમાન છે. એમ જણાય છે કે 'પ્રેક્ષકવર્ગ'ની ક્ષમતા, શ્રદ્ધા તથા માનસિક ભૂમિકા અનુસાર જુદાં જુદાં પ્રસંગનો ઉલ્લેખ કરાયો હોય, પરંતુ અંતે હેતુ તો 'સત્ત્વ'ને પહોંચાડવાનો જ રહે. સમાજના ચોક્કસ વર્ગમાં સ્થાપિત સંદર્ભને અનુસાર જ્યારે પ્રસંગ ઘડવામાં આવે ત્યારે જે તે ધાર્મિક તેમજ આધ્યાત્મિક વાત સરળતાથી પહોંચી શકે. સંદેશો એ જ હોય પરંતુ તેની અભિવ્યક્તિની શૈલી, આ માટે તેની સાથે સંકળાયેલા પ્રસંગો, તેમાં રહેલી નાટકીયતા, તેની સાથે સંકળાયેલી પ્રવર્તમાન સામાજિક વ્યવસ્થા બદલાય, તો તેમાં વાંધો ન હોવો જોઈએ. અહીં ઇતિહાસની ચર્ચા નથી સૈદ્ધાંતિક આધ્યાત્મિક સત્યનું નિરૂપણ છે. આ શ્લોકનો અર્થ સરસ અને સરળ છે. જે વ્યક્તિ નિશ્ચયપૂર્વક રામ-નામ જપે છે, શ્રીરામને યાદ કરે છે, જેમનું મન રામમાં 'રમતું' રહે છે; તેઓ આનંદ, શુદ્ધિ અને પવિત્રતાની અનુભૂતિ કરી શકે છે. તેમનો ધાર્મિક તેમજ આધ્યાત્મિક માર્ગ પ્રશસ્ત થાય છે. રામ-નામ પોતે જ મહા પ્રભાવશાળી, ઐશ્વર્યવિરય તેમજ ઇળદાયી મંત્ર છે. રામ-નામનો મહિમા અપરંપર છે એમ સ્વયં મહાદેવ માતા જગદંબાને જણાવે છે.

રામ એ શબ્દ નથી પરંતુ પરબ્રહ્મનું શાબ્દિક સ્વરૂપ છે, વિશ્વ-પ્રેમનો પર્યાય છે, વૈષ્ણિક શાંતિનું પ્રતિનિધિ છે, અદ્વૈતની સાક્ષી છે, પરમ આનંદનું મૂળ છે, મન બુદ્ધિ ચિત્ત તથા અહંકારના નિરાસનો આધાર છે, ઐશ્વર્ય શક્તિની સાક્ષી છે, દેવભાવ સ્થાપિત કરવાનું માધ્યમ છે, આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ માટે એક અત્યંત ચરણ છે, ભક્તિમાર્ગમાં શ્રદ્ધાપૂર્વકના સમાધાન માટેનો પાયો છે, ધર્મ તેમજ મર્યાદાનો પ્રતિનિધિ છે, શુદ્ધ હૃદયનો અવાજ છે, ધ્વનિ તરંગો દ્વારા આત્મા સાથેનાં સંઘાનની સંભાવના છે, ભક્ત માટે વિશ્વાસ છે, યોગી માટે સાધન છે, જ્ઞાની માટે કારણ છે, સમગ્ર સૃષ્ટિમાં વહેતો ઊર્જા-યુક્ત ધ્વનિ છે, નિરાધારનો આશરો છે, દુઃખિયારાની આશા છે, રંકનું ધન છે, લક્ષ્મીનો પ્રભાવ છે, સરસ્વતીની વાણી છે, કાલીનો ન્યાય છે, રામાયણનો આત્મા છે, મહાભારતનો સાર છે, સત્યનું પ્રતિબિંબ છે, પુરાણોનું કેન્દ્ર છે, જીવનનું વાસ્તવિક ઊંડાણ છે, અંતરાત્માનું સ્વરૂપ છે અને શિવજી તથા શ્રીકૃષ્ણને પ્રિય કહી શકાય તેવી વાસ્તવિકતા છે. આ રામ-નામ બોલતાં જ ભક્તના હૃદયમાં શ્રદ્ધા, પ્રેમ, વિશ્વાસ, શાંતિ, આનંદ, કટુણા, તીક્ષ્ણતા, સાત્વિકતા, દયા, આધ્યાત્મિકતા, સદ્ભાવ, સહાયાર, સત્ય, ધર્મ, નૈતિકતા, મર્યાદા, નિર્દોષતા, ગુણાતીતતા, સ્થિતપ્રજ્ઞતા, ધીરજ, વિવેક, સંયમ તથા આધ્યાત્મિક પરિપક્વતા જેવાં ગુણ ક્રમશઃ વિકસતાં જાય.

કહેવાય છે કે શબ્દ સાથે જ્યારે ભાવ ઉમેરાય ત્યારે જ તેનો અર્થ સરે. રામ-નામ માટે આ ધારણા અધૂરી જણાય છે. નારદ મુનિએ જ્યારે વાલિયા હુંટારાને રામ મંત્ર આપેલો ત્યારે વાલીયા હુંટારાના મનમાં તે મંત્ર માટે કદાચ શ્રદ્ધા પણ નહીં હોય અને વિશ્વાસ પણ નહીં હોય. રામ-મંત્રનો અર્થ પોતે જાણતો જ ન હોય. તે છતાં પણ રામ-નામે પરિણામ આપ્યું. આની માટે એક જ તર્ક યોગ્ય લાગે છે. ધ્વનિના સ્વરૂપની વાત કરીએ તો રામ અને ઓમ-ઐં લગભગ એક સમાન તરંગો સ્થાપિત કરે છે.

જો બંનેનો 'મ' અંદર ઘૂંટવામાં આવે તો લગભગ સમાન પરિણામ આવી શકે. તે ઉપરાંત રામનું સ્મરણ કરવું એટલે શ્રીરામના ગુણોને, તેમની પવિત્રતાને, તેમની મર્યાદાને, તેમની સત્યનિષ્ઠાને, તેમનાં ધર્માચરણને, તેમની કટુણાને, તેમની નિર્ભયતાને, તેમની દયાને તથા માતાપિતા પ્રત્યે તેમનાં સમર્પણને વ્યક્તિગત જીવનમાં સ્થાપિત કરવાં. રામ-નામ જપવાથી આ બધું આપમેળે થતું જાય, વારત્તમાં અહીં કોઈ ખાસ વિશેષ પુરુષાર્થની આવશ્યકતા નથી રહેતી. રામ-નામ જપવાથી મન શુદ્ધ, હૃદય પવિત્ર, ચિત્ત શાંત, અહંકાર સાત્વિક અને જીવન ધર્મમય બને. રામ-નામ માત્ર જપ નથી પરમાત્માનો અનુભવ કરવાની યાવી છે.

ગીતા મહિમા

સારંગપ્રીત
feedback@bombay
samachar.com

જ્ઞાતા, જ્ઞાન ને જ્ઞેય

ગત અંકમાં સંશયને દૂર કરી આત્મશક્તિના સહસ્રને ઉજાગર કરી હવે ભગવાન કૃષ્ણ જ્ઞાતા, જ્ઞાન અને જ્ઞેયને સમજાવી રહ્યા છે.

જ્ઞાતા, જ્ઞાન અને જ્ઞેય આ ત્રણ તત્ત્વોનું તાત્ત્વિક વિશ્લેષણ ગીતાની આગવી વિશેષતા છે. આ ત્રિવિધ તત્ત્વો વિના જ્ઞાનની પૂર્ણતા શક્ય નથી. આ ત્રણેય પરસ્પર સંબંધિત છે, છતાં પોતપોતાની અલગ ઓળખ ધરાવે છે.

જ્ઞાતા એટલે જાણનાર જે ચેતન શક્તિ ધરાવે છે, જે અનુભવે છે, વિચારે છે, સમજે છે. જ્ઞાતા માનવનું આત્મસ્વરૂપ છે. શરીર, મન કે ઇન્દ્રિયો જાણે છે એવું લાગે છે, પરંતુ એ માત્ર સાધનો છે. જ્ઞાનની પ્રક્રિયા પાછળ રહેલું સચેત તત્ત્વ એટલે જ્ઞાતા-આત્મા. આત્મા જ એ શક્તિ છે જે ઇન્દ્રિયો દ્વારા વિષયોનો અનુભવ કરે છે અને તે જ સર્વ અનુભવોનો સાક્ષી છે.

હા, ઉપનિષદોમાં આત્માને સાક્ષી ચૈતન્ય તરીકે ઓળખાવવામાં આવ્યો છે એટલે કે તે બધાનો સાક્ષી છે. શરીર ઊંધે, મન સ્વપ્ન જુએ, ઇન્દ્રિયો આરામ કરે, છતાં આત્મા ચેતન જાગૃત રહે છે. સ્વપ્ન અને સુષુપ્તિ અવસ્થામાં પણ આત્મા સદા પ્રકાશમાન રહે છે. એ જ કારણ છે કે સુષુપ્તિ પછી જાગવાથી આપણે કહીએ છીએ કે હું સારી રીતે સૂતો હતો. આ કહેવું એ સાબિત કરે છે કે સૂવાના સમયે પણ કોઈ 'હું' તત્ત્વ હાજર હતું, જેને પછી એ અનુભવ યાદ રહ્યો. તે 'હું' તત્ત્વ એટલે જ જ્ઞાતા આત્મા.

આ અવિનાશી તત્ત્વ જ જ્ઞાતા છે, કારણ કે જો જ્ઞાતા પણ નાશ પામે, તો જ્ઞાનનો પ્રકાશ ક્યાંથી રહેશે? જ્ઞાન તો ત્યાં સુધી શક્ય છે જ્યાં સુધી જ્ઞાતા રહે. જ્ઞાતા આત્મા સદાચેતન છે, પરંતુ તેનું જ્ઞાન મન અને ઇન્દ્રિયો દ્વારા પ્રગટ થાય છે, જેમ વીજળી તાર વડે પ્રકાશ આપે છે, તેમ આત્મા મન અને ઇન્દ્રિયોના માધ્યમથી વિશ્વનો અનુભવ કરે છે. મન અને ઇન્દ્રિયો તાર જેવા છે તેમની માધ્યમ વિના

રહે છે. એ જ કારણ છે કે સુષુપ્તિ પછી જાગવાથી આપણે કહીએ છીએ કે હું સારી રીતે સૂતો હતો. આ કહેવું એ સાબિત કરે છે કે સૂવાના સમયે પણ કોઈ 'હું' તત્ત્વ હાજર હતું, જેને પછી એ અનુભવ યાદ રહ્યો. તે 'હું' તત્ત્વ એટલે જ જ્ઞાતા આત્મા.

આ અવિનાશી તત્ત્વ જ જ્ઞાતા છે, કારણ કે જો જ્ઞાતા પણ નાશ પામે, તો જ્ઞાનનો પ્રકાશ ક્યાંથી રહેશે? જ્ઞાન તો ત્યાં સુધી શક્ય છે જ્યાં સુધી જ્ઞાતા રહે. જ્ઞાતા આત્મા સદાચેતન છે, પરંતુ તેનું જ્ઞાન મન અને ઇન્દ્રિયો દ્વારા પ્રગટ થાય છે, જેમ વીજળી તાર વડે પ્રકાશ આપે છે, તેમ આત્મા મન અને ઇન્દ્રિયોના માધ્યમથી વિશ્વનો અનુભવ કરે છે. મન અને ઇન્દ્રિયો તાર જેવા છે તેમની માધ્યમ વિના

અનુભૂતિ થતી નથી, પરંતુ વીજળી વિના તાર નિષ્ક્રિય છે. આત્મા વિના મન નિર્જીવ છે.

આમ, શરીર બદલાય છે, મન બદલાય છે, ઇન્દ્રિયો ઘોંટા છે, પરંતુ આત્મા તો અવિચલ સાક્ષી રહીને સર્વનો અનુભવ કરતો રહે છે. એ જ માનવનું સત્ય સ્વરૂપ, સદા ચેતન અને અમર જ્ઞાતા આત્મા છે.

વળી, જ્ઞાન એટલે જાણવાની ક્રિયા. જ્ઞાન એક પ્રકારનું માધ્યમ છે જેના દ્વારા જ્ઞાતા જ્ઞેયને ઓળખે છે. જ્ઞાનમાં ચેતનાનો પ્રવાહ હોય છે, જે મન અને ઇન્દ્રિયો મારફતે બહારની દુનિયા તરફ વળે છે. મન જ્ઞાનનું મુખ્ય સાધન છે. ઇન્દ્રિયો જ્ઞાનના દ્વાર છે, પરંતુ મન એ બધાને જોડે છે અને જ્ઞાતાની તરફ

લઈ જાય છે, જ્યારે મન શુદ્ધ અને એકાગ્ર હોય, ત્યારે જ્ઞાન સ્પષ્ટ અને પ્રકાશરૂપ બને છે. ગીતા કહે છે કે જેનું મન વિખરાયેલ છે તે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી શકતો નથી, કારણ કે મનની એકાગ્રતા વિના જ્ઞાનનો પ્રકાશ જાંબો રહી જાય છે.

અંતે, જ્ઞેય એટલે જાણવાનો વિષય; જેનું જ્ઞાન મેળવવાનું હોય તે ! જ્ઞેય જ્ઞાનનો વિષય છે, તે દૃશ્ય કે વિચારરૂપ વસ્તુ હોઈ શકે છે. જ્યારે જ્ઞાતા જ્ઞાન દ્વારા જ્ઞેયને ઓળખે છે ત્યારે જ જ્ઞાનની પ્રક્રિયા પૂર્ણ બને છે. ઉદાહરણ તરીકે, કોઈ ફૂલ જોઈને આપણે કહીએ કે આ ગુલાબ છે. અહીં ગુલાબ જ્ઞેય છે, ઓંખ અને મન દ્વારા જે જાણવાની પ્રક્રિયા થાય છે તે જ્ઞાન છે, અને જે જાણે છે તે જ્ઞાતા છે.

આ ત્રણેય જ્ઞાતા, જ્ઞાન અને જ્ઞેય એકબીજા વિના અધૂરા છે. જ્ઞાતા વિના જ્ઞાન શક્ય નથી, જ્ઞાન વિના જ્ઞેય ઓળખાય નહીં, અને જ્ઞેય વિના જ્ઞાનની ક્રિયા થઈ શકતી નથી. આમ, આ સંપૂર્ણ પ્રક્રિયા અવિભાજ્ય છે, જે ચેતનાના પ્રવાહમાં સતત કાર્યરત રહે છે.

મહંત્સવામી મહારાજ સમજાવે છે કે બ્રાહ્મીસ્થિતિ થયા પછી મુમુક્ષુ ઉત્કૃષ્ટ જ્ઞાતા બને છે. આ જ્ઞાતાને બ્રહ્માં પરમાત્મા દેખાય છે. 'જ્યાં જુએ ત્યાં રામજી બીજું ન ભાસે રે' આ પંક્તિ અનુસાર તેને બધે જ દિવ્યતાનો અનુભવ થાય છે. આ સ્થિતિ માટે બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુરૂની જરૂર પડે. ઉપનિષદો આ જ અવસ્થા માટે કહે છે બ્રહ્મવિદ્ બ્રહ્મૈવ ભવતિ જે બ્રહ્મને જાણે છે, તે પોતે બ્રહ્મરૂપ બની જાય છે.

હા, આ જ જ્ઞાનની પરાકાષ્ટ છે જ્યાં જાણનાર, જાણવાની ક્રિયા અને જાણવાનું બધું જ દિવ્ય બની જાય છે. ■

શિવ રહસ્ય

ભરત પટેલ
feedback@bombay
samachar.com

જ્ઞાન પર તો દરેક પરિશ્રમીનો અધિકાર હોય છે, તો આ બ્રહ્મ જ્ઞાન આટલું દુર્લભ કેમ છે?

પોતાની કુટીર બહાર કોઈ શક્તિ ઉપસ્થિત હોવાની અનુભૂતિ થતાં જ ઋષિ મુકુંદ અને સુતપા બહાર આવતાં જ સર્વેશ્વર ભોળેનાથ, માતા પાર્વતીના સાક્ષાત્ દર્શન થાય છે. એજ સમયે માતા લક્ષ્મી, બ્રહ્માજી અને દેવર્ષિ નારદ ત્યાં પધારે છે. ઋષિ મુકુંદ અને સુતપા સમસ્ત દેવગણનું સ્વાગત કરી આશિર્વાદ લે છે. ભગવાન શિવ કહે છે, 'સુતપા તમે અને ઋષિ મુકુંદ ખરેખર પુણ્યશાળી છો, જેથી આપને માર્કડેય જેવો પુત્ર પ્રાપ્ત થયો છે.' પ્રસન્ન ઋષિ મુકુંદ કહે છે, 'હે સર્વેશ્વર, અમને માફ કરો, અલ્પઆયુ પુત્રની આયુ બાબતે ભયભીત રહી અમે પૂર્ણપણે તમને સમર્પિત ન થઈ શક્યા, એ બદલ માફી ચાહીએ છીએ. એકવાર કોઈ નિષ્ઠાપૂર્વક તમારાં શ્રીચરણોમાં સમર્પિત થઈ જાય છે તેણે પોતાની સમસ્ત ચિંતા તમારા પર છોડી દેવી જોઈએ અને તમારી ભક્તિમાં લીન થઈ જવું જોઈએ, પરંતુ અમે પુત્રની અલ્પઆયુની ચિંતામાં એવું ન કરી શક્યા.' ભગવાન શિવ કહે છે, 'પુત્રની ચિંતા કરવી એ મા-બાપનો સ્વાભાવિક કર્તવ્ય છે, અમારું અહીં ઉપસ્થિત થવાનું કારણ એ નથી કે તમારી ચિંતા દૂર કરવી, અમે તો અહીં માર્કડેયની અવિરત ભક્તિથી પ્રસન્ન થઈ તેને અમરતાનું વરદાન આપવા આવ્યા છીએ. પુત્ર માર્કડેય તમે અમારી વિશેષ સ્નેહના પાત્ર છો.' એજ સમયે માર્કડેય કહે છે કે, 'દુષ્ટ દૈત્ય-દાનવોનો અંત કરનારી અને માતા આપની શક્તિઓનું પ્રદર્શન કરનારી વાર્તા મને બહુ પ્રિય છે, મારી માતા અને પિતાએ આપની ઘણી વાર્તા મને સંભળાવી છે. આપ સોના આશીર્વાદ હોય તો લોકલ્લાણ્ણએ હું માતા પાર્વતીની શક્તિ, દયા-માયા અને પરક્રમને સંકળી લેતો એક ગ્રંથ લખવા ઇચ્છુ છું.' આટલું કહેતાં જ ભગવાન શિવ કહે છે, 'તમારા દ્વારા રચિત ગ્રંથ માર્કડેય પુરાણ તરીકે જગવિખ્યાત થશે. આવાનાં અનેક

યુગો સુધી દેવી પાર્વતીના ભક્તો માટે આ એ દુર્ગા સપ્તશતી તરીકે પણ પ્રખ્યાત બનશે.' જગતજનની પ્રસન્ન માતા પાર્વતી કહે છે, 'પુત્ર માર્કડેય તમારા દ્વારા રચિત એક ગ્રંથ છે તે સમગ્ર જીવન દરમિયાન માતા પાર્વતીની કૃપાથી ઉત્તમ માનવ તરીકે જીવન વિતાવે છે અને કાલમાં વિલય થયા બાદ શિવકૃપા પ્રાપ્ત કરી શકાય તરીકે કેલાસ ખાતે સ્થાન મેળવે છે. ***

કેલાસ ખાતે પરત ફરતાં જ ભગવાન શિવ પોતાની તપસ્યામાં લીન થઈ જાય છે અને માતા પાર્વતી કે લાસની વ્યવસ્થાપનમાં કાર્યરત થઈ જાય છે. વ્યવસ્થાપનના કાર્ય દરમિયાન તેમને બે શિવગણ વચ્ચેનો વાર્તાલાપ સંભળાય છે.

એક શિવગણ બીજા શિવગણને કહેતો હોય છે કે 'મને બ્રહ્મ જ્ઞાન લાભો નથી, કે તારી બધી વાત કલા વગર હું સમજી શકું.' એ જ સમયે માતા પાર્વતીના મનમાં પ્રશ્ન ઉદ્ભવે છે કે બ્રહ્મ જ્ઞાન મેળવવું કેમ સુલભ નથી?' માતા પાર્વતી મનમાં નિશ્ચય પૂર્ણ થતાં જ હું તેમની સાથે બ્રહ્મ જ્ઞાન બાબતે ચર્ચા કરીશ.

સમય વિતવા લાગ્યો, ઘણા દિવસ થયા પણ ભગવાન શિવ તપસ્યામાંથી બહાર ન આવ્યા. માતા પાર્વતીનું મન બેચેન રહેવા માંડ્યું. માતા પાર્વતીની મનોવ્યથા ભગવાન શિવને ખબર પડતાં જ તેઓએ ઓંખ ખોલી. ભગવાન શિવની ઓંખ ખૂલેલી જોઈ નંદી સહિત શિવગણો ભગવાન શિવનો જયજયકાર કરવા માંડ્યા. ભગવાન શિવ માતા પાર્વતીના બેચેન મનને શાંત પાડવા ગગન વિહાર માટે કહે છે.

ભગવાન શિવ: 'દેવી ગગન વિહાર દરમિયાન તમે આટલું ગંભીર કેમ છો?' માતા પાર્વતી: 'હું પરમ જ્ઞાન એટલે કે બ્રહ્મ જ્ઞાન વિશે વિચારી રહી હતી કે, જ્ઞાન પર તો દરેક પરિશ્રમીનો અધિકાર હોય છે, તો આ બ્રહ્મ જ્ઞાન આટલું દુર્લભ કેમ છે.'

ભગવાન શિવ: 'બ્રહ્મ જ્ઞાન દુર્લભ એ માટે છે કે એ જ્ઞાનનું સર્વોચ્ચ શિખર છે. બ્રહ્મ જ્ઞાની માટે અન્ય કોઈ જ્ઞાનની જરૂર રહેતી નથી તે પૂર્ણતાને મેળવે છે. તેનો આત્માત્ત્વ મારામાં વિલીન થઈ જાય છે અને પોતાના હૃદયમાં પરમાત્મા બેસેલો દેખાય છે, જેમ તમે નિદ્રાથી નિદ્રામાં પડેલા તમે તમારા ઘરેણાં ઉતારી મૂકો છો તેમ બ્રહ્મ જ્ઞાની પોતાના આત્માને છોડીને પણ જીવિત રહી શકે છે.'

માતા પાર્વતી: 'શું આ બ્રહ્મ જ્ઞાન અમરતાનું પ્રતીક છે?' ભગવાન શિવ: 'અવશ્ય દેવી, બ્રહ્મ જ્ઞાન અમરત્વનું જ પ્રતીક છે.'

માતા પાર્વતી: 'તમારી ભાષા મને સમજાઈ નથી, શું તમે મને સ્પષ્ટ ભાષામાં સમજાવી શકશો?' ભગવાન શિવ: 'અવશ્ય, બ્રહ્મ જ્ઞાન જ અમરત્વનું પ્રતીક છે. જે દૃશ્યમાન છે

તે પરમાત્મા છે. દરેકના શરીરમાં જે આત્મા છે એ પરમાત્માનો અંશ છે. આત્માનો સાક્ષાત્કાર એ જ પરમાત્માનું મિલન છે. આ મિલન બાદ કોઈ ઇચ્છા શેષ રહેતી નથી. જીવતા આ મિલન બાદ પરમાત્માને પ્રાપ્ત કરે છે. બ્રહ્મ જ્ઞાનનો આજ સંદેશ છે.

માતા પાર્વતી: 'એક સાધારણ માનવી પોતાના આત્માનો સાક્ષાત્કાર કઈ રીતે કરી શકે?' ભગવાન શિવ: 'ઉપાસના દ્વારા. ઉપ એટલે પોતે અને આસના એટલે બેસવું, પોતાના આત્મા પાસે બેસવું, પોતાને ઓળખવું. પોતાને ઓળખનાર મનુષ્યને જ પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર થાય છે અને તે પૂર્ણ જ્ઞાની બને છે.'

માતા પાર્વતી: 'જે મનુષ્ય તમારી આરાધનામાં અથવા મંત્ર જાપમાં લીન રહે છે તેમને શું બ્રહ્મ જ્ઞાન પ્રાપ્ત નહીં થાય?' ભગવાન શિવ: 'બ્રહ્મજ્ઞાન મેળવવા પોતાના આત્માને ઓળખવો પડશે, પોતાના આત્મા દ્વારા દર્શાવેલા માર્ગ પર ચાલી સદ્ગુણોનો વિકાસ કરવો પડશે, પોતાના સ્વાર્થનો ત્યાગ કરી લોકલ્લાણ્ણ માટે પ્રયત્નશીલ રહેવું પડશે.

માતા પાર્વતી: 'મન અને આત્માના દ્વંદ્વ વચ્ચે આત્મા દ્વારા દર્શાવેલ માર્ગ પર જ ચાલવું અવશ્ય છે?' ભગવાન શિવ: 'મન ચંચળ છે. ઇન્દ્રિયોના વશીભૂત થઈ પાપ કર્મ કરાવે છે. પરમાત્માનો અંશ એવા આત્માના વિચાર હંમેશાં માનવીને સદ્માર્ગે ચલાવી બ્રહ્મ જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ કરાવે છે.'

માતા પાર્વતી: 'સ્વામી તમારી સાથે ગગન વિહારમાં આટલો સમય ક્યારે નીકળી ગયો એ ખબર જ નહીં પડી.' ભગવાન શિવ: 'પૂર્વ દિશાથી થનારો સૂર્યોદય આપના બ્રહ્મ જ્ઞાનનો દ્વાર ખોલવા જઈ રહ્યો છે દેવી.'

માતા પાર્વતી: 'પ્રભુ શું આજે જ મને બ્રહ્મ જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થશે.' ભગવાન શિવ: 'હા, દેવી યાલો.' (ક્રમશઃ) ■

વિશેષ

રાજેશ ચાક્કા
mahendra.punatar@bombay
samachar.com

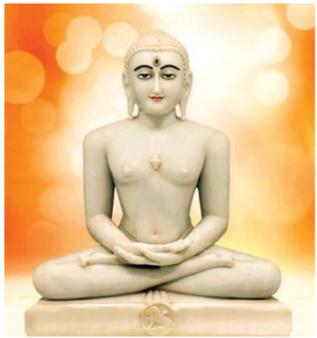
મોહથી મુક્ત થાય તે મહાવીર બની શકે

રે મોહ કા બંધન મધુર, મોહ કા સ્વરૂપ સુંદર, મોહ કી મુસ્કાન કોમલ, મોહ કા પરિધાન મનોહર રે મોહ કા આનંદ વિરલ, મોહ જનિત વેદના શીતલ મોહનો અર્થ શું? દુન્યવી વસ્તુઓ, વ્યક્તિઓ અથવા પરિસ્થિતિઓ પ્રત્યે આતિશય માનસિક અને ભાવનાત્મક લગાવ, આકર્ષણ, અથવા પ્રેમ, તેનું નામ મોહ.

હિન્દી કવિ કલાનાય મિશ્ર લિખિત આ પક્તિઓમાં મોહનું મહિમા મંડન કર્યું છે. કવિનો ઉદ્દેશ્ય સ્વાભાવિકપણે કટાક્ષ કરવાનો જ છે. મનુષ્યને મોહનું બંધન સુંદર લાગે છે, તેમાં આનંદનો અનુભવ થાય છે. અરે, મોહ જો વેદના પણ આપે તો શીતળ લાગે છે! મનુષ્યનો સૌપ્રથમ મોહ શેનો હોય? પોતાના શરીરનો. પોતાને કોઈ નુકસાન ન પહોંચે, પોતે સુંદર લાગે તેના માટે મનુષ્ય કેટલા ઉપાયો કરતો હોય છે. મનુષ્યનો ભય પણ મોહનું જ પરિણામ છે. બીજો મોહ આપણે જેને 'આપણા' કહીએ છીએ

તેમનો હોય છે. મોહ મમત્વને જન્મ આપે છે, આ મારા છે. પોતાનું હોય તેનો રાગ, પારકું હોય તેનો દ્રેષ. જ્યારે મોહનો પડદો હટે ત્યારે ખબર પડે કે પોતાનું કંઈ નથી અને કોઈ પારકું નથી. જે પ્રાપ્ત ન કર્યું હોય તેનો લોભ અને જે પ્રાપ્ત કર્યું હોય તેના પ્રત્યે મોહ એ મનુષ્યનો સ્વભાવ છે.

જૈન દર્શનમાં આઠ કર્મોનો સિદ્ધાંત છે. તેમાં સૌથી વધુ મોહનીય કર્મને પ્રધાન મનાયું છે. કેમકે મોહને કારણે જ મનુષ્યનો સંસાર વધે છે અને તેમાંથી મુક્ત થઈ શકતો નથી. તેમાં મોહના બે પ્રકાર બતાવ્યા છે, દર્શન મોહ અને ચારિત્ર મોહ. મોહનીય કર્મ આત્માનું સાચું સ્વરૂપ મનુષ્ય સમક્ષ પ્રગટ થવા દેતા નથી તેને કારણે મનુષ્ય મિથ્યાદ્રષ્ટિ, રાગી અને દ્રેષી બની જાય છે. જૈન દર્શનમાં તો મોહનીય કર્મ ઉપર જે વિશદ ચર્ચા છે તેનો અભ્યાસ કરવા જેવો છે. મોહનીય કર્મ એ ચાર ઘાતી કર્મોમાંથી એક છે. આગમોમાં, મોહનીય કર્મને સેનાપતિ સાથે સરખાવવામાં આવ્યું છે. જેમ સેનાપતિના મૃત્યુથી સેનામાં ભાગદોડ મચી જાય છે, તેવી જ રીતે, મોહનીય કર્મના નાશ પર, બાકીના ત્રણ ઘાતી કર્મોનો નાશ થાય છે, અને ચાર ઘાતી કર્મો (વેદનીય, આયુષ્ય, નામ અને કુળ) પણ આયુષ્ય પૂર્ણ થયા પછી આપમેળે સમાપ્ત થઈ જાય છે. સંસારથી મુક્ત થવું હોય તો સંસાર અને સંસારીઓના મોહથી મુક્ત થવું પડે. 'આત્મજ્ઞાન

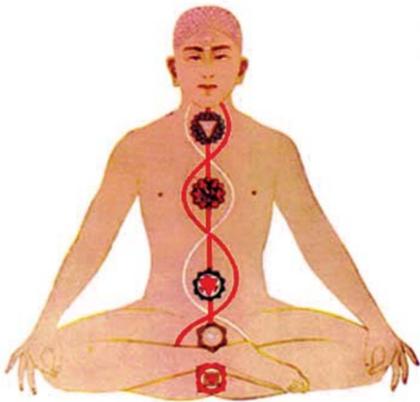

વિહીના મૂઢા: તે પચ્ચને નરકનિગૂઢા: આત્મજ્ઞાનથી વંચિત મોહગ્રસ્ત મનુષ્ય વારંવાર નરકની ગતિ પામે છે. શ્રીમદ ભગવદ ગીતામાં પણ ભગવાન કૃષ્ણ વારંવાર મોહ પર વિજય મેળવવાની વાત કરે છે. ગીતાજી કહેવાની શરૂઆત જ અર્જુનના મોહથી થાય છે. સામે ઊભેલા છે તે બધા મારા છે, તેમને હું કેમ મારું? આ પ્રશ્નથી લઈને અંતે અર્જુન કહે છે, 'નષ્ટો મોહ: સ્મૃતિર્લભ્યા'. મારો મોહ દૂર થયો અને મને જ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું. ભગવાન કૃષ

દુહાની દુનિયા

ડૉ. બળવંત જાની
feedback@bombay
samachar.com

લાલસાહેબની ઊલટ-પલટ સાધનાભૂમિનું પદ

રવિભાણ પરંપરાના સંતોની વિગતોથી અભિજિત થવા માટે ગુજરાતમાં થોડા શ્રદ્ધેય માહિતી દાતાઓ છે. એમાં ભારે મોટા તો ભાણસાહેબના સમાધી સ્થાનક કમીજલા સ્થાનકના આદરણીય મહંતશ્રી સંતશ્રી જાનકીદાસ બાપુ. એમને જ્યારે મળીએ ત્યારે સત્સંગ થાય. ભાઈ નિરંજન રાજયગુરુને એમણે અધુરું લેશન સોંપેલું. પણ સંતકૃપા અને નિરંજનની નિકાને કારણે એ ઉત્તમ રીતે પૂર્ણ થયું. રવિ-ભાણ સંપ્રદાયના સંત કવિ લાલસાહેબ : જીવન અને કવન નામથી ગયા વર્ષની ભાણ જન્મ તિથિએ મહાસુદ અગિયારસને તા. ૧૧/૨/૨૦૨૨ ના રોજ લાલસાહેબના, સમાધિ સ્થાન, લક્ષ્મીપુરા, મીરા દરવાજા પાસે પાટણ દ્વારા એમનું સંશોધનાત્મક પુસ્તક પ્રકાશિત થયું. ડૉ. નિરંજન રાજયગુરુએ સંત સાહિત્યની બહુ મોટી સેવા કરી છે. આજ સુધી ઘણાં ભજન સંગ્રહોમાં અને અભ્યાસગ્રંથોમાં લાલદાસ-લાલસાહેબ એવા સમાન નામવાળા સંતોની રચનાઓ પરસ્પર ભેળસેળ થતી આવી હતી. પહેલી વખત લાલસાહેબની બાવીશ ભજન રચનાઓ, અધિકૃત પાઠ અને અર્થઘટન સાથે અહીં સમાવિષ્ટ કરી. ઉપરાંત લાલસાહેબનું ચરિત્ર પણ એમણે આલેખ્યું. ડૉ. નિરંજન રાજયગુરુને આવા મહત્વના કામ માટે હૃદયપૂર્વક અભિનંદન.

ડૉ. નિરંજન રાજયગુરુ દ્વારા લાલસાહેબનો સમૃદ્ધ સહિત્યનો તો થયો પરંતુ એ સ્થાનક પણ સાવ વિસરાઈ ગયેલું. એનો પણ પુનરોદ્ધાર-જીણોદ્ધાર થયો. રવિભાણ સંતોના બધા સ્થાનકો ચૈતન્ય-જીવંત રીતે રાજ-ત્રણ સદી પછી પણ કિચારીલ છે. એ આપણાં સમયની સાંસ્કૃતિક ઘટના ગણાવી જોઈએ. લાલસાહેબનો જન્મ પાટણમાં, પરિભ્રમણ, ગુરુસાનિધ્ય અને પછી સમાધિ પણ પાટણમાં ઈ.સ. ૧૮૦૩માં ૮૩ વર્ષની વયે પોતાની ગુરુ રવિસાહેબના આદેશથી બાંધેલી જગ્યામાં લીધેલી. પાટણમાં એમના શ્રદ્ધાળુઓની સંખ્યા બહુ મોટી હતી. શિષ્યવૃંદ પણ આસપાસ રહેતું. લાલસાહેબની સાધના ભૂમિકાનો અને ગુરુકૃપાનો પરિચય કરાવતું એમનું એક ભજન આવવાદીએ -

સદ્ગુરુ એસા રંગ રચાયા, તા મેં પવન પુરુષ પધરાયા,
સદ્ગુરુ એસા રંગ રચાયા....ટેક
જલકી બુંદ વેલ વિસ્તારા, નખ ચખ નેણ બનાયા,
મુખ કમળ નાસિકા દે નરકું, શ્વણે શબદ સુણાયા...
સદ્ગુરુ એસા રંગ રચાયા... ..૧
કામ કોથકું કેદ કરીજે, મોહ ભરમકું મારા,
આશા તૃષ્ણા કબુલિ કલ્પના, પ્રેહ અગનિ પરજારા.
સદ્ગુરુ એસા રંગ રચાયા... ..૨
નાભિ કમળમેં નરત કરીજે, તન મન જનમ જગાયા,
આતમ ઝાડો અળગા કાઢી, એક નિરંજન ધ્યાયા.
સદ્ગુરુ એસા રંગ રચાયા... ..૩
ગગન ગુફામેં ધ્યાન લગાયા, પાંચો અજર અજરાયા,
પારખ પાયા કુડ મેટાયા, સાચ્યામેં તત્ત્વ સમાયા.
સદ્ગુરુ એસા રંગ રચાયા... ..૪
શૂન શિખરમાં સાહબ સાખી, આપોઆપ ઉપાયા,
અકલ સરૂપ રહે અવિનાશી, નિરાધાર દરશાયા.
સદ્ગુરુ એસા રંગ રચાયા... ..૫
આપો આપે અલખ લખાયા, આપો એ જશ ગાયા,
સત્ગુરુ રવિરામ પ્રતાપે, લાલદાસ લૌ લાયા.
સદ્ગુરુ એસા રંગ રચાયા... ..૬
રવિ-ભાણ પરંપરાની સાધનાધારાને પોતાની વાણીમાં એ પરંપરાના વિવિધ સંતોએ વણી લીધી છે. મને લાલસાહેબ એમાં મહત્વના જણાયા છે. પાંચ તત્ત્વ, ત્રણ ગુણ અને પચીસ પ્રકારની પ્રકૃતિ એમ તૈત્રીશ ઘટકનો આ પીંડ જળ તત્ત્વનો વિસ્તાર છે. નળદ્રારમાં મુખ, નાસિકા અને કાનનો વિશેષ મહિમા સાધન સંદર્ભે છે. કામ, ક્રોધને કેદ કરવા, મોહ ને ભ્રમણા જાણીને એને મારવો, આશા, તૃષ્ણા અને કુબુદ્ધિને બાળી નાખવી જેવી મનને ઉલટાવવાની ક્રિયા પછી શ્વાસને - પવનને પલટાવવાની ક્રિયા સાધના કેન્દ્રમાં આવે. મુલાધાર ચક્રથી સહસ્ત્રાધાર ચક્ર સુધીની યાત્રા જ મોટી સાધના છે. લાલસાહેબ અહીં નાભીસ્થાન ચક્રની સાધનાની અનુભૂતિ કથતા જણાયા છે. ગગન ગુફામાં - દેહમાં પાંચ તત્ત્વનું દર્શન કરતા લાલસાહેબ આ કારણે યોગીની કશાના સાધક જણાય છે.

શૂન્યશિખર-મણિપુર ચક્ર સુધીની યાત્રાનો નિર્દેશ છે. આ સ્થાને પહોંચીને ત્યાં નિરંતર અપાર તેજરાશિની વૃષ્ટિનું દર્શન થાય છે. આપોઆપ-આપ ઓળખ-અકળ સ્વરૂપે અવિનાશી એવા પૂર્ણ શ્રદ્ધાનું દર્શન-અનુભૂતિ આત્મજ્ઞાન ઉપલબ્ધિની ભૂમિકા સુધીની લાલસાહેબની યાત્રામાં લાલસાહેબ સદ્ગુરુ રવિસાહેબને પ્રતાપે-કૃપાથી ભીતરનો અમૂલ્ય અલખ પદાર્થ પ્રત્યક્ષ થયો. લાલસાહેબની ચિંતામણિ, રૂઢ ચિંતામણિ અને આત્મબોધ ચિંતામણિ એ ત્રણ સુદીર્ઘ દુહા-ચોપાઈ બંધની રચનાઓ તથા પ્રાણસાંકળી દીર્ઘ રચનાના ત્રણ ભાગ આ છે એ છે રચનાઓ યોગમાર્ગના વિવિધ મુકામો, અનુભવ જગતની કેફિયત તથા પ્રાપ્તિ ભાવને અર્થપૂર્ણ રીતે અભિવ્યક્તિ અર્પે છે. એનું સૂત્રાત્મક રૂપનું સ્વરૂપ આ ભજન છે. લાલસાહેબ આવા અગમ પ્રદેશની, ઊલટ-પલટની સાધનાને સહજ રીતે વણી લેતા હોઈને આપણી જ્ઞાનમાર્ગી કાવ્યધારાનું એ મહામૂલ્યવાન મોતી છે.

અલખનો ઓટલો

ડૉ. નિરંજન રાજયગુરુ
feedback@
bombaysamachar.com

પિંડ અને પ્રાણ, શરીર અને આત્મા, કાચારાણી અને જીવરાજા વચ્ચેના સંવાદો આપણા અનેક સંત-ભક્ત કવિઓની વાણીમાં વર્ણવાયા છે. વિપ્ર કવિ નથુરામની રચનાઓ આપણા લોક ભજનિકોમાં ખૂબ જ ગવાતી રહે છે. આ રચનાઓની સાથે જ આપણને પોરબંદરના ભક્ત કવિ પુરુષોત્તમની 'શાને કરે છે વિલાપ કાયા રાણી શાને કરે છે વિલાપ રે, તારે ને મારે હવે કાંઈ નહીં, કાચારાણી રે, એમ જીવરાજા કરે છે જી...' યાદ આવી જાય.

સંતકવિ નથુરામ વિપ્રના જીવન વિશે મને કશી વિગતો સાંપડી નથી, એમના દ્વારા રચિત ભજનો ઉપરાંત રવિભાણ સંપ્રદાયના ત્રિકમસાહેબના શિષ્ય નથુરામની રચનાઓ, બિલખાના શ્રીમન્ન નથુરામ શર્માની રચનાઓ તથા અર્વાચીન કવિ નથુરામ સુંદરજીની ભજન-પદ રચનાઓ પણ ભજનિકોમાં ગવાય છે.. ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ-મધ્યકાળમાં એ સિવાય અન્ય નથુ (ઈ.સ. ૧૭૮૪ સુધીમાં) હિન્દી મિશ્ર ગુજરાતી ભાષામાં - પાર્વતી લક્ષ્મી સંવાદ (લે.ઈ.. ૧૭૮૪) 'વિદુરભાવ' કકકો, 'ચેતવણી' કેટલાંક પદોના સર્જક તરીકે નોંધ મળે છે. નથુરામ નામ છાપ સાથે પ્રેમસાહેબ (કોટડા સાંગાણી)ના શિષ્ય રાજકોટના નથુભક્તની રચનાઓ પણ

સંત કવિ નથુરામ વિપ્રની વાણીમાં કાચારાણી ને જીવરાજાના સંવાદ...

ગવાય છે. આ બધા એક નામના સર્જકોની ભજન-પદ રચનાઓમાં ખૂબ ભેળસેળ થયેલી જોવા મળે છે. હો હંસા રે છોટી ઉંમર હું તો જુરી ને મરું... જુરી રે મરું હું તો જીવીને શું કરું ? -હો હંસા રે છોટી ઉંમર હું તો જુરી ને મરું...૦ નાન રે પણામાં મને લાડ તો લાડાંયાં પ્રાણી સુખના દિવસ હું તો કેમ વીસરું મેં રે જાણ્યું રે મારો જન્મ સંઘાતી પ્રાણી

તરછોડી ચાલ્યો કાંડું કેમ નીસરું ? -હો હંસા રે છોટી ઉંમર હું તો જુરી ને મરું...૦ આશા અધૂરી મને અધવચ મેલી પ્રાણી લૂંટવાને લાગ્યા ચોર એને દેખીને હરું... નથુના સ્વામી ને ના વિસરતા રે પ્રાણી લખ તો ચોરાશી ફરી ફેરા હું નહીં ફરું... -હો હંસા રે છોટી ઉંમર હું તો જુરી ને મરું...૦

હો પ્યારો રે આ પાંજર છોડી ને નીકસેં ગિયો, નીકસેં ગયો લાવ કાંઈ ન લિયો . - હો પ્યારો રે આ પાંજર છોડી ને નિકસી ગિયો...૦ હરિને નો ભજ્યા રે હંસા હકે ન લાલ્યો પ્રાણી આશા મનોરથ કરતો રિયો રે... વસમી વેળાએ સરવે વેળા બેઠા રે પ્રાણી પાપ ને પુણ્ય એની સંગે લિયો રે... - હો પ્યારો રે આ પાંજર છોડી ને નિકસી ગિયો...૦ લેખાં માચ્યાં રે ત્યારે રોવાને લાગ્યો પ્રાણી અનેક વેળા ફેરા કરતો રિયો... નથુના સ્વામીની શરણે જાતાં પ્રાણી શ્યામના ભજનથી હું તો સુખિયો રિયો રે... - હો પ્યારો રે આ પાંજર છોડી ને નિકસી ગિયો...૦

પર્વચક્ર

ડૉ. ભાનુભેન કે. વ્યાસ
feedback@bombay
samachar.com

ફાગણ મહિનાના પ્રારંભના દિવસોમાં રાજસ્થાનની ધરતી પર પગ મુકતાં જ ત્યાંની પ્રજામાં અંતરમાંથી પ્રકટતો ગીતધ્વનિ આપણા અંતરનો કબજો લઈ લે...

'દિવાળી તો એકે કહે, પણ હોળી તો ઘરે ઘરે'...

'ગુજરાતી દિવાળી અને મારવાડીની હોળી' - એ લોકોક્તિમાં પણ મારવાડ અને હોળી એકબીજા સાથે કેવાં ઓતપ્રોત બની ગયાં છે એ પ્રકટ થાય છે. સંસ્કૃતિના પ્રતીક જેવા તહેવારો કોઈક કથાનો સહારો લઈને બન્યા છે.

ફાગણ સુદ પૂનમે આપણે હોળી પ્રગટાવીએ છીએ. અગ્નિની જ્વાળાઓ હોલિકાનું દહન કરી દે છે. પણ પ્રહલાદને આંધ્ર પણ આવતી નથી. કયા એવું કહે છે કે રાક્ષસરાજ હિરણ્યકશિપુ અને હિરણ્યાક્ષ બંને દિતિના પુત્રો હતા. વરાહ ભગવાને હિરણ્યાક્ષનો વધ કર્યો ત્યારે એ સમાચાર મળતા હિરણ્યકશિપુ ગુસ્સે ભરાઈને વિષ્ણુ ભગવાન સાથે યુદ્ધ કરવા તૈયાર થયો. માતા દિતિએ તેને સમજાવ્યો વાધો પણ મનમાં તેણે દેહ નિશ્ચય કરી લીધો કે પોતે તપ કરી અજર-અમર બની વિષ્ણુ સાથે યુદ્ધ કરશે જ. પોતાના સંકલ્પ પ્રમાણે એણે તપ કરી બ્રહ્માજી પાસેથી અમરત્વનું વરદાન મેળવ્યું. આવું વરદાન મળતાં તે ખૂબ અભિમાની બન્યો. તે દેવોને પણ ત્રાસ પહોંચાડતો હતો. આવા અસુર રાજવીને ત્યાં પ્રહલાદનો જન્મ થયો. વિષ્ણુદેવર્ષિ પિતાને ત્યાં વિષ્ણુ-ભક્ત પુત્રનો જન્મ એ વિધિની જ કોઈ અગમ્ય લીલા છે.

'પ્રહલાદ સમા ભક્તો અહીંયાં રાક્ષસને પેટે જન્મ્યા છે. કંટા વચ્ચે રહીને પણ પુષ્પો પ્રભુચરણને પાચ્યાં છે!' પિતાને પુત્રની વિષ્ણુ ભક્તિ ગમી નહીં. આથી તેમણે ભક્તિનો માર્ગ છોડાવવા માટે પહેલાં સમજણનો અને અંતે બળનો પણ ઉપયોગ કર્યો. પુત્રને મારી નાખવાના અનેક પ્રયત્નો કર્યો જે પ્રભુકૃપાએ નિષ્ફળ ગયા. આથી ખૂબ જ ધૂંધવાયેલા રાજાએ પોતાની બહેન હોળિકાને હુકમ કર્યો કે એણે પ્રહલાદને ખોળામાં મૂકી પકડી રાખીને ચિંતામાં બેસવું. હોળિકાને તો વરદાન

હોળી રંગમાં તરબોળ થઈ જવાનું પર્વ

હતું કે તે સદ્વૃત્તિનો વિરોધ નહીં કરે, ભગવદ્ ભક્તિને નહીં કરે તો અગ્નિ તેને નહીં બાળે. હોલિકા પ્રહલાદને લઈ ચિંતા પર બેઠી. પ્રહલાદને ખોળામાં લીધા. ચિંતા સળગી, હોલિકા બળી ગઈ ને પ્રહલાદ જીવતો રહ્યો! અસદ્વૃત્તિ ભરમીભૂત થઈ. આજે પણ એ પાશવી વૃત્તિ નષ્ટ પામી નથી. એ હોલિકારૂપે જીવતી જ છે. તો સાથે સાથે પ્રહલાદના પ્રતીકરૂપે દૈવી વૃત્તિ કે સદ્ વિચાર જીવતાં જ છે. અનાદિકાળથી બંને વૃત્તિઓ વચ્ચે સંઘર્ષ ચાલતો આવ્યો છે. આપણે પ્રયત્નપૂર્વક પાશવી વૃત્તિને હોળીમાં હોમવાની છે.

જે દિવસે હોલિકા પ્રહલાદને લઈને અગ્નિમાં બેસવામાં હતાં તે દિવસે નગરના લોકોએ ઘરઘરમાં અગ્નિ પ્રકટાવી, પ્રહલાદને ન બાળવા અગ્નિદેવને પ્રાર્થના કરી. અગ્નિદેવે જાણે લોકોની પ્રાર્થના સ્વીકારી અને લોકોએ ઈચ્છ્યું હતું તેમ પ્રહલાદ અગનકસોટીમાંથી પાર ઊતરી નરશ્રેષ્ઠ બન્યા. હોલિકાનું દહન થયું. આ અગ્નિપૂજાએ કાળક્રમે સામુદાયિક પૂજાનું રૂપ લીધું અને ચોટે ચોટે હોળી પ્રકટાવી, હોળીની પૂજા કરવાની શરૂઆત થઈ. હોલિકા પૂજન એ અસદ્વૃત્તિના નાશ અને સદ્વૃત્તિના રક્ષણનું પ્રતીક બન્યું એટલે તો કહ્યું છે- 'સૌ પાપો એમાં જલાવે છે, એ રાગદ્વેષ ભુલાવે છે. પ્રેમે સૌ પાવન થાય છે, આવે છે, હોળી માતા આવે છે.' આજે ફાગણ સુદ પૂનમની રાતે આપણે હોળી

પ્રકટાવી, ઘાણી, ચણા, ખજૂર વગેરેથી હોળીની પૂજા કરીએ છીએ. તેની પ્રદક્ષિણા કરીએ છીએ. એક વર્ષ દરમ્યાન અવતરેલાં બાળકોને પણ હોળીની પ્રદક્ષિણા કરાવી, અગ્નિદેવ પાસે એમના રક્ષણની પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

હોલિકાદહનથી તથા પ્રહલાદ રક્ષણથી ખુશ થયેલા લોકોએ બીજે દિવસે ઉત્સવ મનાવ્યો, એકબીજા ઉપર રંગ-ગુલાલ છાંટ્યા, કેસૂડાંનો રંગ છાંટ્યા. આ પ્રસન્નતાનો દિવસ એટલે ઘુળેટી.

હોળીની મસ્તી કંઈક ઓર જ છે. હોળી એટલે આગ, ઘુળેટી એટલે રાગ; હોળી એટલે તેજ, ઘુળેટી એટલે રંગ. હોળીના અગ્નિમાં જીવનની બુરાઈઓ હોમી દઈએ, આપણને પજવતા ખોટા વિચારો તથા મનના મેલને હોમી દઈએ. હોલિકા તો આપણને અસદ્વૃત્તિનું સતત દહન કરવાનો સંદેશ આપે છે.

'પાપ જલાવો હોલિકામાં, ભરો પુણ્યની ઝોળી, પ્રભુપાદ જીવન ધરશો તો હોળી એ જ દિવાળી!' હોળી-ઘુળેટીની વાત નીકળતાં જ કૃષ્ણ-રાધાની યાદ આવ્યા વિના ન જ રહે. રાધા-કૃષ્ણને એ અતૂટ નાતાને હોળી નિમિત્તે કેટલાંક કૃષ્ણગીતોમાં આપણા કવિઓએ ઉમળકાથી ગાયા છે.

'હોરી ખેલે નંદલાલ બિરજમેં હોરી ખેલે નંદલાલ.' હોળી ઉપર રચાયેલાં ગીતો પાસ કરીને 'કાફી' રાગમાં ગવાય છે એ એની એક વિશેષતા છે.

આરંભ

અનંપર વલિયાણી
feedback@bombay
samachar.com

અમૃતથી હોઠ સહુના એઠા કરી શકું છું, મૃત્યુના હાથ પગમાં હેઠા કરી શકું છું, સંજીવની હોં ઘાયલ સાચર છું, પાણિયાને બેઠા કરી શકું છું. 'મુંબઈ સમાચાર' પત્રની દાયકાઓ જૂની 'ધર્મતેજ' પૂર્તિના વ્હાલા શ્રદ્ધાળુ વાયક મિત્રો! આત્મવિશ્વાસ એ સફળતાની મુખ્ય પ્રોડક્ટ છે. - જ્યારે સારી પર્સનાલિટી, હિંમત એ આત્મવિશ્વાસની બાયપ્રોડક્ટ છે. - ભાંખોડિયા ભરતું હોય એવા નાનકડા શિશુને અને જીવનની અંતિમ અવસ્થાએ પહોંચેલા આ વૃદ્ધ લેખકને પણ આત્મવિશ્વાસની જરૂર પડે.

* આત્મવિશ્વાસ વગર કોઈનુંય પાંદડું ન હોવે. આત્મવિશ્વાસ કેવી રીતે આવે? - આત્મવિશ્વાસ એ કોઈ ફેક્ટરીમાં નથી બનતો કે તથી બેંકમાં ઈ-સ્ટોલમેન્ટ પર મળતો.

પંખ હોને સે કુછ નહીં હોતા, હોંસલોં સે ઉડાન હોતી હૈ...

* સફળતા આત્મવિશ્વાસ લાવે છે. - વિસ્તારથી વાત કરીએ તો * કોઈ ક્રિકેટરની પહેલવહેલી આંતરરાષ્ટ્રીય

મેચ રમી રહ્યો હોય ત્યારે સ્ટેડિયમમાં ઉપસ્થિત પ્રેક્ષકો, ટ્રાઉન્ડનું વાતાવરણ, ટેન્શન આ બધાં પરિબળો છે જે ભલભલા ખેલાડીઓનો આત્મવિશ્વાસ ઉગાવી દે.

- પણ એજ ક્રિકેટર જો બોલર હોય તો એક વિકેટ લે અથવા બેટ્સમેન હોય તો શાનદાર કવરડાઈવ દ્વારા ચોગ્ગો ફટકારે પછી એની સ્ટાઈલ જોવા જેવી હોય છે.

* એક વિકેટ કે ચોગ્ગા દ્વારા એ ખેલાડીમાં આત્મવિશ્વાસનું નિરૂપણ થાય છે. - મતલબ કે સફળતા એ આત્મવિશ્વાસ વધારવા માટેનું અનિવાર્ય પરિબળ છે.

- સફળતા તમારો આત્મવિશ્વાસ અનેક ગણો વધારી દે છે. - એનો મતલબ એ નથી કે જેઓ સફળ નથી થતા તેમનો આત્મવિશ્વાસ ઓછો હોય છે.

- પણ ક્યારે વધુ પડતો આત્મવિશ્વાસ અહંકારમાં પરિણમે છે. - અને વ્હાલા વાયક મિત્રો! - આ અહંકાર જ વિનાશનું કારણ બને છે.

- લંકાપતિ રાજા રાવણ બળવાન હતો. - તેને આજીવન અમર થવું હતું. - એને વરદાન પણ હતું કે વાનર અને માનવ સિવાય કોઈ એને મારી શકે નહીં.

- એટલે રાવણ એટલો ધર્મી થઈ ગયો કે જો ત્રિલોકમાં દેવ અને દાનવો મારું કાંઈ બગાડી શકતા

ન હોય તો આ વાંદરા અને માનવોનું મારી આગળ શું ગળું? * અને આ અહંકાર જ રાવણને વિનાશ તરફ દોરી ગયો અને તેનું પતન થયું.

- મતલબ કે આત્મવિશ્વાસ હોવો જરૂરી છે, પણ એ ઓવરકોન્ફિડન્સ થઈ ન જાય તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવું.

- આપણે ત્યાં સરકારી તંત્રમાં કે કોર્પોરેટ તંત્રમાં પણ ઊંચી પોસ્ટ માટે પર્સનલ ઈન્ટરવ્યુ રાખવામાં આવે છે. એનું કારણ ફક્ત એટલું જ હોય છે કે કોઈ વ્યક્તિ બુદ્ધિમતામાં નિપૂર્ણ પુરવાર થઈ હોય, પણ જ્યારે કટોકટીની પરિસ્થિતિ હોય ત્યારે એનો આત્મવિશ્વાસ કેવો રહે છે એનો ટેસ્ટ આ પર્સનલ ઈન્ટરવ્યુમાં થતો હોય છે.

- મોટે ભાગે આઈએએસ, આઈપીએસ કે જીપીએસ જેવી એકઝામ કે જે પાસ કરવાથી કલેક્ટર કે પોલીસ કમિશનર જેવો હોદ્દો મળી શકતો હોય ત્યારે એ વ્યક્તિની બુદ્ધિમતા સાથે આત્મવિશ્વાસની પણ ચકાસણી એટલી જ જરૂરી હોય છે.

- અને વ્હાલા વાયકમિત્રો! કે મોટા ભાગના વિદ્યાર્થીઓ પર્સનલ ઈન્ટરવ્યુમાં ફેલ થાય છે. કારણ ફક્ત આત્મવિશ્વાસનો અભાવ.

- આત્મવિશ્વાસના અભાવના કારણેને હજુ સ્પષ્ટ રીતે આ લેખના આવતા અંકના બીજા ભાગમાં જાણીશું.

પાકિસ્તાન બહાર ફેંકાયું એનો ફાયદો અમદાવાદને થયો: જાણો, કેવી રીતે...

નવી દિલ્હી: ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ સાતમી ફેબ્રુઆરીથી રમાય છે, પરંતુ સેમિ ફાઇનલ અને ફાઇનલ ક્યાં રમાશે એ નક્કી નહોતું અને એનું કારણ એ છે કે પાકિસ્તાન નામની પનોતી શનિવાર સુધી આ ટૂર્નામેન્ટમાં હતી. જોકે હવે એ ટીમ ટૂર્નામેન્ટમાંથી બહાર ફેંકાઈ જતાં નોકઆઉટનું શેડ્યુલ સ્પષ્ટ થઈ ગયું છે. યોથી માર્ચની પ્રથમ સેમિ ફાઇનલ (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી) કોલકાતાના ઈડન ગાર્ડન્સમાં અને પાંચમી માર્ચની બીજી સેમિ ફાઇનલ (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી) મુંબઈના વાનખેડે સ્ટેડિયમમાં રમાશે, જ્યારે ફાઇનલ (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી) આઈમી માર્ચે અમદાવાદમાં રમાશે.

ક્યાં ત્યારે પાકિસ્તાન સેમિ ફાઇનલની રેસની બહાર થઈ ગયું હતું અને ન્યૂ ઝીલેન્ડને આપોઆપ સેમિમાં પ્રવેશ મળી ગયો હતો. શનિવારની પાકિસ્તાન સામેની મેચમાં શ્રીલંકાનો જોરદાર લડત બાદ પાંચ રનથી પરાજય થયો હતો. પાકિસ્તાન અને શ્રીલંકા બન્ને દેશ સેમિ ફાઇનલની બહાર થઈ ગયા હોવાથી બન્ને સેમિ ફાઇનલ તથા ફાઇનલમાં ભારતમાં યોજવા માટે માર્ગ મોકળો થઈ ગયો છે. પાંચમી માર્ચની બીજી સેમિ ફાઇનલ કે જેમાં ઇંગ્લેન્ડ પહોંચી ગયું છે એ વાનખેડેમાં જ રમાવાની હતી અને ત્યાં જ રમાશે. પ્રથમ સેમિ માટે કોલંબો અથવા કોલકાતાના નામ નક્કી કરાયા હતા. જોકે શ્રીલંકા અને પાકિસ્તાન બન્ને આઉટ થઈ ગયા હોવાથી એ સેમિ

ફાઇનલ કોલકાતામાં જ રમાશે જેમાં સાઉથ આફ્રિકા પહોંચી ગયું છે. પાકિસ્તાન શનિવાર સુધી ટૂર્નામેન્ટમાં જીવંત હતું એટલે એને સેમિ ફાઇનલ યોથી માર્ચે કોલંબોમાં રમવા મળવાની હતી અને એ ફાઇનલમાં પણ પહોંચી શકે એ જોતાં અમદાવાદનું નામ નક્કીપણે લઈ શકાતું નહોતું. જોકે હવે પાકિસ્તાન સ્પર્ધાની બહાર ફેંકાઈ જતાં ફાઇનલમાં કોઈ પણ દેશ આવે, એ અમદાવાદમાં જ રમાશે. એટલું તો પહેલેથી જ નક્કી હતું કે ભારત જો સેમિ ફાઇનલમાં પહોંચશે તો પાંચમી માર્ચે વાનખેડેની બીજી સેમિમાં જ રમાશે. ઉલ્લેખનીય છે કે ૨૦૨૩ના વન-ડે વર્લ્ડ કપની ભારત-ઓસ્ટ્રેલિયા વચ્ચેની ફાઇનલ અમદાવાદમાં રમાઈ હતી.

શાબાશ સેમસન
વિકેટ કીપર અને ઓપનર સંજુ સેમસને ગઈ કાલે વેસ્ટ ઈન્ડિઝ સામેની મેચમાં બે કેચ ઝીલ્યા બાદ અણનમ ૯૭ રન સાથે યાદગાર પર્ફોર્મ કર્યું હતું. તેણે ભારતને સેમિમાં પહોંચાડ્યું હતું.

ઝિમ્બાબ્વેના ક્રિકેટરોએ યુદ્ધને કારણે ભારતમાં વધુ રોકાવું પડ્યું

નવી દિલ્હી: ઝિમ્બાબ્વેના ખેલાડીઓ સેમિ ફાઇનલની રેસની બહાર રવિવાર, પહેલી માર્ચે પહેલાં જ થઈ ગયા હતા, પરંતુ પહેલાં તો તેમણે રવિવારે દિલ્હીમાં સાઉથ આફ્રિકા સામેની અંતિમ સુપર-એઝટ મેચ રમવાની હોવાથી એ રમ્યા અને હવે યુદ્ધમાં ઇરાનના દુબઈ પર હુમલા થઈ રહ્યા હોવાથી દુબઈ જઈ શકે એમ નથી એટલે ભારતમાં વધુ

રોકાઈ ગયા છે. સિક્કર રજાના સુકાનમાં ઝિમ્બાબ્વેની ટીમે આ વર્લ્ડ કપમાં પ્રશંસનીય પર્ફોર્મ કર્યું અને ઓસ્ટ્રેલિયા તથા શ્રીલંકા જેવી મોટી ટીમોને હરાવ્યા બાદ રવિવારે ઝિમ્બાબ્વેના ખેલાડીઓ સોમવારથી ત્રણ જૂથમાં દુબઈ થઈને હરારે પહોંચવાના હતા, પણ યુદ્ધ ચાલુ હોવાથી અને એર સ્પેસ બંધ હોવાથી તેમણે પ્લાન બદલવવો પડ્યો છે.

નાક કપાયું એટલે નકવી ગુસ્સામાં: સલમાન, બાબર સહિત કેટલાક ખેલાડીઓની કરશે હકાલપટ્ટી

લાહોર: પાકિસ્તાન ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની બહાર થઈ ગયું એટલે પાકિસ્તાન ક્રિકેટ બોર્ડ (પીસીબી)ના ચેરમેન મોહસિન નકવીએ આ ટૂર્નામેન્ટમાં પાકિસ્તાનના ખરાબ પર્ફોર્મન્સને ધ્યાનમાં લઈને (ખાસ કરીને ભારત સામેની નાલેશીને પગલે) ટીમમાંથી કેટલીક 'વિકેટો પાડી દેવાની' મનમાં ગાંઠ વાળી લીધી હોવાનું સૂત્રો પાસેથી જાણવા મળ્યું હતું. કહેવાય છે કે સલમાન આગા પાસેથી કેપ્ટન્સી તો લઈ જ લેવાશે, એ ઉપરાંત તેમ જ બાબર આઝમ, ઉસ્માન ખાન સહિત કેટલાક ખેલાડીઓની ટી-૨૦ આંતરરાષ્ટ્રીય કારકિર્દી પર પડકો પણ પાડી દેવામાં આવશે.

પીસીબીની નજીકનાં સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે 'વર્લ્ડ કપમાં પાકિસ્તાનની ટીમ જે રીતે રમી એનાથી નકવી નારાજ છે. તેમની નારાજગીનું સૌથી મોટું કારણ એ છે કે સિલેક્ટરો, ટીમ મેનેજમેન્ટ તેમ જ બોર્ડમાં તેમના (નકવીના) નજીકના જે સાથીઓ છે તેમણે ખાતરી આપી હતી કે વર્લ્ડ કપમાં પાકિસ્તાન સાડું રમશે. જોકે એ આશા ક્યારી નીવડી રહી છે.' એવું પણ મનાય છે કે સલમાન આગાના સ્થાને કદાચ પેસ બોલર ઇસ્માન ખાન સહિત કેટલાક ખેલાડીઓની ટીમનું સુકાન સોંપાશે.

સાઉથ આફ્રિકા પાંચ વિકેટ ગુમાવ્યા પછી જીત્યું, ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામે સેમિ રમશે

નવી દિલ્હી: ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ગઈ કાલે ઝિમ્બાબ્વેને સુપર-એઝટમાં પોતાની અંતિમ મેચમાં પાંચ વિકેટ હરાવીને ગ્રૂપ-૧માં છ પોઇન્ટ અને +૨.૨ પદના રનરેટ સાથે મોખરાના સ્થાન સાથે આ રાઉન્ડમાં સફર પૂરી કરી અને હવે સાઉથ આફ્રિકા યોથી માર્ચે કોલકાતાની સેમિ ફાઇનલમાં ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામે રમશે. અપરાજિત માર્કરમની ટીમે શરૂઆત ખરાબ કરી હતી અને ૧૪ રનમાં એની બે તેમ જ ૪૩ રનમાં ત્રણ વિકેટ પડી ચૂકી હતી. જોકે છેવટે તેમણે ૧૫૪ રનનો લક્ષ્યાંક ૧૭.૫ ઓવરમાં (૧૩ બોલ બાકી રાખીને) મેળવી લીધો હતો.

ઓલરાઉન્ડ પર્ફોર્મન્સ ઝિમ્બાબ્વેને વિજય અપાવા માટે પૂરતો નહોતો. રજાએ ઇન્ડિયન ત્રીજા જ બોલમાં ક્વિન્ટન ડિકોક્ને વિકેટકીપર ટેડિવાનારો મારુમનીના હાથમાં કેચઆઉટ કરાવ્યો અને પછી દાવની ત્રીજી ઓવરમાં હરીફ સુકાની એઇડન માર્કરમ (ચાર રન)ને ક્લીન બોલડ કર્યો હતો. ડેવિડ બ્રેવિસ (૪૨ રન, ૧૮ બોલ, ચાર સિક્સર, બે ફોર) ટૂંકી આક્રમક ઇન્ડિયન રમ્યો હતો. તેની વિકેટ પણ રજાએ લીધી હતી. ટ્રિસ્ટેન સ્ટેબ્સ (૨૧ અણનમ, ૨૪ બોલ) અને જ્યોર્જ લિન્ડે (૩૦ અણનમ, ૨૧ બોલ, એક સિક્સર, બે ફોર) છેક સુધી કીડમાં રહ્યા હતા.

૧૦૧મા કુલ સ્કોર પર પાંચમી વિકેટ પડ્યા બાદ સ્ટેબ્સ-જ્યોર્જ વચ્ચે ૫૩ રનની અતૂટ ભાગીદારી થઈ હતી.

હું અને મારા કોચ દુબઈ એરપોર્ટ પર પહોંચ્યા બાદ નજીકમાં જ પ્રચંડ ઘડાકાનો અવાજ સંભળાયો: પી. વી. સિંધુ

દુબઈ: બેંગમિન્ટનનાં બે ઓલિમ્પિક ટાઇટલ જીતનાર ભારતની સ્ટાર ખેલાડી પી. વી. સિંધુએ ઇરાન સામેના ઇરાચલ અને અમેરિકાનાં યુદ્ધના માહોલમાં દુબઈમાં અટવાઈ જવાને કારણે જે સ્થિતિનો સામનો કરવો પડ્યો એની જાણકારી દુબઈથી એક વીડિયો મારફત પીટીઆઇને આપી છે જેમાં તેણે કહ્યું છે કે તે અને તેના કોચની ફ્લાઇટ દુબઈ એરપોર્ટ પર પહોંચી કે થોડી જ વાર બાદ પ્રચંડ ઘડાકાનો અવાજ સંભળાયો હતો અને અમે ખૂબ ડરી ગયાં હતાં.

ત્યાર બાદ સ્થિતિ અમારા કાબૂ બહાર હતી. અમે એરપોર્ટ પર હતાં ત્યારે આકાશમાં આવેલી મિસાઇલોને આંતરી લેવામાં આવી હતી અને એના મોટા અવાજો અમને સંભળાયા હતા. એક મોટા ઘડાકાને કારણે ધુમાડા ઊઠ્યા એ ઘટનાસ્થળથી મારા કોચ માંડ ૧૦૦ મીટર દૂર હતા અને તેઓ ભાગીને સુરક્ષિત જગ્યાએ પહોંચી ગયા હતા.

ભારતીય ટીમે ફેરવેલ આપ્યા પછી હિંદી બની મેચ-વિનાર

બેરસ્ટોની સાથે ફ્લિન્ટોફ પણ દુબઈમાં ફસાઈ ગયો! ઇંગ્લેન્ડની મહિલા ટીમનો પ્રવાસ રદ

ઓસ્ટ્રેલિયાની કેપ્ટન અલીસા હિલીને ગઈ કાલે અંતિમ વન-ડે પહેલાં ભારતીય ખેલાડીઓએ હિલીને શાનદાર ફેરવેલ આપ્યું હતું. હિલીએ મેચ-વિનિંગ રનબુટી (૯૮ બોલમાં ૧૫૮ રન) ફટકારી હતી. ઓસ્ટ્રેલિયાના ૭/૪૦૮ના જવાબમાં ભારતીય ટીમ ૨૪૪ રને આઉટ થઈ હતી. ભારત વન-ડે સિરીઝ ૦-૩થી હારી ગયું.

દુબઈ: ઇંગ્લેન્ડમાં ઇંગ્લેન્ડ લાયન્સ નામની ક્રિકેટ ટીમ નેશનલ ટીમ પછીની બીજા નંબરની ટીમ ગણાય છે અને એ ટીમના ખેલાડીઓ તેમ જ કોચિંગ-સ્ટાફ ઇરાનના હુમલાઓને કારણે દુબઈમાં અટવાઈ ગયા એમાં કોચિંગ-સ્ટાફના મેમ્બર જોની બેરસ્ટો ઉપરાંત હેડ-કોચ

એન્ટુયુ ફ્લિન્ટોફનો પણ સમાવેશ છે અને તેમણે છૂટવા માટે બ્રિટિશ વડા પ્રધાન કેથરિન સ્ટોર્મની રવિવારે 'એક્સ' પર મદદ માગી હતી. દરમિયાન, ઇંગ્લેન્ડની મહિલા ક્રિકેટ ટીમ આ અઠવાડિયે પ્રેક્ટિસ કેમ્પ માટે દુબઈ જવાની હતી, પરંતુ અમેરિકા-

ઇરાચલના ઇરાન સામેના યુદ્ધને પગલે એ પ્રવાસ હાલમાં રદ કરવામાં આવ્યો છે. રવિવાર, પહેલી માર્ચે દુબઈમાં ઇંગ્લેન્ડ લાયન્સની પાકિસ્તાન શાહીન્સ સાથે મેચ રમાવાની હતી જે મેચ યુદ્ધને કારણે રદ કરવામાં આવી હતી અને

બેરસ્ટો તથા ફ્લિન્ટોફે ઇંગ્લેન્ડ લાયન્સ ટીમના ખેલાડીઓ તેમ જ તમામ સ્ટાફ મેમ્બર્સ સુખરૂપ ઇંગ્લેન્ડ પાછા પહોંચી જાય એવી આશા સાથે વડા પ્રધાન સ્ટોર્મને મદદ કરવાની અપીલ કરી હતી. ઇંગ્લિશ ક્રિકેટ બોર્ડના ટોચના હોદ્દાદાર પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે

દુબઈમાં ઇંગ્લેન્ડ લાયન્સ ટીમના તમામ મેમ્બર્સની સંપૂર્ણ સલામતી એ ઇંગ્લેન્ડના બોર્ડની જવાબદારી છે અને તેઓ સલામતી નિષ્પાત્રો સહિત તમામ સંબંધિતો સાથે સતત સંપર્કમાં છે. ઇરાને દુબઈ એરપોર્ટ ઉપરાંત કેટલીક જાણીતી હોટેલને પણ નિશાન બનાવી હતી.

ભાષા વૈભવ...

વિરુદ્ધ શબ્દોની જોડી જમાવો

A	B
જોખમ	ઢીલું
જોડાણ	ઘડપણ
જોખન	સલામતી
જોરાવર	બંગાણ
જોશીલું	કમજોર

માતૃભાષાની મહેક

મોટા માણસનું નાનું અમર્યું કામ પાર પાડવા માટે ઘણી વાર બહુ મોટી જકા વહોરી લેવી પડતી હોય છે. આ વાત પાંચસે મળ્યા પિંજારા ને છસે મળ્યા તાઈ, ઝાપે જઈને ઘેરો ઘાલ્યો તો મૂઈ માંખ શાહી. માંખ પાદશાહની મારવાની હોવાથી મોટા પાપે બધી વ્યવસ્થા કરવી પડી અને પછી સફળતા મળી હતી.

ગુજરાત મોરી મોરી રે

સૌરાષ્ટ્રની સ્થાપત્ય શૈલીમાં તૈયાર થયેલો કબા ગાંધીનો ડેલો ગુજરાતના કબા શહેરમાં છે? ૧૯૧૫ સુધી ગાંધીજીનું નિવાસસ્થાન હતું. અ) ધંધુકા બ) કરમસદ ક) રાજકોટ ડ) પોરબંદર

ઈર્ષાદ

બધાથે સ્વાર્થમાં એક જ હિસાબ લાગે છે, ન આપે સુખ તો ખુદા પણ ખરાબ લાગે છે! -- બરકત વિરાણી 'બેફામ'

'મુંબઈ સમાચાર'ના ફન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે. પ્રત્યેક કોષ્ટકના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે. વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલ funworld1822@gmail.com પર મોકલવાના રહેશે. ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકારાશે નહીં. વાચકોએ જવાબ નવા ઈ-મેઇલ funworld1822@gmail.com પર મોકલવાના રહેશે.

૧	૨	૩	૪	૫
	૬		૭	
૮		૯		
	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
૧૪	૧૫		૧૬	
	૧૭		૧૮	૧૯
			૨૦	
	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪
૨૬		૨૭		
૨૮			૨૯	

ઓળખાણ પડી?

કમળ આકારનું બૌદ્ધ મંદિર કયા દેશમાં સ્થિત છે એ જાણો છો? આર્કિટેક્ચરની કમાલ ગણાતું આ મંદિર એક થાંભલા પર ઊભું છે.

અ) જાપાન બ) મ્યાનમાર ક) ઈન્ડોનેશિયા ડ) વિયેતનામ

ચતુર આપો જવાબ માથું ખંજવાળો

'ગરીબ રિભાય ને ખલક ખખેડે' પંક્તિમાં ખલકનો અર્થ શું થાય એ જણાવો.

અ) રાજા બ) દુનિયા ક) સત્તા ડ) દરવાજા

માઈન્ડ ગેમ

ભારતીય ચલણના દસ લાખ રૂપિયા રૂપાંતરિત કર્યા બાદ કયા વિદેશી ચલણમાં મહત્તમ રકમ મળે એ ગણાતરી કરી જણાવો.

અ) બહાત બ) યુઆન ક) રૂબલ ડ) ચેન

આડી ચાવી

- મોહક, સુંદર (૪)
- મનનું છીછટાપણું, નાદાનિયત (૫)
- માગશર અને પોષ મહિનાની શ્રેણી (૩)
- ઉપરવટનું કામ કરવું નહીં (૨)
- દહીં (૨)
- દુરુમન, વેરી (૨)
- એકચ, સંપ (૩)
- પતિ (૨)
- નસ (૨)
- આગળ પડવું, મોખરેનું (૨)
- માલિક (૨)
- ફાયર, લાકડાની ઝીલી કરચ (૨)
- પુખ (૨)
- હોદ્દો, પદવિ (૩)
- ભાંતિ (૨)
- હાથચાલાકીનું કામ (૨)
- પ્રતિબંધ (૨)
- મોજૂદ, સમક્ષ (૩)
- મહેણું (૫)
- મધુર ઘવિ (૪)

ઊભી ચાવી

- મિયાંની દોડ --- ભણી (૩)
- રીતભાત, રહનસહન (૬)
- અગ્નિ (૩)
- દયા, સમભાવ (૩)
- શારીરિક હાનિ (૨)
- કાટવો=અંદાજ કાટવો (૨)
- વ્યાકુળ (૨)
- વિશ્વ, દુનિયા (૩)
- કાંટો (૩)
- પ્રભાવ કે પરિણામ નીપજે એવું (૬)
- માથા વગરનું શરીર (૨)
- દુંદ (૨)
- પોતાનો ધર્મ (૩)
- મોટું (૩)
- કમનસીબ, દુર્ભાગ્ય (૩)
- દુખાનો મટાડવા ચોપડાતો મલમ (૨) (અં)

ગયા વખતનો ઉકેલ

૧	૨	૩	૪	૫	૬
૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮
૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪
૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦

ગયા સોમવારના જવાબ

A	B
જૂજ	મબલક
જૂઠ	સાય
જૂનું	નવલ
જૂંદું	સંઘતે
જૂથ	એકલા

ગુજરાત મોરી મોરી રે:

કોઠારા તીર્થ

ઓળખાણ પડી?

સિંગાપોર

માઈન્ડ ગેમ :

૨, ૩૧, ૪૪, ૬૫૪

ચતુર આપો જવાબ માથું ખંજવાળો :

ઓળંગી

સુકો-૯૨૩૪

૨	૪	૫	૯
૮	૩	૨	૬
		૫	
૬	૪	૨	૫
	૮	૩	૧
૯	૭	૮	૪
		૯	
૭	૫	૪	૩
૪	૮		૩

સુકો-૯૨૩૩

૨	૮	૧	૫	૭	૩	૪	૯	૬
૫	૬	૯	૪	૬	૨	૧	૮	૭
૪	૬	૭	૧	૯	૮	૨	૩	૫
૭	૧	૮	૬	૨	૫	૯	૪	૩
૬	૨	૩	૮	૪	૯	૭	૫	૧
૯	૫	૪	૭	૩	૧	૬	૨	૮
૧	૯	૫	૨	૮	૬	૩	૭	૪
૮	૭	૨	૩	૧	૪	૫	૬	૯
૩	૪	૬	૯	૫	૭	૮	૧	૨

ફનવર્લ્ડમાં ઉમળકાભેર ભાગ લઈ સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં નામ અહીં આપ્યાં છે. અભિનંદન.

(૧) કિશોરકુમાર જીવણદાસ વેદ (૨) મુલરાજ કપુર (૩) સુભાષ મોમાયા (૪) વિપીન શાહ (૫) નૂતન વિપીન શાહ (૬) શ્રીમતી ભારતી પ્રકાશ કટકિટા (૭) નીતા દેસાઈ (૮) તાહેર ઓરંગાબાદવાળા (૯) શીરીન ઓરંગાબાદવાળા (૧૦) અબ્દુલ્લા એફ. મુનીમ (૧૧) ભારતી બુચ (૧૨) શ્રદ્ધા આશર (૧૩) બુશરુ કાપડિયા (૧૪) પુષ્પા પટેલ (૧૫) લજ્જતા ખોના (૧૬) જ્યોતી ખાંડવાલા (૧૭) નિખીલ બંગાળી (૧૮) અમીષી બંગાળી (૧૯) મીનળ કાપડિયા (૨૦) કિરીટ છાંડ (૨૧) ચેતના છાંડ (૨૨) મહેશ સંઘવી (૨૩) ભરત કજરીયા (૨૪) મનીષા શેઠ (૨૫) ફાલ્ગુની શેઠ (૨૬) પ્રવીણ વોરા (૨૭) કમલ મટાલીયા (૨૮) મહેન્દ્ર લોહવિયા (૨૯) ભાવના કર્વે (૩૦) જયવંત પદમશી શિખલ (૩૧) વીણા સંપટ (૩૨) દેવેન્દ્ર સંપટ (૩૩) પુષ્પા ખોના (૩૪) વર્ષા સૂર્યકાંત શ્રોક (૩૫) ઝયના સંતોક (૩૬) નિતીન જયંતીલાલ બજરીયા (૩૭) વિજય આસર (૩૮) રસીક જુહાણી (ટોરન્ટો-કેનેડા) (૩૯) અલકા વાણી (૪૦) ગિરીશ બાબુભાઈ મિસ્ત્રી (૪૧) નયના ગિરીશ મિસ્ત્રી (૪૨) રમેશભાઈ દલાલ (૪૩) ઈનાક્ષી દલાલ (૪૪) હીનાબેન દલાલ (૪૫) જ્યોત્સ્ના ગાંધી (૪૬) ડો. ગાંધી (૪૭) મહે

નાગપુરમાં વિસ્ફોટક બનાવતી ફેક્ટરીમાં બ્લાસ્ટ: ૧૮નાં મોત

૨૪ કર્મચારી જખમી: પ્રચંડ ઘડાકાનો અવાજ આસપાસનાં ગામો સુધી સંભળાયો: અડધા કિલોમીટર સુધી ફુર્યા ઊડ્યા

મુંબઈ: આંધ્ર પ્રદેશના કાકીનાડા જિલ્લામાં ફટાકડાના કારખાનામાં થયેલા ભીષણ સ્ફોટમાં ૨૧ જણે જીવ ગુમાવ્યાના બીજે જ દિવસે નાગપુરમાં વિસ્ફોટકો બનાવતી ફેક્ટરીમાં બ્લાસ્ટ થતાં ફફડાટ ફેલાઈ ગયો હતો. બ્લાસ્ટને કારણે ફેક્ટરીમાં આગ લાગી હતી, જેમાં કર્મચારીઓ ભયાનક રીતે ભડચું

થઈ ગયા હતા. આ ઘટનામાં ૧૮નાં મોત નીપજ્યાં હતાં, જ્યારે ૨૪ કર્મચારી ગંભીર રીતે જખમી થયા હોવાનું કહેવાય છે. ઘડાકાનો અવાજ એટલો પ્રચંડ હતો કે આસપાસનાં ગામો સુધી તેનો અવાજ સંભળાયો હતો અને ફેક્ટરીમાંનું કુરચા અડધો કિલોમીટર દૂર સુધી ફંગોળાયા હતા.

એક વરિષ્ઠ પોલીસ અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ નાગપુર જિલ્લાના કાટોલ તહેસીલ હેઠળના રાઉળગાવમાં આવેલી ખાણ અને ઔદ્યોગિક વિસ્ફોટકોનું ઉત્પાદન કરતી ફેક્ટરી એસબીએલ એનર્જી લિમિટેડમાં રવિવારની સવારે સાત વાગ્યાની આસપાસ ઘડાકો થયો હતો. ઘડાકો એટલો તીવ્ર હતો કે ફેક્ટરીની

મુખ્ય દોવાલ ઘસી પડી હતી અને તેના કુરચેકુરચા ઊડી ગયા હોવાની માહિતી સામે આવી રહી છે. લગભગ અડધા કિલોમીટર સુધી ફુર્યા ઊડ્યા હોવાનું પણ કહેવાય છે. ઘટના બની ત્યારે ફેક્ટરીમાં ૩૫ જેટલા કર્મચારી કામ કરતા હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. ઘડાકા બાદ

આગ લાગી હોવાથી ૧૭ જેટલા કર્મચારીના મૃતદેહ પૂર્ણપણે બળી ગયા હતા. તેમના મૃતદેહને ગવર્નમેન્ટ મેડિકલ કોલેજ એન્ડ હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યા હતા. દરમિયાન ઘડાકાનો અવાજ આસપાસનાં ગામોમાં પણ સંભળાયો (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

દાનવરૂપી હોળી: અસત્ય પર સત્યના વિજયરૂપે હોળી દહન કરવામાં આવે છે ત્યારે દેશમાં વિરોધી સમસ્યા ઊભી કરનારાઓની દાનવરૂપી હોળી વરલી બીડીડી ચાલના આર. એસ. મંડળ દ્વારા બનાવવામાં આવી છે જેનું દહન આજે સોમવારે કરવામાં આવશે. (અમય ખરાડે)

વિધાવિહારમાં અકસ્માત માટે જવાબદાર સગીરને કડક સજાની માગણી સાથે કેન્ડલ માર્ય ચોજાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: વિધાવિહારમાં બેફામ કાર ચલાવી સ્કૂટરસવાર ધ્રુમિલ પટેલના મૃત્યુ અને તેની પત્ની મીનલને ગંભીર જખમી કરનારા સગીરને કડક સજા મળવી જોઈએ, એવી માગણી સાથે રવિવારે ઘટકોપરમાં કેન્ડલ માર્ય કાઢવામાં આવી હતી. ઘટકોપરમાં રહેતા ધ્રુમિલના કાકા મહેશભાઈએ જણાવ્યું હતું કે નક્કી થયા મુજબ રવિવારે સાંજે છ વાગ્યા પછી કેન્ડલ માર્ય થઈ હતી. વિધાવિહારની સૌમ્યા કોલેજના ગેટ નંબર-૩ પાસેના અકસ્માત સ્થળથી આરોપી રહે છે તે ચેમ્બુરના તિલક નગર વિસ્તારના લાલ મેદાન સુધી આ માર્ય હતી. દંપતીને ન્યાય આપવા અને આરોપીને કડક સજાની માગણી સાથે કેન્ડલ માર્ય કાઢવામાં આવી હતી, જેમાં આશરે ૫૦૦થી વધુ લોકો જોડાયા હતા. હાથમાં કેન્ડલ સાથે લાલ મેદાન સુધી પહોંચેલા પરિવારજનોમાં આક્રોશ પણ ધરબાયેલો હતો.

પ્લાયવૂડનો વ્યવસાય ધરાવતો ધ્રુમિલ પટેલ (૩૩) પત્ની મીનલ (૩૨) સાથે સ્કૂટર પર પાંચમી ફેબ્રુઆરીની રાતે ઘરે પાછો ફરતો હતો ત્યારે વિધાવિહારમાં તાનસા પાર્કપલાઈન રોડ પર સૌમ્યા કોલેજ પાસે કારે સ્કૂટરને ટક્કર મારી હતી. આ ઘટનામાં સ્કૂટરસવાર પટેલ દંપતી ગંભીર રીતે ઘવાયું હતું. સારવાર માટે બન્નેને ઘટકોપરની ખાનગી હોસ્પિટલમાં દાખલ કરાયાં હતાં. સારવાર દરમિયાન ૧૫ ફેબ્રુઆરીએ ધ્રુમિલનું મૃત્યુ થયું હતું, જ્યારે મીનલ હજુ પથારીમાં છે. અકસ્માતને પગલે તિલક નગર પોલીસે ગુનો નોંધી કાર ચલાવનારા ૧૭ વર્ષના સગીર અને તેના પિતા વાલજી રાજા ભૂષણની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. સગીરને ૧૨ માં ધોરણની પરીક્ષા આપવા માટે જામીન પર છોડવામાં આવ્યો હતો. જોકે આ ગંભીર પ્રકારનો ગુનો હોવાથી સગીરને પુખ્ત ગણી તેની વિરુદ્ધ કડક કાર્યવાહીની માગણી પટેલના પરિવારજનો અને મિત્રોએ કરી હતી.

એક ભૂલ અને બે અધિકારીઓનાં પતાં કપાયાં; પંકજા મુંડેની બેઠક પછી ખરેખર શું થયું?

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય વહીવટીતંત્રની શુક્રવારની બેઠકમાં મોટો ઘોંઘાળો મચી ગયો હતો. મહારાષ્ટ્ર પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડ (એમપીસીબી)ના બે પૂબ જ વરિષ્ઠ અધિકારીઓને સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યા છે. ભાજપના પ્રધાન દ્વારા બોલાવવામાં આવેલી બેઠકમાં ગેરહાજર રહેવા બદલ સસ્પેન્શનની કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે. એક વરિષ્ઠ આઈએએસ અધિકારી આમાં સામેલ હોવાથી, તે સમગ્ર કેબિનેટ અને નાગરિક સેવા વર્તુળોમાં ચર્ચાનો વિષય બની ગયો છે. મહારાષ્ટ્રને બજેટ આ સત્ર હાલમાં રાજ્યમાં ચાલી રહ્યું છે. મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાની કાર્યવાહી દરમિયાન, ચંદ્રપુર જિલ્લામાં વધતા પ્રદૂષણના સ્તર પર ચર્ચા થઈ. આ

ચર્ચામાં, પર્યાવરણ પ્રધાન પંકજા મુંડેએ ગુરૂને માહિતી આપી કે તેમણે ચંદ્રપુરમાં ગંભીર પર્યાવરણીય સમસ્યાઓના ઉકેલ માટે વારંવાર બેઠકોનું આયોજન કર્યું છે. જોકે, એમપીસીબીના કેટલાક વરિષ્ઠ અધિકારીઓ આ બેઠકોમાં સતત ગેરહાજર રહ્યા હતા. આ સંદર્ભે પ્રધાન દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાને વિધાનસભાના કાર્યકારી અધ્યક્ષ દિલીપ લાંડે દ્વારા પૂબ જ ગંભીરતાથી લેવામાં આવ્યો હતો. આ ધોર બેઠકકારી છે. તે લોકશાહી પ્રક્રિયાનું પણ અપમાન છે, એમ દિલીપ લાંડેએ જણાવ્યું હતું. પછી, તેમણે તાત્કાલિક અધિકારીઓને સસ્પેન્ડ કરવાનો આદેશ આપ્યો હતો. આ આદેશ મુજબ, બે અધિકારીઓ સામે કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે.

મુંબઈમાં ૭૦૦ ચોરસ ફૂટ સુધીના ઘરને પ્રોપર્ટી ટેક્સમાં મળશે રાહત? રાજ્ય સરકાર પ્રસ્તાવને મંજૂરી આપે તો પાલિકાને વાર્ષિક ૭૦૦ કરોડનું નુકસાન થશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: મુંબઈમાં હાલ ૫૦૦ ચોરસ ફૂટ સુધીની મિલકતને પ્રોપર્ટી ટેક્સ ભરવામાંથી છૂટ છે. હવે આગામી દિવસોમાં આ છૂટ ૭૦૦ ચોરસ ફૂટ સુધીની મિલકતને મળવાની શક્યતા છે. તાજેતરમાં મુંબઈ મહાનગરપાલિકાની સામાન્ય સભામાં તેનો લગતો ઠરાવ મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો.

આ ઠરાવને અંતિમ મંજૂરી માટે પાલિકા પ્રશાસન પાસે મોકલવામાં આવ્યો છે ત્યારથી તે રાજ્ય સરકાર પાસે મંજૂરી માટે જશે. જો આ પ્રસ્તાવ મંજૂર થઈને અમલમાં આવે છે, તો પાલિકા પ્રશાસનને વાર્ષિક સ્તરે ૭૦૦ કરોડ રૂપિયા સુધીનું આર્થિક નુકસાન થઈ શકે છે. ગયા અઠવાડિયે પાલિકામાં સામાન્ય (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

પનવેલ-કર્જત રેલવે લાઇનનું કામ અંતિમ તબક્કામાં

મુંબઈ: મુંબઈ રેલવે વિકાસ કોર્પોરેશન (એમઆરવીસી) દ્વારા હાથ ધરવામાં આવી રહેલી નવી પનવેલ-કર્જત રેલવે સંબર્ધન રેલવે લાઇનનું કામ હવે તેના અંતિમ તબક્કામાં પ્રવેશી ગયું છે અને આગામી ચોમાસા પછી આ લાઇન પ્રવાસ માટે ખુલી મૂકવામાં આવશે. આ નવી ૩૦ કિમી લાંબી લાઇન સાથે મુંબઈ ઉપનગરીય રેલવેનું કુલ વિસ્તરણ હવે ૪૦૮ કિમી સુધી પહોંચી જશે.

મહારાષ્ટ્રમાં સેક્સ રેશિયોમાં સુધારો: આરોગ્ય પ્રધાન

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રના આરોગ્ય પ્રધાન પ્રકાશ આબિતકરે બુધવારે જણાવ્યું હતું કે સરકાર સેક્સ રેશિયોમાં સુધારો કરવા માટે સ્ત્રી ભૂણા હત્યાને રોકવાના હેતુથી પીસીપીએનટીટી કાયદાને મજબૂત કરવા માટે પગલાં લેશે. વિધાનસભામાં પીસીપીએનટીટીના જિતેન્દ્ર આલ્હાડ દ્વારા રજૂ કરાયેલ ધ્યાન સૂચક નોટિસ પર બોલતા, આબિતકરે જણાવ્યું હતું કે રાજ્યનો સેક્સ રેશિયો ૨૦૨૩ માં ૧,૦૦૦ પુરુષો સામે ૮૦૭ સ્ત્રીઓથી સુધરીને ૨૦૨૪ માં ૮૧૨ થયો છે, અને હવે તે ૮૧૩ છે. તેમણે કહ્યું કે પ્રી-કન્સેપ્શન એન્ડ પ્રી-નેટલ ડાયગ્નોસ્ટિક ટેકનિક્સ પીસીપીએનટીટી એક્ટનો અસરકારક રીતે અમલ થઈ રહ્યો છે.

ડિકોય કેસનો ઉપયોગ કરીને ૮૦ સ્ટિંગ ઓપરેશન દ્વારા, ૬૨૭ કેસ દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા, અને ૧૨૮ ડેક્ટરોના રજીસ્ટ્રેશન રદ કરવામાં આવ્યા હતા, એમ તેમણે સમયનો ઉલ્લેખ કર્યા વિના કહ્યું. આલ્હાડે માંગ કરી હતી કે પીસીપીએનટીટી કાયદાના ઉલ્લંઘનને સંગઠિત ગુનો ગણી તેના પર કડક એમસીઓસીએ ખર્ચવર્ઝન (મહારાષ્ટ્ર સંગઠિત ગુના નિયંત્રણ અધિનિયમ) લાગુ કરવામાં આવે. પ્રધાને હાલના નિયમો કડક કરવાની ખાતરી આપી આ મુદ્દે વધુ સામાજિક જાગૃતિની જરૂરિયાત પર પણ ભાર મૂક્યો અને તે દિશામાં સંકલિત પ્રયાસો કરવા હાકલ કરી. (પીટીઆઈ)

થાણે કોર્ટે બાળકીની જાતીય સતામણીના કેસમાં ચુપકને નિર્દોષ જાહેર કર્યો

થાણે: થાણેની કોર્ટે બાળકીની જાતીય સતામણીના કેસમાં ૩૨ વર્ષના યુવકને નિર્દોષ જાહેર કર્યો હતો. કોર્ટે અવલોકન કર્યું હતું કે આ કેસ બાળકીની માતા સાથે લગ્નના પ્રસ્તાવને લઈ થયેલા અંગત વિવાદમાંથી ઉદ્ભવ્યો હોય તેવું લાગે છે. સ્પેશિયલ પોસ્ટો કોર્ટના જજ ડી.એસ. દેશમુખે ૧૩ ફેબ્રુઆરીએ આપેલા સુક્રાદામાં નોંધ્યું હતું કે પીડિતાની માતા અને આરોપી રિલેશનશિપમાં હતાં. જ્યારે આરોપીએ તેની સાથે લગ્ન કરવાનો ઇનકાર કરી દીધો હતો ત્યારે ઝઘડો થયો હતો. પીડિતાને પહેલેથી શીખવાડવામાં આવ્યું હોવાની શક્યતા નકારી શકાય નહીં અને તેની જુવાની જાતીય સતામણી કરવા માટે આત્મવિશ્વાસ પ્રેરિત કરતી નથી, એમ તેમાં જણાવવાનું હતું. તપાસકર્તા પક્ષ અનુસાર ૧૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૮ના રોજ આ ઘટના બની હતી, જ્યારે ૧૦ વર્ષની પીડિતા તેની માતા

સાથે મુંબ્રા વિસ્તારમાં બજારથી પાછી ફરી રહી હતી. આ વેચનારા આરોપી મોહમ્મદ નાસિર રેહને પીડિતાને પાછળથી પકડી લીધી હતી અને તેની સાથે અપ્રવીણ વર્તન કર્યું હતું. પીડિતાની માતાએ વિરોધ કરતાં આરોપીએ તેની મારપીટ કરી હતી, જેને કારણે તેને ફેક્ટર થયું હતું. આરોપી મોહમ્મદ નાસિર વિરુદ્ધ ભારતીય દંડસંહિતા અને પ્રોટેક્શન ઓફ બિલ્ડન ફ્રોમ સેક્સ્યુઅલ ઓફેન્સીસ (પોક્સો) એક્ટ હેઠળ ગુનો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. બચાવ પક્ષે દલીલ કરી હતી કે ફરિયાદી (પીડિતાની માતા) અને આરોપી લાંબા-સમયથી સંબંધમાં હતાં અને કાનૂની કાર્યવાહી બદલો લેવા જેવી હતી. કોર્ટે નોંધ્યું હતું કે પીડિતાની માતા બે વખત આરોપી સાથે લોજમાં ગઈ હતી અને લગ્નનો પ્રસ્તાવ ફરારવાવને કારણે આરોપી સાથે તેનો વિવાદ થયો હતો. (પીટીઆઈ)

મહારાષ્ટ્રમાં સેક્સ રેશિયોમાં સુધારો: આરોગ્ય પ્રધાન

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રના આરોગ્ય પ્રધાન પ્રકાશ આબિતકરે બુધવારે જણાવ્યું હતું કે સરકાર સેક્સ રેશિયોમાં સુધારો કરવા માટે સ્ત્રી ભૂણા હત્યાને રોકવાના હેતુથી પીસીપીએનટીટી કાયદાને મજબૂત કરવા માટે પગલાં લેશે. વિધાનસભામાં પીસીપીએનટીટીના જિતેન્દ્ર આલ્હાડ દ્વારા રજૂ કરાયેલ ધ્યાન સૂચક નોટિસ પર બોલતા, આબિતકરે જણાવ્યું હતું કે રાજ્યનો સેક્સ રેશિયો ૨૦૨૩ માં ૧,૦૦૦ પુરુષો સામે ૮૦૭ સ્ત્રીઓથી સુધરીને ૨૦૨૪ માં ૮૧૨ થયો છે, અને હવે તે ૮૧૩ છે. તેમણે કહ્યું કે પ્રી-કન્સેપ્શન એન્ડ પ્રી-નેટલ ડાયગ્નોસ્ટિક ટેકનિક્સ પીસીપીએનટીટી એક્ટનો અસરકારક રીતે અમલ થઈ રહ્યો છે.

ડિકોય કેસનો ઉપયોગ કરીને ૮૦ સ્ટિંગ ઓપરેશન દ્વારા, ૬૨૭ કેસ દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા, અને ૧૨૮ ડેક્ટરોના રજીસ્ટ્રેશન રદ કરવામાં આવ્યા હતા, એમ તેમણે સમયનો ઉલ્લેખ કર્યા વિના કહ્યું. આલ્હાડે માંગ કરી હતી કે પીસીપીએનટીટી કાયદાના ઉલ્લંઘનને સંગઠિત ગુનો ગણી તેના પર કડક એમસીઓસીએ ખર્ચવર્ઝન (મહારાષ્ટ્ર સંગઠિત ગુના નિયંત્રણ અધિનિયમ) લાગુ કરવામાં આવે. પ્રધાને હાલના નિયમો કડક કરવાની ખાતરી આપી આ મુદ્દે વધુ સામાજિક જાગૃતિની જરૂરિયાત પર પણ ભાર મૂક્યો અને તે દિશામાં સંકલિત પ્રયાસો કરવા હાકલ કરી. (પીટીઆઈ)

પ્રવાસી સુરક્ષાર્થે...: દર રવિવારની જેમ આ રવિવારે પણ રેલવેની ત્રણેય લાઇનમાં બ્લોક લેવામાં આવ્યો હતો. તસવીરમાં દાદરથી સીએસએમટી દરમિયાન સ્લો લાઇન પર રેલવે કર્મચારીઓ દ્વારા સમારકામ કામ કરતા જોઈ શકાય છે. (અમય ખરાડે)

મહારાષ્ટ્ર મહિલા આયોગનો કાર્યસ્થળ પર જાતીય સતામણી બાબતે પેનલોનું ઓડિટ કરવાનો આદેશ

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર મહિલા આયોગના અધ્યક્ષ રૂપાલી ચાકણરે તમામ જિલ્લા કલેક્ટરો અને વિભાગીય કમિશનરોને રાજ્યભરની સરકારી અને ખાનગી કચેરીઓમાં કાર્યસ્થળ પર જાતીય સતામણી સામે આંતરિક સમિતિઓનું ઓડિટ કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે. આ પગલાનો હેતુ કાર્યસ્થળ પર મહિલાઓના જાતીય સતામણી (નિવારણ, પ્રતિબંધ અને નિવારણ) અધિનિયમ, ૨૦૧૩ (પોશ એક્ટ)ના યોગ્ય અમલને સુનિશ્ચિત કરવાનો છે, જે તમામ કચેરીઓમાં જાતીય સતામણીની ફરિયાદોને સંભાળવા માટે આંતરિક સમિતિ રાખવાનું ફરજિયાત બનાવે છે. જિલ્લા સ્તરે, એક સત્તાવાર પ્રકાશનમાં જણાવવાયું છે કે સ્થાનિક ફરિયાદ સમિતિ પણ હોવી જોઈએ. કમિશને જણાવ્યું હતું કે મુલાકાતો દરમિયાન અને મળેલી ફરિયાદોમાંથી ઘણી સમસ્યાઓ મળી આવી હતી. ઘણી કચેરીઓમાં આંતરિક સમિતિઓ હોતી નથી, કેટલીક પેનલો

ફક્ત કાગળ પર જ અસ્તિત્વ ધરાવે છે, કાયદા વિશે ઓછી જાગૃતિ હોય છે, સભ્યોને તાલીમ આપવામાં આવતી નથી, વાર્ષિક અહેવાલો સબમિટ કરવામાં આવતા નથી અને જરૂરી ડિસ્પ્લે બોર્ડ પૂરું છે, એવી નોંધ આમાં કરવામાં આવી હતી. અધિકારીઓને આંતરિક સમિતિઓ યોગ્ય રીતે રચાઈ રહી છે અને કાર્યરત છે કે નહીં તે તપાસવાનું કહેવામાં આવ્યું છે. કમિશને જણાવ્યું હતું કે, દરેક ઓફિસ માટે એક વિગતવાર ઓડિટ રિપોર્ટ તૈયાર કરવો આવશ્યક છે, જેમાં સમિતિના માળખા, પ્રાપ્ત અને પડતર ફરિયાદો, લેવામાં આવેલી કાર્યવાહી, જાગૃતિ પ્રવૃત્તિઓ, વાર્ષિક અહેવાલો અને ડિસ્પ્લે બોર્ડની વિગતોનો સમાવેશ થાય છે. જો કોઈ ઓફિસ સમિતિની રચના કરી નથી અથવા અપૂર્ણ છે, તો અધિકારીઓએ ખાતરી કરવી જોઈએ કે તે તાત્કાલિક સ્થાપિત થાય. કાયદાનું પાલન ન કરનારાઓ સામે કાનૂની કાર્યવાહી કરી શકાય, એમ પણ તેમાં જણાવવાનું છે.

મુંબઈથી વિજયદુર્ગ માત્ર ૭ કલાકમાં: રો-રો સેવાનો શુભારંભ

મુંબઈ: કોંકણ વાસીઓ લાંબો સમયથી જળમાર્ગ પ્રવાસના વિકલ્પની આતુરતાથી રાહ જોઈ રહ્યા હતા. ઘણા વખતથી રખડી પેલેલ મુંબઈ-વિજયદુર્ગ રો-રો સેવાનું મુદતું આખરે નીકળ્યું છે. આ સાથે કોંકણમાં રવિવારે દરિયાઈ પરિવહનમાં એક નવો અધ્યાય શરૂ થયો છે. આ સેવા રવિવાર, ૧ માર્ચથી શરૂ થઈ છે. તેના દ્વારા, મુંબઈથી વિજયદુર્ગ માત્ર ૭ કલાકમાં પહોંચી શકાય છે. રાજ્યના મુખ્યપ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે આ સેવાની શરૂઆત બદલ લોકોને અભિનંદન આપ્યા છે. આને અગ્રણી સૌથી ઝડપી રો-રો ફેરી સેવા માનવામાં આવે છે. આ ફેરી દર બુધવાર અને શનિવારે સવારે ૮ વાગ્યે મુંબઈથી ઉપડશે અને બપોરે ૩ વાગ્યે વિજયદુર્ગ પહોંચશે. મુંબઈ પરત ફરવા માટે આ બોટ દર ગુરુવાર અને રવિવારે

બપોરે ૧ વાગ્યે વિજયદુર્ગથી ઉપડશે અને સાંજે ૭ વાગ્યે મુંબઈ પહોંચશે. જળ પરિવહનને પ્રોત્સાહન આપવાની સરકારની પહેલના ભાગ રૂપે, મહારાષ્ટ્ર મેરીટાઇમ બોર્ડે ૫૨૫ ફેરીઓને મુંબઈ-કોંકણ રૂટ પર પેસેન્જર રો-પેક્સ ફેરી સેવાઓ ચલાવવાની મંજૂરી આપી છે. આ ફેરીમાં મુસાફરીનું ભાડું ઇકોનોમી માટે ૨,૫૦૦ રૂપિયા, પ્રીમિયમ ઇકોનોમી માટે ૪,૦૦૦ રૂપિયા, ટુ-વ્હીલર માટે ૧,૦૦૦ રૂપિયા, સાયકલ માટે ૬૦૦ રૂપિયા અને ફાઇ-વ્હીલર માટે ૬,૦૦૦ રૂપિયા રહેશે. આ સેવા માટે ૬૨૫ ટિકિટોમાંથી, શનિવારે રાત્રે ૮:૩૦ વાગ્યા સુધીમાં ૪૪૬ ટિકિટો વેચાઈ ગઈ હતી. મોડી રાત સુધી ટિકિટ વેચાણ ચાલુ હતું.

